

Република Србија
Агенција за привредне регистре
Регистар финансијских извештаја
и података о бонитету

ЗАХТЕВ ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ
ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА

ПОДАЦИ О ОБВЕЗНИКУ

Пословно име SIMPO AD

Матични број 07105681 ПИБ 100549457 Општина Vranje

Место Vranje

ПТТ број 17500

Улица Radnicka

Број 12

ВРСТА ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА

редовни годишњи финансијски извештај за 2012. годину.

РАЗВРСТАВАЊЕ

У складу са чланом 7. Закона о рачуноводству и ревизији, а на основу података из финансијског извештаја за 2012. годину,

обвезник се разврстао као велико правно лице.

НАЧИН ДОСТАВЉАЊА ОБАВЕШТЕЊА О УТВРЂЕНИМ НЕДОСТАЦИМА/ПОТВРДЕ О РЕГИСТРАЦИЈИ

Начин доставе Обвезнику на регистровану адресу

Назив

Општина

Место

ПТТ број

Улица

Број

ПОДАЦИ О ЛИЦУ ОДГОВОРНОМ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА

Назив/име и презиме 1709975742043

Место Vranje

Улица Cerska

Број 26

E-mail ivan.stankovic@simpo.rs

Телефон 0648905012

ИЗЈАВА: Гарантујем тачност унетих података

Законски заступник обвезника

Својеручни потпис

Име Sladjan

Презиме Disic

ЈМБГ

2205960743715

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
07105681				100549457	
Maticni broj		Sifra delatnosti		PIB	
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750					
1 2 3	19	20	21	22	23 24 25 26
Vrsta posla					

Naziv : SIMPO AD

Sediste : Vranje, Radnicka 12

BILANS STANJA

7005016802665

na dan 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		9398892	9653742
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002	1		
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	2	33279	31803
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005	3	4672898	4852961
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	3	4568341	4852961
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007	3	104557	0
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009	4	4692715	4768978
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010	4	4439394	4247541
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011	4	253321	521437
	B. OBRTNA IMOVINA (013+014+015)	012		10910480	9673634
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	5	2999772	3087075
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014	6	11291	11291
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		7899417	6575318
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	7	2736150	4218336
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017	8		
23 minus 237	3. Kratkorocni finansijski plasmani	018	9	2138076	125733
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	10	112644	125130

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	11	2912547	2106069
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021	12		
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		20309372	19327426
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023	13		
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		20309372	19327426
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		421960	456221
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	14	6237025	6768173
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	14	6558358	6558358
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104			
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105	14	26247	11234
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108	14	198581	198581
35	VIII. GUBITAK	109	14	546161	0
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		14064155	1254999
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	15		
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113	16	7611699	6806005
414, 415	1. Dugorocni krediti	114	16	3293502	2547713
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115	16	4318197	4258292
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		6452456	5743914
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117	17	1480717	1247030
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	18	2448131	2323703
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120	19	2312696	1983991
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	20	209253	187434
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122	21	1659	1756

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123	22	8192	9334
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		20309372	19327426
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125	23	421960	456221

U Brijuni dana 26.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Ulijan

Zakonski zastupnik

Bjelogrić

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

07105681 Maticni broj	Sifra delatnosti	100549457 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **SIMPO AD**

Sediste : **Vranje, Radnicka 12**

BILANS USPEHA

7005016802672

u period **01.01.2012 do 31.12.2012**

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201	24	5540176	5763835
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	24	5568480	5405158
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203	24	1177	1059
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204		0	222453
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205	24	75204	0
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	24	45723	135165
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207	25	6481116	6322776
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208	25	133887	151707
51	2. Troskovi materijala	209	25	3470013	3272245
52	3. Troskovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	25	2075353	2040003
54	4. Troskovi amortizacije i rezervisanja	211	25	166309	190671
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	25	635554	668150
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213			
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214	25	940940	558941
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	26	308900	29717
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	27	967370	692181
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	28	1275302	1601886
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218	29	229585	333968
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		0	46513
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220		553693	0
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221		6412	0
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		0	8761

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		0	377,52
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224		547281	0
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225		22	0
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226			
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227		1142	2340
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		0	400,92
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230		546161	0
	Ä...Ä". NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U Brijuni dana 26.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

[Signature]

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07105681 Maticni broj	Sifra delatnosti	100549457 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv :SIMPO AD

Sediste : Vranje, Radnicka 12

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005016802689

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	7616289	7228047
1. Prodaja i primljeni avansi	302	7595837	7214604
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	20452	13443
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304		
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	6589614	6455716
1. Isplate dobavljacima i dati avansi	306	4287631	5089202
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	1846600	1126820
3. Placene kamate	308	415796	206613
4. Porez na dobitak	309	30	155
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	39557	32926
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1026675	772331
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	220	46
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314	220	46
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloÅ... Å´kih sredstava	315		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317		
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319		
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloÅ... Å´kih sredstava	321		
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323	220	46
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324		

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

Maticni broj
  Sifra delatnosti
  PIB

Popunjiva Agencija za privredne registre

1 2 3   19   20 21 22 23 24 25 26
 Vrsta posla

Naziv : **SIMPO AD**

Sediste : **Vranje, Radnicka 12**

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005016802702

u periodu od **01.01.2012. do 31.12.2012. godine**

- u hiljadama dinara

Red br.	O P I S	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	AOP	Ostali kapital (racun 309)	AOP	Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)	AOP	Emisiona premija (racun 320)
	1		2		3		4		5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	401	6549531	414	8827	427		440	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	404	6549531	417	8827	430		443	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	407	6549531	420	8827	433		446	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	410	6549531	423	8827	436		449	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	413	6549531	426	8827	439		452	

Red. br.	OPIS	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	453		466	11728	479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456		469	11728	482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471	494	484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459		472	11234	485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	462		475	11234	488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476	15013	489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464		477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	465		478	26247	491		504	

Red. br.	O P I S	AOP	Nerasporedjeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037,237)	AOP	Ukupno (kol.2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505	158489	518		531		544	6728575
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	508	158489	521		534		547	6728575
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	40092	522		535		548	40092
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523		536		549	494
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511	198581	524		537		550	6768173
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	514	198581	527		540		553	6768173
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515		528	546161	541		554	531148
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516		529		542		555	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	517	198581	530	546161	543		556	6237025

Red. br.	OPIS	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	569	

U _____ dana 26.2. 2012. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07105681 Maticni broj	Sifra delatnosti	100549457 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **SIMPO AD**

Sediste : **Vranje, Radnicka 12**

STATISTICKI ANEKS

7005016802696

za 2012. godinu

I OPSTI PODACI O PRAVNOM LICU ODNOSNO PREDUZETNIKU

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za velicinu (oznaka od 1 do 3)	602	3	3
3. Oznaka za vlasnistvo (oznaka od 1 do 5)	603	4	4
4. Broj stranih (pravnih ili fizickih) lica koja imaju ucesce u kapitalu	604		
5. Prosecan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	2903	2956

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOSKIH SREDSTAVA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol. 4-5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na pocetku godine	606	45151	13348	31803
	1.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	607	9175	XXXXXXXXXXXX	9175
	1.3. Smanjenja u toku godine	608	7699	XXXXXXXXXXXX	7699
	1.4. Revalorizacija	609		XXXXXXXXXXXX	
	1.5. Stanje na kraju godine (606+607-608+609)	610	46627	13348	33279
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i bioloska sredstva				
	2.1. Stanje na pocetku godine	611	9761967	4909006	4852961
	2.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	612	292459	XXXXXXXXXXXX	292459
	2.3. Smanjenja u toku godine	613	472522	XXXXXXXXXXXX	472522
	2.4. Revalorizacija	614		XXXXXXXXXXXX	
	2.5. Stanje na kraju godine (611+612-613+614)	615	9581904	4909006	4672898

III STRUKTURA ZALIHA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	616	599535	598962
11	2. Nedovrsena proizvodnja	617	610894	622629
12	3. Gotovi proizvodi	618	1484660	1502662
13	4. Roba	619	227224	272690
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620	11291	11292
15	6. Dati avansi	621	77459	90131
	7. SVEGA (616+617+618+619+620+621=013+014)	622	3011063	3098366

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	623	6008501	6008501
	u tome : strani kapital	624		
301	2. Udeli drustva sa ogranicenom odgovornoscu	625		
	u tome : strani kapital	626		
302	3. Ulozi clanova ortackog i komanditnog drustva	627		
	u tome : strani kapital	628		
303	4. Drzavni kapital	629		
304	5. Drustveni kapital	630	541003	541003
305	6. Zadruzni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632	8854	8854
30	SVEGA (623+625+627+629+630+631+632=102)	633	6558358	6558358

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

- broj akcija kao ceo broj
- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	1. Obicne akcije			
	1.1. Broj obicnih akcija	634	1059700	1059700
deo 300	1.2. Nominalna vrednost obicnih akcija - ukupno	635	6008501	6008501
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioritetnih akcija	636		
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	637		
300	3. SVEGA -nominalna vrednost akcija (635+637=623)	638	6008501	6008501

VI POTRAZIVANJE I OBAVEZE

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
20	1. Potrazivanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 <= 016)	639	1507100	3029688
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 <= 119)	640	1770386	1603630
deo 228	3. Potrazivanja u toku godine od drustava za osiguranje za naknadu stete (dugovni promet bez pocetnog stanja)	641	95869	75235
27	4. Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godisnji iznos po poreskim prijavama)	642	785718	697205
43	5. Obaveze iz poslovanja (potrazni promet bez pocetnog stanja)	643	10416537	10170357
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potrazni promet bez pocetnog stanja)	644	1133826	1044164
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	645	158575	143305
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	646	288067	256622
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, ucesce u dobitku i licna primanja poslodavca (potrazni promet bez pocetnog stanja)	647		
465	10. Obaveze prema fizickim licima za naknade po ugovorima (potrazni promet bez pocetnog stanja)	648	20274	22198
47	11. Obaveze za PDV (godisnji iznos po poreskim prijavama)	649	568523	508043
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	16744875	17550947

VII DRUGI TROSKOVI I RASHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
513	1. Troškovi goriva i energije	651	312286	312661
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	1577045	1444691
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	280773	256314
522, 523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizickim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	32519	39467
526	5. Troškovi naknada clanovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655	12175	12653
529	6. Ostali licni rashodi i naknade	656	172841	286678
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	328653	333673
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupnina	658	39818	45390
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupnina zemljista	659		
536, 537	10. Troškovi istrazivanja i razvoja	660		
540	11. Troškovi amortizacije	661	166309	190671
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	70837	82162
553	13. Troškovi platnog prometa	663	88293	46727

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
554	14. Troškovi članarina	664	3001	2587
555	15. Troškovi poreza	665	55408	56547
556	16. Troškovi doprinosa	666		
562	17. Rashodi kamata	667	512905	303111
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	512905	303111
deo 560, deo 561 i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669	512905	303111
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670	11066	10858
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	4689739	4030512

- iznosi u hiljadama dinara

VIII DRUGI PRIHODI

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihodi od prodaje robe	672	107619	153733
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povracaja poreskih dazbina	673	0	89258
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674		
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljiste	675	41461	41434
651	5. Prihodi od članarina	676		
deo 660, deo 661, 662	6. Prihodi od kamata	677	20452	13444
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po racunima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678		
deo 660, deo 661 i deo 669	8. Prihodi na osnovu dividendi i ucesca u dobitku	679		
	9. Kontrolni zbir (672 do 679)	680	169532	297869

- iznosi u hiljadama dinara

IX OSTALI PODACI

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Obaveze za akcije (prema godisnjem obracunu akciza)	681		
2. Obracunate carine i druge uvozne dazbine (ukupan godisnji iznos prema obracunu)	682	438829	345422
3. Kapitalne subvencije i druga drzavna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683		
4. Drzavna dodeljivanja za premije, regres i pokrice tekucih troškova poslovanja	684		
5. Ostala drzavna dodeljivanja	685		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizickih lica	686		
7. Licna primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	438829	345422

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	689		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	690		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	691		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	692		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	693		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	694	143911	0
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	695		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	696	143911	0

XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	697		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	698		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	699		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	700		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	701		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	702		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	703		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	704		

 U Beograd dana 26.2. 2013. godine

 Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

SIMPO A.D. VRANJE

N A P O M E N E
UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2012 GODINU

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE PREDUZEĆA

SIMPO a.d. Vranje, (u daljem tekstu Preduzeće) osnovano je 29. novembra 1963 godine, Preduzeće je registrovano kao akcionarsko društvo. Preduzeće se bavi proizvodnjom nameštaja i plasmanom na domaće i inostrano tržište.

Na dan 31. decembra 2012.g., preduzeće ima 2.903 zaposlenih.

- Matični broj: 07105681
- Šifra delatnosti 36140
- PIB 100549457
- Tekući račun: 160-6911-04

Prema kriterijumu za razvrstavanje društvo je razvrstano u veliko preduzeće.

2. OSNOVE ZA PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (CSD), odnosno u funkcionalnoj valuti koja je domicilna valuta Republike Srbije, a prikazani su u formatu propisanom Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za preduzeća, zadruge i preduzetnike .

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Na osnovu člana 38. Odluke o oorganizovanju Simpo a.d. Vranje radi usaglašenja sa Zakonom o privrednim društvima koje predstavlja osnivački akt od 25.11.2006. godine i člana 2, 8, 12, 16, 17, 18, 21, 28. i 68. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS" br. 46/2006), Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("Službeni glasnik RS br. 133/03, 6/04) donet je sledeći pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama

PRAVILNIK O RAČUNOVODSTVU I RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se organizacija računovodstvenog sistema, interni računovodstveni kontrolni postupci, određuju lica koja su odgovorna za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promene i sastavljanje isprava o poslovnoj promeni, uređuje kretanje računovodstvenih isprava i rokovi za njihovo dostavljanje na dalju obradu, popis imovine i obaveza i utvrđuju računovodstvene politike privrednog društva u skladu sa svim zahtevima Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (Međunarodnih računovodstvenih standarda), kao i svim tumačenjima Stalnog komiteta za tumačenje Standarda.

Član 2.

Odredbe ovog pravilnika odnose se i na zavisna privredna društva, zavisne druge poslovne subjekte, stalne poslovne jedinice i delove privrednih društava koji su osnovani u inostranstvu, ako propisima države u kojoj su osnovani nije na drugačiji način utvrđena obaveza vođenja poslovnih knjiga, sastavljanja i revizije finansijskih izveštaja.

Za poslovne subjekte iz stava 1. ovog člana za koje propisima države u kojoj su osnovani nije na drugačiji način utvrđena obaveza vođenja poslovnih knjiga, sastavljanja i revizije finansijskih izveštaja, vode se poslovne knjige i sastavljaju finansijski izveštaji u računovodstvu privrednog društva.

II. ORGANIZACIJA RAČUNOVODSTVENOG SISTEMA

Član 3.

Računovodstvo privrednog društva obuhvata skup poslova računovodstvenog informacionog sistema i poslova finansijske funkcije. Za obavljanje tih poslova organizuje se služba (sektor) za računovodstvo i finansijsku operativu.

Službama računovodstva, finansijske operative i devizne službe rukovode šefovi službi, koji su za svoj rad neposredno odgovorni Direktor sektora računovodstveno – finansijskih poslova.

Računovodstveni informacioni sistem predstavlja deo informacionog sistema privrednog društva koji obezbeđuje podatke i informacije o finansijskom, imovinskom i prinosnom položaju i promenama u pomenutim položajima privrednog društva za interne i eksterne korisnike.

Finansijska funkcija obuhvata poslovne kontrole novčanog poslovanja i kredita, odnose sa poslovnim bankama, finansiranje poslovnih funkcija, upravljanje potraživanjima i obavezama, obračune i plaćanje poreza, doprinosa, carina i drugih dažbina, obračune i isplate zarada i naknada zarada, blagajničko poslovanje, naplate i isplate preko tekućih računa.

U okviru službe (sektora) računovodstva, finansija i devizne službe obavljaju se poslovi:

- finansijskog računovodstva;
- računovodstva troškova i učinaka (upravljačko računovodstvo),
- vođenje analitike, pomoćnih knjiga i evidencija;
- računovodstveno planiranje;
- računovodstveni nadzor i kontrola;
- računovodstveno izveštavanje i informisanje;
- sastavljanje i dostavljanje periodičnih i godišnjih finansijskih izveštaja;
- blagajničko poslovanje;
- obračun zarada, naknada zarada i drugih primanja zaposlenih;
- obračun i plaćanje po ugovorima o delu, autorskim i drugim ugovorima;
- obračun i plaćanje poreza, doprinosa, carina i drugih dažbina;
- sastavljanje i dostavljanje poreskih prijava i drugih propisanih obračuna i evidencija od strane državnih i drugih organa;
- vrši naplatu i plaćanje preko din. i deviznih računa privrednog društva.

Obavljanje poslova u sektoru računovodstva i finansija i odgovornost zaposlenih uređuje se opštim aktom kojim se uređuje radni odnos i sistematizacija poslova i radnih zadataka u privrednom društvu.

Član 4.

Zadaci službe računovodstva su:

- organizovanje tokova knjigovodstvenih dokumenata u privrednom društvu,
- prikupljanje knjigovodstvenih dokumenata,
- sprovođenje nad knjigovodstvenim dokumentima kontrola koje su u domenu knjigovodstva,
- sastavljanje odgovarajućih obračuna i izveštaja na osnovu poslovnih knjiga i drugih izvora informacija i sastavljanje obračuna i izveštaja njihovim korisnicima,
- čuvanje poslovnih knjiga, knjigovodstvenih dokumenata i finansijskih izveštaja, i
- ostali poslovi koje im u zadatak stavi Direktor sektora.

Član 5.

Zadaci službe finansijske operative su:

- kontrola (likvidiranje) knjigovodstvenih dokumenata,
- finansijsko poslovanje preko poslovnih banaka kod banaka i dinarske blagajne,
- obračun poreza (sem poreza na zarade), akciza, carina, doprinosa (sem doprinosa na zarade), taksa, drugih dažbina, a u skladu sa relevantnim zakonima i propisima donesenim na osnovu tih zakona i kontrola obračuna svih poreza, akciza, carina, doprinosa, taksi i dr. dažbina,
- obračun zarada i poreza i doprinosa na zarade,
- vođenje evidencija i sastavljanje obračuna i izveštaja u vezi hartija od vrednosti i kredita koji se odnose na privredno društvo,
- kontrola blagajne, pazara i prevoznih isprava,
- ostali poslovi koje im u zadatak stavi Direktor sektora.

Zadaci devizne službe su:

- devizno poslovanje kod poslovnih banaka i preko devizne blagajne i drugi poslovi u vezi sa naplatom i plaćanjima,
- vođenje evidencija i sastavljanje obračuna i izveštaja u vezi hartija od vrednosti i kredita koji se odnose na privredno društvo,
- ostali poslovi koje im u zadatak stavi Direktor sektora.

Poslovne knjige

Član 6.

Računovodstveni podaci i informacije o stanju i promenama na imovini, obavezama i kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja obezbeđuju se u poslovnim knjigama koje čine:

- dnevnik glavne knjige finansijskog računovodstva,
- glavna knjiga finansijskog računovodstva,
- pomoćne knjige.

Dnevnik glavne knjige finansijskog računovodstva predstavlja hronološku evidenciju poslovnih promena koje se obuhvataju na računima finansijskog računovodstva, po datumu nastanka, broju i nazivu računa ove glavne knjige, dugovnim i potražnim iznosima računa ove glavne knjige i kratkom objašnjenju nastale poslovne promene. Pri knjiženju poslovnih događaja, u dnevnik se prvo unose knjiženja na dugovnoj strani računa, a potom knjiženja na potražnim računima.

Glavna knjiga finansijskog računovodstva predstavlja skup svih računa u okviru klase 0 do 8 Kontnog okvira privrednog društva na kojima se obuhvataju podaci i informacije o promenama na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima privrednog društva.

Knjiženja poslovnih promena na računima ove glavne knjige vrše se prenosom dugovnih i potražnih knjiženja iz dnevnika. Svaki iznos iz dnevnika koji je unet u kolonu duguje prenosi se na dugovnu stranu računa u glavnoj knjizi finansijskog računovodstva, a svaki iznos iz kolone potražuje dnevnika prenosi se na potražnu stranu računa ove glavne knjige.

Glavna knjiga finansijskog računovodstva obuhvata račune u okviru klase 9 Kontnog okvira na kojima se obuhvataju podaci o zalihama, troškovi po mestu nastanka, troškovi po nosiocima, troškovi prodatih učinaka, te interne prihode i rashode.

Pomoćne knjige su analitičke evidencije koje se vode po vrsti, količini i vrednosti za nematerijalnu i materijalnu imovinu (nematerijalna ulaganja, nekretnine postrojenja i opremu, investicione nekretnine, zalihe materijala, robe i gotove proizvode), za finansijska sredstva (kao što su devize, potraživanja od kupaca, potraživanja po primljenim menicama, datim kreditima i drugim hartijama od vrednosti), za finansijske obaveze (kao što su obaveze za poreze i druge dažbine, prema dobavljačima, po izdatim menicama i drugim emitovanim hartijama od vrednosti, obaveze po uzetim kreditima, obaveze prema zaposlenim i drugim licima) i instrumente kapitala (kao što su obične i prioritetne akcije, opcije za upis ili kupovinu običnih akcija preduzeća koje ih je emitovalo, otkupljene sopstvene akcije, udeli u kapitalu i drugi instrumenti kapitala).

Poslovne knjige vode se tako da omogućavaju kontrolu ispravnosti knjiženja, čuvanja i korišćenja podataka, kao i uvid u hronologiju izvršenih knjiženja i sagledavanje svih promena na računima glavnih knjiga i pomoćnih knjiga.

Poslovne knjige mogu se voditi u slobodnim listovima, povezane ili prenete na neki od elektronskih ili magnetnih medija, tako da se po potrebi mogu odštampati ili prikazati na ekranu.

Vođenje poslovnih knjiga

Član 7.

Vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i prezentacija finansijskih izveštaja privrednog društva vrši se u skladu sa računovodstvenim načelima definisanim u okviru Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i računovodstvenim politikama utvrđenih ovim pravilnikom.

Vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja privrednog društva obavlja stručno lice koje ispunjava sledeće uslove:

Finansijskim sektorom rukovodi Finansijski direktor koji je za svoj rad neposredno odgovoran Izvršnom direktoru. Finansijski direktor je lice kome se poverava vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja. Za Finansijskog direktora određuje se lice koje ima:

- VII stepen stručne spremlje ekonomskeg usmerenja,
- tri godine rada na poslovima računovodstva, finansijske operative i deviznog poslovanja.

Obavljanje knjigovodstvenih poslova u Finansijskom sektoru vrši se po službama i to:

- služba računovodstva,
- služba finansijske operative i
- devizna služba.

Službama rukovode šefovi službi koji za svoj rad neposredno odgovaraju Finansijskom direktoru. Za šefa službe određuje se lice koje ima:

- VII stepen stručne spremlje ekonomskeg usmerenja,
- tri godine rada na jednom od poslova računovodstva, finansijske operative ili deviznog poslovanja.

Stručno lice zaposleno u privrednom društvu odgovorno za vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja je Biserka Jovanović, direktor finansijsko – računovodstvenog sektora.

Ukoliko dođe do promene odgovornog lica za vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja u toku primene ovog pravilnika, privredno društvo je u obavezi da izvrši izmene i dopune ovog pravilnika.

Zavisna privredna društva posebnom odlukom određuju lice kome poveravaju vođenje poslovnih knjiga.

Računovodstvene isprave

Član 8.

Knjiženje poslovnih promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходима i rashodima vrši se na osnovu verodostojne računovodstvene isprave, koja može biti u pisanom ili elektronskom obliku.

Računovodstvenu ispravu sastavljaju lica odgovorna za obavljanje odgovarajućih poslova čijim izvršenjem nastaju poslovne promene za koje se sastavljaju računovodstvene isprave. Rukovodilac organizacionog dela, odnosno službe određuje lice koje sastavlja računovodstvenu ispravu o nastalom poslovnom događaju, odnosno poslovnoj promeni.

Računovodstvena isprava mora da obuhvati sve podatke potrebne za knjiženje u poslovnim knjigama, tako da se iz isprave o poslovnoj promeni može saznati osnov nastale poslovne promene.

Računovodstvena isprava sastavlja se u potrebnom broju primeraka, na mestu i u vremenu nastanka poslovnog događaja, i mora biti potpisana od strane lica odgovornog za nastanak poslovne promene.

Fotokopija računovodstvene isprave je osnov za knjiženje poslovne promene, pod uslovom da je na njoj navedeno mesto čuvanja originalne isprave, sa potpisom odgovornog lica.

Računovodstvenom ispravom smatra se i isprava dobijena telekomunikacionim putem, uključujući i elektronsku razmenu podataka između računara u skladu sa odgovarajućim standardom iz ove oblasti.

Računovodstvena isprava poslata telekomunikacionim putem mora da bude potpisana digitalnim potpisom, u skladu sa zakonom i potvrđena elektronskom porukom na osnovu ugovora koji je potpisan između pošiljaoca i primaoca.

Pošiljalac je odgovoran da podaci na ulazu u telekomunikacioni sistem budu zasnovani na računovodstvenim ispravama, kao i za čuvanje originalne isprave.

Za tačnost prenesenih poruka odgovoran je davalac usluga, odnosno posrednik u obavljanju EDI (Elektronic Data Interchange) transakcije.

Član 9.

Računovodstvena isprava (dokument) treba da sadrži sledeće osnovne podatke:

- naziv, adresu i PIB privrednog društva – izdavaoca računa,
- mesto i datum izdavanja i redni broj računa,
- naziv, adresu i PIB privrednog društva – primaoca računa,
- vrstu i količinu isporučenih dobara ili vrstu i obim usluga,
- datum prometa dobara i usluga i visinu avansnih plaćanja,
- iznos osnovice,
- poresku stopu koja se primenjuje i iznos obračunatog poreza,
- napomenu o poreskom oslobođanju,
- imena i potpise lica koja učestvuju u poslovnom događaju, odnosno koja su ovlašćena da predstavljaju učesnike u poslovnom događaju,

- oznake poslovne jedinice ako se na dokumentu knjiže prihodi, odnosno rashodi.

Uz računovodstvenu ispravu moraju biti svi prilozi kojima se dokazuje nastanak poslovne promene.

Direktor sektora u saradnji sa šefovima službi određuje sadržinu i izgled računovodstvene isprave, broj primeraka, tehniku popunjavanja i kretanje računovodstvenih isprava.

Računovodstvena isprava mora biti uredna – podaci u njoj ne smeju biti brisani ili poništavani. Ukoliko je u popunjavanju računovodstvenih isprava ipak nastala greška ispravka se može, izuzetno, uraditi tako što će se pogrešan podatak tankom crtom precrtati i iznad njega ispisati ispravan podatak. Navedena ispravka mora biti overena od strane lica koje sastavlja računovodstvenu ispravu. Kod dokumenata gotovinskog i bezgotovinskog platnog prometa ne sme se vršiti ispravka grešaka, već se mora sastaviti nova računovodstvena isprava. Isto važi i za dokumenta koja privredno društvo dostavlja poslovnim partnerima.

Član 10.

Šefovi službi odgovorni su za sastavljanje i kontrolu računovodstvenih isprava i svojim potpisom na ispravi garantuju da je ona istinita i da verno prikazuje poslovnu promenu.

Kontrolom računovodstvenih isprava pre knjiženja utvrđuje se njihova potpunost, istinitost, računska tačnost i zakonitost.

Član 11.

Računovodstvena isprava u vezi sa nastalom poslovnom promenom dostavlja se na knjiženje najkasnije u roku od tri dana od dana nastanka poslovne promene.

Lica koja vode poslovne knjige, posle sprovedene kontrole primljenih isprava, dužna su da poslovnu promenu proknjiže u poslovnim knjigama narednog dana, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema računovodstvene isprave.

Član 12.

Poslovne knjige privrednog društva vode se na računaru.

Računovodstveni softver koji se koristi za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja, mora da obezbedi funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola i onemogući brisanje proknjiženih poslovnih promena.

Unos podataka u poslovne knjige organizuje se tako da omogući:

1. kontrolu ulaznih podataka,
2. kontrolu ispravnosti unetih podataka,
3. uvid u promet i stanje računa glavne knjige,
4. uvid u hronologiju obavljenog unosa poslovnih promena, i
5. čuvanje i korišćenje podataka.

Interne računovodstvene kontrole

Član 13.

Sistem interne kontrole obuhvata sve mere koje se preduzimaju u cilju:

- 1) zaštite sredstava od prekomernog trošenja, prevara ili neefikasne upotrebe;
- 2) obezbeđenja pouzdanosti i verodostojnosti računovodstvenih podataka;
- 3) obezbeđenja izvršenja poslova u skladu sa usvojenom politikom uprave;
- 4) ocene rada svih radnika, rukovodilaca i organizacionih delova u okviru privrednog društva.

Interne kontrole obuhvataju sve mere i postupke koji se sprovode radi obezbeđenja uslova da celo privredno društvo radi u skladu sa planovima i politikama koje je usvojila uprava.

Interna računovodstvena kontrola treba da obezbedi pouzdanost i verodostojnost računovodstvenih evidencija i podataka i finansijskih izveštaja.

Svaka poslovna promena, odnosno transakcija, da bi bila pouzdana i verodostojana, treba da prođe četiri odvojene faze, i to:

- da je propisano odobravanje nastanka takve poslovne promene;
- da bude odobrena od nadležnog rukovodioca;
- da bude izvršena, i
- da je evidentirana u poslovnim knjigama.

Član 14.

U cilju obezbeđenja pouzdanosti i verodostojnosti računovodstvenih podataka i informacija treba obezbediti sprovođenje sledećih mera interne kontrole:

- zaposleni koji su materijalno zaduženi sredstvima ili koriste određena sredstva ne mogu da vode računovodstvenu evidenciju za ta sredstva;
- zaposlene koji se duže materijalnim i novčanim sredstvima, ukoliko je moguće, treba povremeno zamenjivati drugim zaposlenima (rotacija zaposlenih) koji mogu otkriti greške i nepravilnosti koje su prethodni zaposleni učinili;
- zaposleni koji vode analitičku evidenciju kupaca ne mogu vršiti gotovinske novčane naplate od kupaca za koje vode evidenciju;
- računovodstvene isprave, kao što su čekovi, menice, fakture, narudžbenice i drugi dokumenti moraju biti označeni serijskim brojevima i izdavani po redosledu tih brojeva;
- zahtevi za nabavku (trebovanja i dr. dokumenti) na osnovu kojih se vrši naručivanje nabavke materijala i robe ne mogu se izvršavati ako prethodno nisu overeni od strane ovlašćenog rukovodioca. Kopija zahteva za nabavku sa računom i otpremnicom dobavljača šalje se računovodstvu i finansijama koja ne može izvršiti plaćanje i knjiženje te promene bez odobrenog zahteva;
- narudžbenica za nabavku materijala i robe sastavlja se u više kopija, od kojih se original šalje dobavljaču, na osnovu kojeg on šalje robu i račun na bazi unetih podataka iz narudžbenice. Druga kopija narudžbenice šalje se računovodstvu privrednog društva zajedno sa računom dobavljača i prijemnicom skladišta da je

- materijal odnosno roba preuzeta nakon prijema materijala i robe i fakture dobavljača, dok sledeće kopije ostaju kod lica koja sastavljaju i odobravaju narudžbenice;
- pre obračuna zarada zaposlenih treba izvršiti kontrolu radnog vremena za koje se vrši obračun i obezbediti brz i tačan obračun i isplatu zarada i naknada zarada i plaćanje propisanih poreza i doprinosa.

Član 15.

U službi finansijske operative naknadnu kontrolu istinitosti, ispravnosti, tačnosti zakonitosti pojedinih računovodstvenih dokumenata pre predaje na knjiženje ili plaćanje vrši lice zaduženo za poslove likvidature, čija se funkcija utvrđuje opštim aktom o sistematizaciji poslova i zadataka.

Ovlašćena i odgovorna lica u Službi finansijske operative izvršenu kontrolu potvrđuju svojim potpisom na računovodstvenom dokumentu, s tim, da likvidator stavlja pravougaoni štambilj na dokument. Izgled štambilja određuje direktor sektora.

U slučaju utvrđivanja nezakonitosti lica koje je izvršilo kontrolu dužno je da o tome odmah, u pisanoj formi, preko svog rukovodioca obavesti direktora sektora. U slučaju ostalih neispravnosti utvrđenih kontrolom računovodstvenih dokumenata lica koje je vršilo kontrolu o tome obaveštava i lica koja su ispostavila računovodstveni dokument, odnosno lica koja su učestvovala u poslovnom događaju a radi sprovođenja neophodnih ispravki.

Član 16.

Isprave na osnovu kojih se vrši plaćanje i naplate dostavljaju se službi finansijske operative istog dana kada je osnov za plaćanje, odnosno naplatu nastao.

Služba finansijske operative odgovorna je za plaćanje po svim osnovama. Nalozi za plaćanje sa tekućeg računa mogu biti potpisani samo od lica koja imaju deponovan potpis. Lice koje vrši plaćanje potvrđuje to svojim potpisom na ispravi.

Kontrolu zakonitosti plaćanja vrši direktor sektora. Direktor sektora može ovlastiti lice da vrši kontrolu zakonitosti plaćanja.

Član 17.

Računovodstvene isprave se iz Službe finansijske operative, nakon uredno izvršene kontrole prosleđuju na dalja knjiženja. Dokumenta u kojima je iskazana obaveza privrednog društva za poreze, akcize, carine, doprinose, takse i druge dažbine pre plaćanja kontroliše referent za obračun poreza.

Član 18.

Posao kontiranja i knjiženja se mora završiti u roku od tri dana od dana pristizanja računovodstvenih dokumenata, a najkasnije u roku od pet dana od dostavljanja dokumenta na knjiženje. Šef računovodstva određuje način šifriranja naloga za knjiženje, sistem šifriranja dokumenata i ostalih podataka na računovodstvenim dokumentima.

Pre knjiženja u Glavnoj knjizi Nalog za knjiženje generisan u nekoj od aplikacija analitičkog računovodstva mora se prvo odštampati i iskontrolisati, što kontista, na njemu overava svojim potpisom.

Po izvršenom knjiženju, računovođa odlaže računovodstvene isprave sa Nalogom za knjiženje radi daljeg čuvanja. Računovođa svojim potpisom na Nalogu za knjiženje potvrđuje da je nalog proknjižen.

Usklađivanje glavne knjige i pomoćnih knjiga i popis imovine i obaveza

Član 19.

Popis fizičke imovine i gotovine vrši se najmanje jednom godišnje. Popis zaliha nedovršene proizvodnje vrši se najmanje jedanput godišnje. Popisnu komisiju u sastavu od najmanje tri člana imenuje Generalni direktor. Pri vršenju popisa fizičke imovine i gotovine popisnoj komisiji nisu dostupni podaci o stanju fizičke imovine i gotovine u poslovnim knjigama na dan popisa. Popis knjiga, filmova, fotosa, arhivske građe i slične imovine vrši se svake treće godine.

Popisna komisija sačinjava izveštaj o popisu fizičke imovine i gotovine u kome se iskazuje:

- vrednost utvrđena popisom,
- vrednost u poslovnim knjigama na dan popisa,
- viškovi i manjkovi,
- predlog na čiji teret padaju manjkovi.

Upravni odbor ili Skupština privrednog društva razmatra izveštaj popisne komisije i donosi odluku najkasnije do 29.01. tekuće godine, na čiji teret padaju manjkovi.

Usaglašavanje potraživanja i obaveza vrši se na dan 30. novembra tekuće godine u pisanoj formi o stanju potraživanja i obaveza na dan usaglašavanja odnosno u svemu prema članu 20. Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl. glasnik RS“ br. 46/2006).

Usklađivanje prometa i stanja glavne knjige sa dnevnikom i pomoćnih knjiga sa glavnom knjigom vrši se pre popisa i pre sačinjavanja finansijskih izveštaja.

Član 20.

Pored redovnog popisa imovine, potraživanja i obaveza koji se vrši na kraju poslovne godine, u toku godine vrši se vanredan popis i usklađivanje stanja i prilikom primopredaje dužnosti računopolagača, promene prodajnih cena proizvoda i robe, statusne promene, promene pravne forme, prodaje pravnog lica, svojinske transformacije, otvaranja, odnosno zaključenja postupka redovne likvidacije i stečaja pravnog lica i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Godišnji i periodični obračuni – finansijski izveštaji

Član 21.

Finansijski izveštaji se sastavljaju za tekuću poslovnu godinu sa stanjem na dan 31. decembra tekuće godine. Upravni odbor ili Skupština privrednog društva može, na predlog Generalnog direktora, da odluči da se periodični obračun sastavlja i za kraće periode (period januar – mart, januar – jun, januar – septembar, po isteku svakog meseca ili u nekom drugom vremenskom periodu).

Računovodstvo sastavlja periodični obračun za kraće periode na isti način kao i za godišnji obračun, s tim da Generalni direktor privrednog društva odlučuje da li će se i koji popis vršiti.

Član 22.

Služba računovodstva je dužna da pre sastavljanja godišnjeg obračuna i obračuna propisanih za kraće periode sprovede pripremljene radnje, kao i da izvrši:

- iskazivanje u poslovnim knjigama svih poslovnih promena nastalih u toku perioda za koji se sastavlja obračun i kontrolu da li je to iskazivanje u potpunosti urađeno,
- usklađivanje prometa i stanja glavnih knjiga sa njihovim dnevnicima i usklađivanje pomoćnih knjiga sa glavnom knjigom (usklađivanje analitičkih sa njima pripadajućim sintetičkim računima),
- usklađivanje stanja imovine i obaveza u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem – koje se utvrđuje popisom (ako se popis vrši) i izvrši knjiženje utvrđenih manjkova, viškova i dr. i
- druge radnje pre izrade obračuna radi pravilnog i tačnog utvrđivanja prihoda i rashoda i tačnog iskazivanja imovine, obaveza i kapitala.

Član 23.

Stanje imovine, obaveza, kapitala i rezultata poslovanja po godišnjem računu iskazuje se na propisanim obrascima: Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Napomene uz finansijske izveštaje i Statistički aneks, dok se stanje sredstava, obaveza, kapitala i rezultata poslovanja sastavljenih za kraće vremenske periode i/ili za druge organizacione delove privrednog društva ne mora iskazivati na propisanim obrascima, čiji izgled ili sadržinu određuje direktor sektora u saradnji sa šefom računovodstva.

Član 24.

Upravni odbor privrednog društva usvaja godišnje finansijske izveštaje. Radi razmatranja i donošenja odluke o usvajanju godišnjeg obračuna Služba računovodstva je dužna da predlog godišnjeg obračuna dostavi Upravnom odboru privrednog društva najkasnije do 20-og februara tekuće godine za prethodnu godinu. Upravni odbor dostavlja Skupštini na usvajanje finansijske izveštaje najkasnije do 27. februara tekuće godine.

Usvajene finansijske izveštaje potpisuje zakonski zastupnik privrednog društva, kao i stručno lice iz člana 7. ovog pravilnika.

Služba računovodstva dostavlja nadležnom organu za vođenje registra boniteta pravnih lica – Narodnoj banci Srbije i Agenciji za vođenje registra privrednih subjekata usvojene finansijske izveštaje za prethodnu godinu najkasnije do isteka prva dva kalendarska meseca u tekućoj godini. Za dostavljanje finansijskih izveštaja odgovoran je Šef računovodstva.

Revizija finansijskih izveštaja

Član 25.

Revizija godišnjih finansijskih izveštaja obavlja se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji (Sl. Glasnik RS, 46/2006).

Usvajane finansijske izveštaje od strane Skupštine privrednog društva, za izveštajnu godinu u kojoj je revizijom izvršena korekcija u odnosu na finansijske izveštaje iz prethodnog člana, privredno društvo je obavezno da dostavi Narodnoj banci Srbije do 30. septembra naredne godine, osim ako posebnim propisom nije drugačije uređeno.

Ako u usvojenim finansijskim izveštajima nisu revizijom vršene korekcije, privredno društvo je dužno da u roku iz stava 2. ovoga člana dostavi samo mišljenje revizora.

Privredno društvo usvojene finansijske izveštaje sa mišljenjem revizora obelodanjuje u skladu sa članom 32. Zakona o računovodstvu i reviziji (Sl. Glasnik RS, 46/2006).

Čuvanje poslovnih knjiga i računovodstvenih isprava

Član 26.

Računovodstvene isprave i poslovne knjige čuvaju se u poslovnim prostorijama privrednog društva u rokovima koji su kao najkraći propisani Zakonom o računovodstvu i reviziji.

Poslovne knjige koje se vode na računaru i računovodstveni softver koji se koristi za vođenje poslovnih knjiga čuvaju se na računaru i odgovarajućem mediju za arhiviranje podataka. Po isteku poslovne godine, dnevnik i glavna knjiga štampaju se i štampani čuvaju u rokovima propisanim u stavu 1. ovog člana.

III RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Član 27.

Računovodstvene politike su računovodstvena načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo privredno društvo za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Usvajane računovodstvene politike odnose se na priznavanje, merenje i procenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda privrednog društva.

Računovodstvene politike baziraju se na sledećim propisima:

- Zakonu o računovodstvu i reviziji (Službeni glasnik RS, 46/06),*
- Međunarodnim računovodstvenim standardima ("Službeni glasnik RS", 133/03, 6/04),*
- Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva (Službeni glasnik RS),*
- Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", 84/04),*
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (Službeni glasnik RS, 84/04)*
- Pravilniku o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za privredna društva ("Službeni glasnik RS").*

Nematerijalna ulaganja

Član 28.

Nematerijalna ulaganja su određiva nemonetarna sredstva bez fizičkog sadržaja koja služe za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe. Nematerijalnim ulaganjima smatraju se:

- ulaganja u razvoj;
- ulaganja u koncesije, patente, licence i slična prava;
- goodwill – razlika između plaćene cene u poslovnoj kombinaciji sticanja zavisnog privrednog društva i neto vrednosti stečenih sredstava u skladu sa MSFI-3 – Poslovne kombinacije; i
- ostala nematerijalna ulaganja (dugoročni zakup nekretnina, opreme, ulaganja u tuđim osnovnim sredstvima, ulaganje u programe za računare i slično);

U slučaju poslovne kombinacije koja dovodi do stvaranja odnosa matično privredno društvo – zavisno privredno društvo, goodwill iz prethodnog stava matično privredno društvo priznaje i prikazuje u svojim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

U slučaju poslovne kombinacije kada privredno društvo kupuje neto imovinu drugog privrednog društva (sredstva umanjena za preuzete obaveze) uključujući i goodwill tog privrednog društva, koja dovodi do statusne promene spajanja ili pripajanja, goodwill iz stava 1. ovog člana, priznaje se u pojedinačnom bilansu stanja privrednog društva sticaoca.

Nematerijalno ulaganje početno se meri (priznaje) po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje iskazuje se po revalorizovanom iznosu koji predstavlja njegovu pošteni vrednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupnu naknadnu amortizaciju i ukupne naknadne gubitke zbog obezvređenja.

Za potrebe revalorizacije, pošteni vrednost određuje se pozivanjem na aktivno tržište. Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrednost ne razlikuje značajno od vrednosti koja bi se utvrdila primenom poštene vrednosti na dan bilansa stanja.

Kada, zbog revalorizacije, dođe do povećanja iskazanog iznosa sredstava, pozitivan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno u korist sopstvenog kapitala, kao revalorizaciona rezerva. Međutim, pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije istog sredstva, koji je prethodno bio priznat kao rashod.

Kad zbog revalorizacije dođe do smanjenja iskazane vrednosti, negativan učinak revalorizacije priznaje se kao rashod. Međutim, negativan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno na teret odgovarajuće revalorizacione rezerve, do iznosa koji nije veći od ukupnog iznosa revalorizacionih rezervi za to isto sredstvo.

Osnovicu za amortizaciju nematerijalnih ulaganja čini pošteni vrednost po odbitku njihove preostale vrednosti. Nova procenjena preostala vrednost vrši se na dan svake revalorizacije sredstava, korišćenjem cena koje preovlađuju na taj dan.

Preostala vrednost nematerijalnih ulaganja smatra se jednakom nuli, osim kada:

- 1) postoji ugovorna obaveza trećeg lica da otkupi to sredstvo na kraju njegovog preostalog veka trajanja, ili
- 2) za to sredstvo postoji aktivno tržište na kojem se može odrediti preostala vrednost i da će to tržište trajati i na kraju veka tog sredstva.

Nematerijalna ulaganja otpisuju se putem proporcionalne stope amortizacije u roku od pet godina, osim ulaganja koja imaju neograničeni vek trajanja i ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Amortizacija goodwill-a se ne vrši. Na dan bilansa stanja vrši se procena da li je goodwill obezvređen i u slučaju da jeste vrši se ispravka njegove vrednosti na teret rashoda perioda u kojem je utvrđeno obezvređenje.

Osnovna sredstva

Član 29.

Osnovna sredstva (nekretnine – zemljište i građevinski objekti, postrojenja i oprema i investicione nekretnine), su materijalna sredstva koja privredno društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili za isporuku ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili administrativne svrhe, i za koje se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Nekretnina (zemljište i građevinski objekti), postrojenja i oprema priznaju se kao sredstvo (a) kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva priticati u privredno društvo i (b) kada nabavna vrednost ili cena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmeri.

Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima iskazuju se kao sredstvo u okviru nekretnina, postrojenja i opreme. Sredstva alata i inventara čiji je vek upotrebe duži od godinu dana i vrednost veća od prosečne bruto zarade u Republici Srbiji iskazuju se u okviru osnovnih sredstava. Sredstava alata i inventara koja ne ispunjavaju prethodno navedene uslove iskazuju se u okviru zaliha i stavljanjem u upotrebu celokupna njihova vrednost se prenosi na troškove perioda.

Početno merenje nekretnine, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje za sredstvo vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost pored neto nabavne vrednosti uključuje i zavisne troškove nabavke koji su nastali prilikom sticanja sredstva, i to sve do trenutka osposobljavanja za upotrebu, odnosno funkciju i koji se mogu direktno pripisati tom sredstvu. U nabavnu vrednost se uključuju i procenjeni troškovi demontaže i uklanjanja sredstva i uređenja lokacije, koji se evidentiraju zaduženjem računa nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u korist ostalih dugoročnih rezervisanja. U nabavnu vrednost mogu se uključiti i troškovi kamata koji se kapitalizuju u skladu sa MRS-23 – Troškovi pozajmljivanja, do momenta osposobljavanja sredstva za upotrebu. Troškovi pozajmljivanja koji dospevaju za plaćanje posle trenutka osposobljavanja sredstva za upotrebu uključuju se u rashode perioda. Cena koštanja osnovnog sredstva koje se izrađuje u sopstvenoj režiji utvrđuje se uz uključivanje svih troškova koji se mogu direktno pripisati sredstvu izuzev troškova administracije i režije.

Nekretnine (zemljište i građevinski objekti), postrojenja i oprema su na dan prelaska na MSFI 01.01.2004. godine iskazane po nabavnoj vrednosti koja je revalorizovana u skladu sa ranijim računovodstvenim propisima i standardima koji su se primenjivali do 31.12.2003. godine: Tako utvrđena vrednost je na dan 01.01.2004. godine preuzeta kao verovatna nova nabavna vrednost, umanjena za ispravku vrednosti po osnovu amortizacije.

Sve nabavke iskazane posle tog datuma iskazane su po nabavnoj vrednosti. Naknadni izdatak za nekretninu, postrojenje i opremu priznaje se kao sredstvo samo kada se tim izdatkom poboljšava stanje sredstava iznad njegovog prvobitno procenjenog standardnog učinka i ukoliko mogu pouzdano da se izmere. Primeri poboljšanja koja dovode do povećanih budućih ekonomski koristi uključuju:

- (a) izmenu postrojenja, kojom se produžava korisni vek trajanja, uključujući i povećanje kapaciteta;
- (b) izgradnja mašinskih delova, kojom se postiže značajno unapređenje kvaliteta izlaznih komponenti; i
- (c) usvajanje novih proizvodnih procesa koji omogućavaju značajno smanjenje prethodno procenjenih troškova poslovanja.

Izdatak za popravke i održavanje nekretnina, postrojenja i opreme nastaje radi obnavljanja ili održavanja budućih ekonomskih koristi koje privredno društvo može da očekuje od prvobitno procenjenog standardnog učinka tog sredstva. Kao takav, on se priznaje kao rashod u trenutku kada nastane. Na primer, troškovi servisiranja ili remonta postrojenja i opreme obično predstavljaju rashod, jer se njima obavlja, a ne povećava, prvobitno procenjeni standardni učinak.

Troškovi rezervnih delova čije je vek trajanja duži od godinu dana uvećavaju vrednost osnovnog sredstva u koje su ugrađeni. Prilikom isknižavanja knjigovodstvene vrednosti zamenjenog dela privredno društvo koristi metod troškova zamene kao informaciju o tome koliki su bili troškovi zamenjenog dela u vreme njegove nabavke ili izgradnje.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenje i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos akumulirane amortizacije i ukupan iznos gubitka umanjenja vrednosti (metod troška – metod nabavne vrednosti).

Poštena (fer) vrednost nekretnina (zemljišta i zgrada) je njihova tržišna vrednost. Poštenu (fer) vrednost postrojenja i opreme obično čini njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom. Kada ne postoji dokaz tržišne vrednosti, zbog posebnosti postrojenja i opreme i zbog toga što se oni retko prodaju, osim kao deo stalnog poslovanja, oni se procenjuju po amortizacionoj vrednosti njihove zamene, odnosno njihovoj sadašnjoj vrednosti. Procenu nekretnina, postrojenja i opreme vrše ovlašćeni procenjivači ili kvalifikovana lica iz privrednog društva, za svako sredstvo iz grupe kojoj to sredstvo pripada.

Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čini sadašnja vrednost. Ako je preostala vrednost sredstva beznačajna, smatra se da je jednaka nuli, a kada je značajna, preostala vrednost se procenjuje na dan sticanja i ne povećava se naknadno zbog povećanja cena.

Amortizacija

Stalna sredstva otpisuju se na teret rashoda putem amortizacije. Amortizacione stope se revidiraju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i nameravani vek njihovog korišćenja. Promena stope amortizacije u skladu sa stavom 5 MRS – 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške, smatra se promenom računovodstvene procene a ne promenom računovodstvene politike, pa se po tom osnovu ne vrši retroaktivno usklađivanje, kao ni korekcija rezultata poslovanja prethodne godine.

Amortizacija sredstva se vrši do momenta otuđenja (rashod, prodaja) sredstva bez obzira na to da li se to sredstvo koristi ili je stavljeno van upotrebe, osim ako nije u potpunosti amortizovano.

Zemljište ima neograničen korisni vek i ne amortizuje se.

Amortizacija se ne obračunava na ona sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (spomenici kulture i istorijski spomenici, umetničke slike i skulpture, ukrasni predmeti od plemenitih metala i sl.)

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme započinje kada je ono raspoloživo za upotrebu tj. kada je na lokaciji i u stanju koje je neophodno da sredstvo funkcioniše na način na koji to očekuje menadžment.

Stalna sredstva se amortizuju putem degresivne amortizacije.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, postrojenja i oprema se amortizuju putem degresivne amortizacije, na vrednost sredstava razvrstanih po grupama

II – V na osnovu Pravilnika o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe. ("Sl. glasnik RS" 116/04).

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme utvrđuju se kao razlika između neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihodi odnosno rashodi u bilansu uspeha.

Investicione nekretnine

Član 30.

Investiciona nekretnina je nekretnina (neko zemljište ili zgrada ili deo zgrade ili i jedno i drugo), koju vlasnik (ili korisnik lizinga, po osnovu finansijskog lizinga) drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala zbog očekivanog porasta vrednosti te nekretnine, ili radi i jednog i drugog, a ne radi:

- a) upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanje usluga ili za administrativno poslovanje ili davanje u zakup zaposlenima (koje se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS-16 – Nekretnine, postrojenja i oprema);
- b) prodaje u okviru redovnog poslovanja (koje se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 2 – Zalihe).

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost pored neto nabavne vrednosti uključuje i zavisne troškove nabavke koji su nastali prilikom sticanja sredstva, i to sve do trenutka osposobljavanja za upotrebu, odnosno funkciju i koji se mogu direktno pripisati investicionoj nekretnini. U nabavnu vrednost se uključuju i procenjeni troškovi demontaže i uklanjanja investicione nekretnine i uređenja lokacije.

U nabavnu vrednost mogu se uključiti i troškovi kamata koji se kapitalizuju u skladu sa MRS-23 – Troškovi pozajmljivanja, do momenta osposobljavanja investicione nekretnine za upotrebu. Troškovi pozajmljivanja koji dospevaju za plaćanje posle trenutka osposobljavanja investicione nekretnine za upotrebu uključuju se u rashode perioda. Cena koštanja osnovnog sredstva koje se izrađuje u sopstvenoj režiji utvrđuje se uz uključivanje svih troškova koji se mogu direktno pripisati investicionoj nekretnini izuzev troškova administracije i režije.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine iskazuju se po tržišnoj vrednosti utvrđenoj procenom od strane ovlašćenog ili kvalifikovanog lica iz privrednog društva. (metod nabavne vrednosti)

Procena poštene vrednosti investicione nekretnine vrši se na svaki dan bilansa.

Povećanje odnosno smanjenje vrednosti investicionih nekretnina utvrđeno procenom tržišne vrednosti investicionih nekretnina na dan bilansa priznaje se kao prihod odnosno kao rashod perioda u kome je procena izvršena.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na sadašnju vrednost investicionih nekretnina.

Obračun amortizacije investicione nekretnine započinje kada je ona raspoloživa za upotrebu tj. kada je na lokaciji i u stanju koje je neophodno da funkcioniše na način na koji to očekuje menadžment.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje kao imovina i isknjižava se po otuđenju (prodaja, davanje u finansijski lizing) ili trajnom povlačenju iz upotrebe i kada se od njenog otuđenja ne očekuje nikakva ekonomska korist.

Dobici ili gubici nastali zbog povlačenja iz upotrebe ili otuđenja investicione nekretnine utvrđuju se kao razlika između neto prihoda od otuđenja i iskazanog iznosa investicione nekretnine i priznaju se u bilansu uspeha kao prihod ili rashod.

Biološka sredstva

Član 31.

Biološkim sredstvima smatraju se plodonosne životinje ili biljke kao što su: ovce, stabla u šumi, zasadi biljaka, zasadi šećerne trske, krave na mlekarskoj farmi, svinje, žbunaste biljke, vinova loza i stabla voća.

Privredno društvo priznaje i iskazuje u svojim bilansima biološko sredstvo samo u slučajevima kada:

- kontroliše to sredstvo, kao rezultat prošlih događaja;
- je verovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva da pritiču u privredno društvo; i
- poštena vrednost ili cena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmeri.

Biološko sredstvo se prilikom početnog priznavanja, kao i na svaki datum bilansiranja, vrednuje u skladu sa stavom 12 do 25 MRS – 41 – Poljoprivreda, po svojoj poštenoj vrednosti, umanjenoj za troškove prodaje na mestu uzgoja, osim ukoliko se poštena vrednost ne može pouzdano izmeriti.

Izuzetno, ukoliko se poštena vrednost ne može utvrditi, biološko sredstvo se može meriti po svojoj nabavnoj ceni ili ceni koštanja, umanjenoj za ukupno obračunatu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja. Čim postane moguće da se vrednost takvog biološkog sredstva može pouzdano izmeriti po njegovoj poštenoj vrednosti, privredno društvo to i radi.

Dobici ili gubici nastali u vezi sa merenjem i iskazivanjem bioloških sredstava po poštenoj vrednosti, umanjenoj za troškove prodaje na mestu uzgoja iskazuju se kao prihodi odnosno rashodi tekućeg obračunskog perioda.

Dobici ili gubici nastali prilikom rashodovanja, prodaje ili drugog otuđenja biološkog sredstva utvrđuju se kao razlika između prodajne i knjigovodstvene vrednosti (poštene vrednosti umanjene za troškove prodaje na mestu uzgoja) iskazuju se kao prihodi odnosno rashodi tekućeg obračunskog perioda.

Dugoročni finansijski plasmani

Član 32.

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju.

Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti, zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, sopstvene akcije i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je data za njih.

Troškovi transakcije (naknade isplaćene agentima, savetnicima, brokerima i dilerima, takse regulatornih agencija i berzi, porezi i dr. dažbine) se uključuju u početno mernje svih finansijskih sredstava.

Za potrebe merenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- (a) zajmovi i potraživanja koji su potekli od strane preduzeća i koji se ne drže radi trgovanja;
- (b) ulaganja koja se drže do dospeća;
- (c) finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju; i
- (d) finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja.

Posle početnog priznavanja, privredno društvo meri finansijska sredstva, uključujući i derivate koji su sredstva, po njihovim poštenim vrednostima, bez bilo kakvog umanjivanja za transakcione troškove koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja.

Priznati dobitak ili gubitak koji proizlazi iz promene u poštenoj vrednosti finansijskog sredstva koja nije deo odnosa zaštite iskazuje se kao dobitak ili gubitak iz finansijskog sredstva koje je raspoloživo za prodaju koji je:

- 1) uključen u neto dobitak ili gubitak u periodu u kojem nastaje; ili
- 2) prikazan direktno u sopstvenom kapitalu, kroz izveštaj o promenama na sopstvenom kapitalu (videti MRS 1 Prikazivanje finansijskih izveštaja, stavovi 96 – 99) sve dok se finansijsko sredstvo ne proda, naplati ili na drugi način otuđi, ili dok se ne utvrdi da je finansijsko sredstvo obezvređeno, u kojem trenutku se ukupni dobitak ili gubitak koji je prethodno bio prikazan u sopstvenom kapitalu uključuje u neto dobitak ili gubitak perioda.

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti, ili po tržišnoj vrednosti, zavisno od toga koja je niža. Hartije od vrednosti za koje ne postoji aktivno tržište iskazuju se po nadoknadivoj vrednosti. Nadoknadiva vrednost je zasnovana na proceni budućih novčanih tokova, diskontovanih po prosečnoj stopi aktivne kamate na kredite.

Član 33.

U posebnim finansijskim izveštajima matičnog privrednog društva, ulaganja u zavisna privredna društva koja se obuhvataju u konsolidovanim finansijskim izveštajima, kao i ona koja su isključena iz konsolidovanih finansijskih izveštaja iskazuju se po nabavnoj vrednosti.

Metod nabavne vrednosti je računovodstveni metod po kojem se ulaganje iskazuje po nabavnoj vrednosti. Investitor priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je investitor stekao. Deo iz raspodele koji se primi u iznosu koji je viši od takvog dobitka smatra se povraćajem investicije i iskazuje se kao smanjenje nabavne vrednosti investicije.

Član 34.

Učešća u kapitalu pridruženih privrednih društava nad čijim poslovanjem postoji značajan uticaj (učešće u akcijama sa pravom glasa od 20% do 50%) i drugi uslovi definisani MRS 28 – Računovodstveno obuhvatanje ulaganja u pridružena privredna društva mere se prema metodu nabavne vrednosti.

Metod nabavne vrednosti je računovodstveni metod po kojem se ulaganje iskazuje po nabavnoj vrednosti. U bilansu uspeha iskazuje se prihod od ulaganja samo u onoj meri u kojoj investitor primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog dobitka korisnika ulaganja, koje se vrši nakon dana sticanja.

Sopstvene akcije

Član 35.

Sopstvene akcije stečene u skladu sa članom 224. Zakona o privrednim društvima („Sl. Glasnik RS“), prema kojem je akcionarsko društvo dužno da akcije koje stekne preko iznosa od 10% osnovnog kapitala proda (otuđi) ili poništi u roku od tri godine od dana sticanja, iskazuju se u okviru dugoročnih finansijskih plasmana. Sopstvene akcije se vode po nominalnoj vrednosti, a razlika nominalne vrednosti i plaćenog iznosa predstavlja emisiju premiju.

Ostali dugoročni plasmani

Član 36.

U okviru ostalih dugoročnih plasmana iskazuju se dugoročno uložena sredstva u zajedničke poduhvate u skladu sa MRS-31, dugoročno oročeni depoziti, dugoročno date kaucije, dugoročno dati zajmovi za rešavanje stambenih potreba zaposlenih, plasmani po osnovu finansijskog lizinga i dr.)

Ostali dugoročni plasmani se vode po amortizovanoj vrednosti izračunatoj primenom ugovorene efektivne kamatne stope, sem u slučaju kada se efektivna kamatna stopa menja u skladu sa ugovorom.

Umanjenje vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana

Član 37.

Privredno društvo na dan bilansa procenjuje da li postoje objektivni dokazi za obezvređenje finansijskog sredstva ili grupe sredstava i ukoliko takvi dokazi postoje, vrši se procena vrednosti određenog sredstva ili grupe sredstava koja može da se povрати. Umanjenje vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana zbog obezvređenja u skladu sa stavom 63. MRS – 39 za finansijska sredstva iskazana po amortizovanoj vrednosti, stavom 66. MRS – 39 za finansijska sredstva koja se vode po nabavnoj vrednosti, i u skladu sa stavom 67. MRS – 39 za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, priznaje na teret rashoda perioda.

Zalihe

Član 38.

Zalihe su sredstva (a) koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja; (b) koja su u procesu proizvodnje a namenjene su za prodaju; ili (c) u obliku materija ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe obuhvataju:

- 1) robu koja je nabavljena i drži se radi preprodaje, uključujući robu na malo koja se drži radi preprodaje;
- 2) stalna sredstva namenjena prodaji (nematerijalna ulaganja, zemljišta, građevinski objekti i druge nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva) preneti sa računa korišćenih sredstava na osnovu Odluke o prodaji kao i sredstva poslovanja koje će biti obustavljeno, u skladu sa MSFI – 5.
- 3) gotove proizvode koje je proizvelo privredno društvo;
- 4) nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku;
- 5) osnovni i pomoćni materijal koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje; i
- 6) dati avansi za zalihe.

Zalihe robe

Član 39.

Zalihe robe vrednuju se po nabavnoj vrednosti koju čini fakturna cena dobavljača, uvozne dažbine i drugi porezi (osim poreza na dodatnu vrednost), troškovi prevoza, manipulativni troškovi i drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha robe. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke robe.

U zavisne troškove nabavke uključuje se razlika između vrednosti uvozne robe utvrđene u ispravi carinskog organa i vrednosti po obračunu inostranog dobavljača, stim da se ova razlika knjiži na prihode od usklađivanja vrednosti zaliha. U izuzetnim slučajevima zalihe robe se mogu vrednovati po neto prodajnoj vrednosti u skladu sa stavom 28. MRS – 2, i to:

- ako je roba oštećena;
- ako je roba u celini ili delimično zastarela;
- ukoliko je prodajna cena robe na zalihama smanjena ispod nabavne cene;
- ako su procenjeni troškovi prodaje na takvom nivou da realizacija robe uz takav obim troškova ne može naknaditi nabavna vrednost.

Ukoliko se na dan bilansiranja pojavi neki od prethodno navedenih slučajeva u bilansu stanja utvrđuje se ispravka vrednosti zaliha robe, a u bilansu uspeha rashod po osnovu obezvređenja zaliha robe.

Obračun izlaza (prodaje) zaliha robe, vrši se po metodi prosečne cene.

Prosek se izračunava periodično prilikom prijema svake naredne pošiljke.

Ako se zalihe robe vode po prodajnim cenama, obračun razlike u ceni vrši se tako da vrednost izlaza robe i vrednost robe na zalihama bude iskazana po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe materijala

Član 40.

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača vrednuju se po nabavnoj vrednosti, dok se zalihe materijala koji je proizveden kao sopstveni učinak privrednog društva vrednuju po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža.

Nabavnu vrednost ili cenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje.

Troškovi nabavke zaliha obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim poreza na dodatnu vrednost), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju gotovih proizvoda, materijala i usluga. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Kada se materijal proizvodi kao proizvod sopstvene proizvodnje i dalje koristi u narednoj fazi procesa proizvodnje, njegova procena vrši se u visini troškova proizvodnje tih zaliha a najviše do neto prodajne vrednosti tih zaliha.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala, vrši se po metodi prosečne cene.

Ako se zalihe materijala vode po planskim nabavnim cenama, obračun odstupanja u cenama vrši se tako da vrednost izlaza materijala i vrednost materijala na zalihama bude iskazana po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda

Član 41

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda nastaju kao rezultat proizvodnog procesa privrednog društva. Ove zalihe vrednuju se po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža.

Troškovi proizvodnje (konverzije) zaliha obuhvataju troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda, kao što je direktni materijal i radna snaga. Oni, takođe, obuhvataju sistematsko dodeljivanje fiksnih i promenljivih režijskih troškova koji nastaju prilikom utroška materijala za proizvodnju gotovih proizvoda. Fiksni režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji su relativno konstantni, bez obzira na obim proizvodnje, kao što su amortizacija i održavanje fabričkih zgrada i opreme, kao i troškovi rukovođenja i upravljanja fabrikom. Promenljivi režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji se menjaju, direktno ili skoro direktno, srazmerno promeni obima proizvodnje, kao što su indirektni materijal i indirektna radna snaga.

Dodeljivanje fiksnih režijskih troškova troškovima proizvodnje zasniva se na uobičajenom kapacitetu proizvodnih objekata. Uobičajeni kapacitet je proizvodnja za koju se očekuje da će u proseku biti ostvarena tokom više perioda ili sezona u normalnim okolnostima, uzimajući pri tom u obzir gubitak kapaciteta usled planiranog održavanja. Stvarni nivo proizvodnje može da se koristi, ako je približan uobičajenom kapacitetu. Iznos fiksnih režijskih troškova koji se dodeljuju svakoj jedinici

proizvodnje ne može da se posledično poveća zbog niske proizvodnje ili neiskorišćenosti postrojenja. Nedodeljeni režijski troškovi priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali. U periodima neuobičajeno velike proizvodnje, iznos fiksnih režijskih troškova koji je dodeljen svakoj jedinici proizvoda smanjuje se tako da se zalihe ne vrednuju iznad cene koštanja. Promenjivi režijski troškovi dodeljuju se svakoj jedinici proizvoda na osnovu stvarne upotrebe proizvodnih kapaciteta.

Rezultat proizvodnog procesa može da bude više proizvoda koji se proizvode istovremeno. To je slučaj, na primer, kada se proizvode zajednički proizvodi ili kada postoje proizvod i nusproizvod. Kad troškovi proizvodnje svakog proizvoda ne mogu posebno da se odrede, tada se dodeljuju proizvodima na razumnoj i doslednoj osnovi. Na primer, dodeljivanje može da bude zasnovano na relativnoj prodajnoj vrednosti svakog proizvoda, u fazi proizvodnog procesa kada se proizvodi mogu odvojeno identifikovati ili po okončanju proizvodnje. Većina nusproizvoda je po svojoj prirodi beznačajna. Kada je to slučaj, oni se uglavnom vrednuju po neto prodajnoj vrednosti i ta vrednost se oduzima od cene koštanja glavnog proizvoda. Kao rezultat ovoga, iskazani iznos glavnog proizvoda ne razlikuje se značajno od njegove cene koštanja.

Drugi troškovi uključuju se u cenu koštanja zaliha samo u meri u kojoj su nastali prilikom dovođenja zaliha na njihovo sadašnje mesto i u sadašnje stanje. Na primer, u cenu koštanja zaliha mogu se uključiti i neproizvodni režijski troškovi projektovanja proizvoda za posebne kupce.

Primeri troškova koji su isključeni iz cene koštanja zaliha i priznati kao rashodi u periodu u kojem su nastali su sledeći:

- (a) neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- (b) troškovi skaldištenja (osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje),
- (c) režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje, i
- (d) troškovi prodaje.

U određenim okolnostima, troškovi pozajmljivanja se uključuju u cenu koštanja zaliha. Te okolnosti su utvrđene dopuštenim alternativnim postupkom iz MRS 23 – *Troškovi pozajmljivanja*.

Cena koštanja gotovog proizvoda utvrđuje se uz pomoć izabranog metoda kalkulacija.

Cena koštanja zaliha stavki koje obično nisu međusobno zamenjive ili usluga koje su proizvedene i razdeljene na posebne projekte utvrđuje se putem jasne identifikacije svakog pojedinačnog troška.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vrednuju se po ceni koštanja, a izlaz zaliha se vrednuje takođe cenom koštanja.

Ako se zalihe gotovih proizvoda vode po planskoj ceni koštanja, odstupanje stvarne od planske cene koštanja vodi se na korektivnom računu. Ovo odstupanje prenosi se na rashode srazmerno troškovima prodatih proizvoda obračunatih po planskoj ceni koštanja.

Moguće je da cena koštanja gotovog proizvoda bude viša od neto prodajne cene. U tom slučaju razlika između cene koštanja i neto prodajne cene se otpisuje na teret rashoda, što znači da se zalihe gotovih proizvoda bilansiraju po neto prodajnoj ceni. Neto prodajna cena utvrđuje se ovako;

$$\text{Vladajuća prodajna cena dan bilansa} \quad \text{na} \quad \times \quad \frac{\text{Troškovi proizvoda}}{\text{Prihod prodaje robe i učinaka}} \quad = \quad \text{Neto prodajna cena}$$

Zalihe proizvoda se otpisuju na teret rashoda po ceni po kojoj su vrednovane – ceni koštanja, odnosno neto prodajnoj ceni.

Ako se zalihe proizvoda vode po planskoj ceni koštanja, pri sačinjavanju bilansa utvrđuje se odstupanje planske od stvarne cene koštanja, odnosno odstupanje u troškovima koje se iskazuju na korektivnom računu zaliha proizvoda. Odstupanje u troškovima na dan bilansa, prenosi se, u srazmeri sa troškovima prodatih proizvoda obračunatih po planskoj ceni koštanja, na rashode.

Dati avansi za zalihe

Član 42.

Privredno društvo u okviru datih avansa za zalihe evidentira date avanse za nabavku zaliha materijala, robe, zemljišta i drugih nekretnina koje se kupuju radi dalje prodaje i usluga, pre prijema zaliha odnosno pre izvršene usluge, sem datih avansa za zalihe u inostranstvo čiji je rok isporuke duži od 90 dana, što se evidentira kao kreditni posao u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana.

U slučaju kada nije izvršena nabavka zaliha odnosno ako nije izvršena usluga za koje su dati avansi, a na dan bilansa rukovodstvo privrednog društva procenom utvrdi da je vrednost avansa manja od knjigovodstvene vrednosti, tada se razlika između knjigovodstvene i procenjene vrednosti za naplatu knjiži na teret rashoda perioda po osnovu obezvređenja. Dati avansi

za zalihe kojima je na dan bilansa prošao rok od godinu dana od dana dospeća za naplatu indirektno se ispravljaju na teret rashoda perioda, bez prethodno izvršene procene od stane rukovodstva

Kratkoročna potraživanja i plasmani

Član 42.

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca – matičnih, zavisnih i povezanih pravnih lica i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa i hartije od vrednosti kojima se trguje bez obzira na rokove dospeća.

Kratkoročna potraživanja od kupaca vrednuju se po vrednosti originalne fakture. Ako se vrednost fakture iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se ne drže radi trgovanja mere se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru privrednog društva da ih drži do dospeća, pri čemu se amortizacija obveznica vrši po metodi efektivne kamatne stope u skladu sa MRS – 39. Efektivna kamatna stopa je stopa koja precizno diskontuje očekivani tok budućih gotovinskih plaćanja do dospeća ili do sledećeg datuma ponovnog utvrđivanja cena na tržištu na iskazani tekući neto iznos finansijskog sredstva ili finansijske obaveze

Ukoliko postoji verovatnoća da privredno društvo neće biti u stanju da naplati sve dospеле iznose (glavnicu i kamatu) prema ugovorenim uslovima vrši se ispravka vrednosti ovih potraživanja. Na dan bilansa rukovodstvo privrednog društva procenom utvrđuje naplativost potraživanja. Potraživanja kojima je na dan bilansa prošao rok od godinu dana od dana dospeća za naplatu indirektno se ispravljaju na teret rashoda perioda, bez prethodno izvršene procene od stane rukovodstva. Ako je nenaplativost izvesna vrši se direktan otpis tih potraživanja.

Kursne razlike nastale prilikom namirenja kratkoročnih potraživanja i plasmana ili prilikom iskazivanja kratkoročnih potraživanja i plasmana po kursovima koji su različiti od onih po kojima su bili prvobitno iskazani u toku perioda ili u prethodnim finansijskim izveštajima i kursne razlike nastale svođenjem na srednji kurs strane valute na dan bilansa, priznaju se kao rashod ili prihod perioda u kome su nastale.

Odložena poreska sredstva i obaveze

Član 43.

Privredno društvo u okviru odloženih poreskih sredstava iskazuje iznos poreza iz dobitka koji može da povрати u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika (razlika računovodstvene i poreske dobiti), neiskorišćenih poreskih gubitaka i kredita, u skladu sa MRS-12 – Porezi iz dobitka i drugim relevantnim standardima.

Privredno društvo u okviru odloženih poreskih obaveza iskazuje iznos poreza iz dobitka koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika (razlika poreske i računovodstvene dobiti), koje su iskazane u bilansu stanja ili njihove poreske osnovice.

Prihodi

Član 44.

Prihodi od prodaje robe i učinaka se priznaju u visini fakturisane prodajne vrednosti (fakturisana realizacija) po odbitku svih popusta i poreza u skladu sa MRS 18.

Prihodi od aktiviranja ili potrošenih učinaka (Učinci aktivirani za osnovna sredstva i materijal i potrošeni učinci za reklamu i reprezentaciju priznaju se u visini cene koštanja.

Prihodi od premija, subvencija, dotacija i donacija priznaju se u visini primljenih premija, subvencija, dotacija i donacija. Ako je donacija primljena u materijalu i osnovnim sredstvima ili u gotovu za nabavku materijala ili osnovnih sredstava u prihod se priznaje deo donacije koji je jednak trošku utrošenog materijala nabavljenog iz donacije, odnosno koji je jednak troškovima amortizacije osnovnog sredstva pribavljenog iz donacije u skladu sa MRS 20.

Drugi poslovni prihodi obuhvataju prihod od zakupnina, članarina, tantijema i ostali prihodi, a priznaju se kada su naplaćeni ili fakturisani.

Ostali prihodi obuhvataju dobitke od prodaje nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava, učešća u kapitalu, dugoročnih hartija od vrednosti i od prodaje materijala, kao i viškova utvrđenih popisom osim viškova učinaka, naplatu otpisanih potraživanja, prihode od smanjenja obaveza i ukidanja dugoročnih rezervisanja.

Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine obuhvataju pozitivne efekte povećanja vrednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva u skladu sa MRS 16 i MRS 36.

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividende i ostali prihodi ostvarni iz odnosa sa zavisnim i povezanim pravnim licima. Ovi prihodi se vrednuju u skladu sa MRS 18 i drugim relevantnim MRS.

Shodno Pravilniku o izmenama i dopunama Pravilnika o Kontnom okviru i sadrzini racuna u kontnom okviru za privredna drustva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike (Sl.gl.9/09) neto efekat obracunatih kursnih razlika moze se iskazati i na racunima 499 – Ostala PVR i 289 – Ostala AVR.

Rashodi

Član 45.

Poslovni rashodi obuhvataju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, troškove goriva i energije, troškove zarada, naknada i ostalih ličnih primanja, troškove proizvodnih usluga, troškove amortizacije, troškove rezervisanja i nematerijalne troškove.

Ostali rashodi obuhvataju gubitke po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava, učešća u kapitalu i hartija od vrednosti, prodaje materijala, manjkova osim manjkova učinaka i druge nepomenute rashode.

Rashodi po osnovu obezvređenja imovine obuhvataju negativne efekte usklađivanja vrednosti nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava, dugoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa MRS 36, MRS 16 i MRS 38.

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode iz odnosa u zavisnim i povezanim pravnim licima, rashode kamata, negativne kursne razlike i ostale finansijske rashode.

Shodno Pravilniku o izmenama i dopunama Pravilnika o Kontnom okviru i sadrzini racuna u kontnom okviru za privredna drustva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike (Sl.gl.9/09) neto efekat obracunatih kursnih razlika moze se iskazati i na racunima 499 – Ostala PVR i 289 – Ostala AVR.

Greške ranijih perioda

Član 46.

Privredno društvo korekcije grešaka učinjenih u ranijim periodima (matematičke greške, greške u primeni računovodstvenih politika, pogrešno tumačenje činjenica, previdi ili prevare) iskazuje kao korekciju neraspoređenog dobitka ranijih perioda na početku perioda u kojem je ustanovljena greška.

Greške manjeg značaja obelodanjuju se u napomenama uz finansijske izveštaje (do 2% oporezive dobiti perioda na koji se greška odnosi), dok se za greške većeg značaja, pored obelodanjivanja prirode greške u napomenama uz finansijske izveštaje, vrši i korekcija podataka za prethodnu godinu u finansijskim izveštajima koji se sastavljaju za tekuću godinu.

Troškovi pozajmljivanja

Član 47.

Troškovi pozajmljivanja su kamate i drugi troškovi koji nastaju u privrednom društvu u vezi sa pozajmljivanjem finansijskih sredstava. Troškovi pozajmljivanja mogu da uključe:

- (a) kamatu na dozvoljeno prekoračenje na računima i kratkoročna i drugoročna pozajmljivanja;
- (b) amortizaciju eskonta ili premija u vezi sa pozajmljivanjem;
- (c) amortizaciju sporednih troškova nastalih u vezi sa aranžmanom pozajmljivanja;
- (d) finansijske troškove po osnovu finansijskog lizinga koji se priznaju u skladu sa MRS 17 – Lizing; i
- (e) kursne razlike koje proizlaze iz pozajmljivanja iznosa u stranoj valuti, u onoj meri u kojoj se one smatraju korekcijom troškova kamata.

Troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali, bez obzira na to kako se pozajmljena sredstva koriste.

Finansijske obaveze

Član 48.

Finansijskim obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku do godinu dana, od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovorenu obavezu:

- a) prodaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom privrednom društvu; ili
- b) razmene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Privredno društvo može da ima ugovorenu obavezu koja može da se izmiri bilo plaćanjem finansijskim sredstvima, bilo plaćanjem sopstvenim akcijama. U tom slučaju, ukoliko broj akcija koji je potreban za izmirenje obaveze varira sa promenama njihove poštene vrednosti, tako da se plaćanje vrši u iznosu poštene vrednosti akcija koji je jednak iznosu ugovorene obaveze, imalac obaveze nije izložen dobitku ili gubitku nastalom usled promene cena njegovih akcija. Takva obaveza se računovodstveno obuhvata kao finansijska obaveza privrednog društva.

Prilikom početnog priznavanja privredno društvo vrednuje finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je primljiva za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno vrednovanje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja privredno društvo vrednuje sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti, osim obaveza koje drži radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje meri po poštenoj vrednosti.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnjanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem. Kod preračunavanja neizmirenih deviznih obaveza po zaključnom kursu na dan bilansa (srednji kurs strane valute) odnosno prilikom iskazivanja obaveza po kursovima koji su različiti od kurseva u toku perioda ili prethodnim finansijskim izveštajima, kursne razlike se u skladu sa MRS – 21 priznaju kao prihodi ili rashodi perioda u kome su nastali.

Dugoročna rezervisanja

Član 49.

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada: a) privredno društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, b) je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i c) iznos obaveza može pouzdano da se proceni. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja privrednog društva, rezervisanja za penzije i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je verovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirivanja i koje se mogu pouzdano proceniti (na primer, sporovi u toku), kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Vrednovanje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, rezervisanje se ukida.

Tamo gde je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza.

Zbog vremenske vrednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima gotovine koji nastaju odmah posle dana bilansa stanja, štetnija su od onih gde odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gde je učinak značajan.

Diskontna stopa je stopa pre oporezivanja koja odražava tekuće tržište procene vremenske vrednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne odražava rizike za koje su procene budućih tokova gotovine korigovane.

IV KONSOLIDOVANI BILANS

Član 50.

Konsolidovani bilans sačinjava se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 – Konsolidovanje finansijskih izveštaja i računovodstveno ulaganja u pridružena privredna društva.

V BILANSIRANJE U HIPERINFLACIJI

Član 51.

U slučaju hiperinflacije bilansiranje se vrši u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 29 – Finansijsko izveštavanje u hiperinflacionim privredama.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52.

U daljim napomenama uz finansijski izveštaj za 2012 godinu su date tabele u kojima se objašnjavaju pojedine pozicije u bilansima.

GENERALNI DIREKTOR

Sladjan Disić, dipl.oec.

[Handwritten signature in blue ink]

1. UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL

	00	
	31. decembra 2012.	31. decembra 2011.
1. Upisani neuplaćeni kapital po bilansu otvaranja:	0	0
2. Povećanje		
a) po osnovu novog upisa	0	0
b) po osnovu pozitivne kursne razlike	0	0
3. Smanjenje		
a) po osnovu uplate	0	0
b) po osnovu negativne kursne razlike	0	0
Upisani neuplaćeni kapital 31.12.2011. - ukupno (1+2-3)	0	0

2. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	010	011	012	014	015	016	000 din.
	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence i slična prava	Goodwill	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Dati avansi	Ukupno
Nabavna bruto vrednost na početku godine	0	32,684	0	6,900	22,498	0	62,082
Povećanje:	0	9,176	0	0	0	0	9,176
Nabavke u toku godine	0	9,176	0		0	0	9,176
Revalorizacija u toku godine	0		0	0		0	0
Smanjenje:	0	7,235	0	465	0	0	7,700
Prodato	0		0	0	0	0	0
Rashodovano	0	7,235	0	465	0	0	7,700
Nabavna bruto vrednost na kraju godine	0	34,625	0	6,435	22,498	0	63,558
Kumulirana ispravka na početku godine	0	5,072	0	2,709	22,498	0	30,279
Povećanje:	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija u toku godine	0		0		0	0	0
Obezvredenje u toku godine	0	0	0		0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0
Kumulirana ispravka u prodaji	0		0	0		0	0
Kumulirana ispravka u rashodovanju	0	0	0	0	0	0	0
Stanje ispravke na kraju godine	0	5,072	0	2,709	22,498	0	30,279
Neto sadašnja vrednost:							
31. decembra 2012. godine	0	29,553	0	3,726	0	0	33,279
Neto sadašnja vrednost:							
31. decembra 2011. godine	0	27,612	0	4,191	0	0	31,803

4. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	030	031	032	033	034	035	036	038	000 din.
	Učešće u kapitalu matičnog i zavisnih pravnih lica	Učešće u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	Učešće u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vred. raspoložive za prodaju	Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	Dugoročni krediti u zemlji	Dugoročni krediti u inostranstvu	Dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	Ostali dugoročni finansijski plasmani	Ukupno
1. Bruto vrednost na početku godine	4,374,859	0	80,206	472,159	0	0	0	49,278	4,976,502
2. Povećanje bruto vrednosti u toku godine:	250,370	0	243	0	0	0	0	3,695	254,308
a) Po osnovu novih plasmana	250,370	0			0	0	0		250,370
b) Po osnovu pozitivnih kursnih razlika		0	0	0	0	0	0	0	0
c) Po osnovu usklađivanja vrednosti	0	0	243	0	0	0	0	3,695	3,938
d) Po osnovu nerealizovanih dobitaka hartija od vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Smanjenja bruto vrednosti u toku godine:	3,281	0	661	269,007	0	0	0	2,804	275,753
a) Po osnovu naplate	0	0	0		0	0	0		0
b) Po osnovu prodaje	0	0	661	0	0	0	0	2,804	3,465
c) Po osnovu negativnih kursnih razlika	0	0		0	0	0	0	0	0
d) Po osnovu otpisa	3,281	0	0		0	0	0	0	3,281
e) Po osnovu nerealizovanih gubitaka hartija od vrednosti	0	0		0	0	0	0	0	0
f) Po osnovu prenosa na kratkoročne finansijske plasmane	0	0	0	269,007	0	0	0	0	269,007
4. Bruto vrednosti na kraju godine (1+2-3)	4,621,948	0	79,788	203,152	0	0	0	50,169	4,955,057
5. Ispravka vrednosti na početku godine	127,964	0	79,560		0	0	0	0	207,524
6. Ispravka vrednosti na kraju godine	182,782	0	79,560		0	0	0	0	262,342
Neto vrednost 31.12.2012. godine (4-6)	4,439,166	0	228	203,152	0	0	0	50,169	4,692,715
Neto vrednost 31.12.2011. godine (1-5)	4,246,895	0	646	472,159	0	0	0	49,278	4,768,978

5. ZALIHE

	31. decembra 2012.	hiljada dinara 31. decembra 2011.
10 1. Materijal i sitan inventar i alat na zalihi (1.1-	490,159	495,076
1.1. Nabavna vrednost	337,542	409,989
1.2. Ispravka vrednosti (otpis)	(152,617)	(85,087)
2. Sitan inventar i alat u upotrebi – neto (2.1-	109,377	103,888
2.1. Nabavna vrednost	108,564	103,087
2.2. Ispravka vrednosti (otpis)	(813)	(801)
3. Zalihe učinaka neto (3.1+3.2+3.3)	2,095,554	2,125,291
11 3.1. Nedovršena proizvodnja (neto)	610,895	622,629
3.2. Poluproizvodi (neto)		
12 3.3. Gotovi proizvodi (neto)	1,484,659	1,502,662
13 4. Roba (4.1-4.2-4.3-4.4)	227,223	272,689
4.1. Bruto vrednost robe	294,615	355,388
4.2. Ukalkulisani PDV	93,857	121,106
4.3. Ukalkulisana razlika u ceni	(26,465)	(38,407)
4.4. Ispravna vrednosti robe		0
I Zalihe - neto (1 do 4)	2,922,313	2,996,944
150 1. Bruto dati avansi	77,459	90,131
159 2. Ispravka vrednosti datih avansa		
II Dati avansi - neto (1-2)	77,459	90,131
UKUPNO ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	2,999,772	3,087,075

6. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI

hiljada dinara

	Stalna sredstva namenjena prodaji	Sredstva obustavljenog poslovanja	Ukupno
14			
Neto stanje 31.12. tekuće godine	11,291	0	11,291
Neto stanje 31.12. prethodne godine	11,291	0	11,291

7. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	200	201	202	203	21	22	000 din.
	Kupci - matična i zavisna pravna lica	Kupci - ostala povezana pravna lica	Kupci u zemlji	Kupci u inostranstv u	Potraž. iz specifičnih poslova	Druga potraživanja	Potraživanja - ukupno
Bruto potraživanje na početku godine	2,170,547	9,877	862,676	504,030		1,188,647	4,735,777
Bruto potraživanje na kraju godine	360,326	2,076	1,262,564	399,576	0	1,229,049	3,253,591
Ispravka vrednosti na početku godine		0	517,441	0	0		517,441
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu direktnog otpisa	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu naplate	0	0	0	0	0	0	0
Povećanje ispravke vrednosti u toku godine		0	0	0	0	0	0
Ispravka vrednosti na kraju godine	0	0	517,441	0	0	0	517,441
NETO STANJE							
31. decembra 2012. godine	360,326	2,076	745,123	399,576	0	1,229,049	2,736,150
31. decembra 2011. godine	2,170,547	9,877	345,235	504,030	0	1,188,647	4,218,336

8. POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆENI POREZ NA DOBITAK

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

223 Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak

0

0

9. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	230	231	232	233	234	235	236	238	milijada dinara
	Kratkoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	Kratkoročni krediti ostalim povezanim pravnim licima	Kratkoročni krediti u zemlji	Kratkoročni krediti u inostranstvu	Dugoročnih plasmana koji dospevaju za naplatu u narednoj godini	Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	Hartije od vrednosti kojim se trguje	Ostali kratkoročni plasmani	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	0	0	126,610	0	0	0	0	0	126,610
Bruto stanje na kraju godine	1,939,461	0	129,458	0	0	0	0	79,631	2,148,550
Ispravka vrednosti na početku godine	0	0	827	0	0	0	0	0	827
Ispravka vrednosti na kraju godine	0	0	10,474	0	0	0	0	0	10,474
NETO STANJE									
31. decembra 2012. godine	1,939,461	0	118,984	0	0	0	0	79,631	2,138,076
31. decembra 2011. godine	0	0	125,783	0	0	0	0	0	125,783

10. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	hiljada dinara	
	<u>31. decembra 2012</u>	<u>31. decembra 2011</u>
240 1. Gotovinski ekvivalenti u dinarima	76,733	89,602
240 2. Gotovinski ekvivalenti u stranoj valuti		
241 3. Dinarski poslovni račun	12,561	25,554
244 4. Devizni poslovni račun	2,974	86
243 5. Dinarska blagajna	9,231	8,599
246 6. Devizna blagajna	413	689
242 7. Izdvojena novčana sredstva u dinarima		
242 8. Izdvojena novčana sredstva u devizama		
242 9. Dinarski akreditivi		
242 10. Devizni akreditivi		
48,24 11. Ostala novčana sredstva	10,732	600
UKUPNO (1 do 11)	<u>112,644</u>	<u>125,130</u>

11. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**hiljada dinara****31. decembra 2012 31. decembra 2012**

	<u>31. decembra 2012</u>	<u>31. decembra 2012</u>
27 1. Porez na dodatu vrednost	11,856	28,983
280 2. Unapred plaćeni troškovi		
281 3. Potraživanja za nefakturisani prihod		
282 4. Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza (unapred obračunate kamate)		
287 5. Razgraničeni PDV	3,508	4,967
289 6. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	2,897,183	2,072,119
UKUPNO (1 do 6)	<u>2,912,547</u>	<u>2,106,069</u>

12. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

	hiljada dinara	
	31. decembra 2012	31. decembra 2011
288 Odložene poreska sredstva po osnovu (a do c)	0	0
a) gubitka ranijih godina u poreskom bilansu	0	0
b) neiskorišćenog poreskog kredita	0	
c) razlike između amortizacije u poslovnom i poreskom bilansu	0	0

13. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA

	hiljada dinara	
	<u>31. decembra 2012</u>	<u>31. decembra 2011</u>
290 1. Ukupan gubitak	0	0
2. Ukupan kapital bez umanjenja sa gubitkom do visine kapitala	0	0
GUBITAK IZNAD KAPITALA (1-2)	<u>0</u>	<u>0</u>

14. STRUKTURA KAPITALA

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

300	1. Akcijski kapital	6,008,501	6,008,501
301	2. Udeli DOO		0
302	3. Ulozi ortačkih društava		
304	4. Društveni kapital	541,003	541,003
303	5. Državni kapital		0
305	6. Zadružni udeli		0
309	7. Ostali osnovni kapital	8,854	8,854
	I. Svega osnovni kapital (1 do 7)	6,558,358	6,558,358
31	II. Neplaćeni upisani kapital		0
320	8. Emisiona premija		0
321-9	9. Rezerve		0
	III. Svega rezerve (8+9)	0	0
330-1	IV. Revalorizacione rezerve	26,247	11,235
332	V. Neralizovani dobiti po osnovu hartija od		
333	VI. Neralizovani gubici po osnovu hartija od		
340	10. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	198,581	158,489
341	11. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0	40,092
	VII. Svega neraspoređeni dobitak (10+11)	198,581	198,581
037, 237	VIII. Otkupljene sopstvene akcije		0
350	12. Gubitak do visine kapitala ranijih godina		0
351	13. Gubitak do visine kapitala tekuće godine	546,161	0
	IX. Svega gubitak do visine kapitala (12+13)	546,161	0
	KAPITAL (I+II+III+IV+V-VI+VII-VIII-IX)	6,237,025	6,768,174

15. DUGOROČNA REZERVISANJA

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku u početnom bilansu	0	0
	2. Rezervisanja u toku godine	0	0
	3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	0	0
	4. Ukinuta rezervisanja u korist prihoda	0	0
	I. Rezervisanja za troškove u garantnom roku na kraju godine (1+2-3-4)	0	0
400			
	1. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogastava u početnom bilansu	0	0
	2. Rezervisanja u toku godine	0	0
	3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	0	0
	4. Ukinuta rezervisanja u korist prihoda	0	0
	II. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogastava na kraju godine (1+2-3-4)	0	0
401			
	bilansu	0	0
	2. Rezervisanja u toku godine	0	0
	3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	0	0
	4. Ukinuta rezervisanja u korist prihoda	0	0
	III. Rezervisanja za kaucije i depozite na kraju godine (1+2-3-4)	0	0
402			
	1. Rezervisanja za troškove restrukturiranja u početnom bilansu	0	0
	2. Rezervisanja u toku godine	0	0
	3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	0	0
	4. Ukinuta rezervisanja u korist prihoda	0	0
	IV. Rezervisanja za troškove restrukturiranja na kraju godine (1+2-3-4)	0	0
403			
	1. Rezervisanja za naknade i druge benficije u početnom bilansu	0	0
	2. Rezervisanja u toku godine	0	0
	3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	0	0
	4. Ukinuta rezervisanja u korist prihoda	0	0
	V. Rezervisanja za naknade i druge benficije na kraju godine (1+2-3-4)	0	0
404			
	1. Ostala dugoročna rezervisanja u početnom bilansu	0	0
	2. Rezervisanja u toku godine	0	0
	3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	0	0
	4. Ukinuta rezervisanja u korist prihoda	0	0
	VI. Ostala dugoročna rezervisanja na kraju godine (1+2-3-4)	0	0
409			
	DUGOROČNA REZERVISANJA (I do VI)	0	0

16. DUGOROČNE OBAVEZE**hiljada dinara**

	<u>31. decembra 2012</u>	<u>31. decembra 2011</u>
414, 415 1. Dugoročni krediti	3,293,501.00	2,547,713.00
†1 bez 414 i 41: 2. Ostale dugoročne obaveze	4,318,198.00	4,258,292.00
DUGOROČNE OBAVEZE (1+2)	<u>7,611,699</u>	<u>6,806,005</u>

17. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	hiljada dinara	
	<u>31. decembra 2012</u>	<u>31. decembra 2011</u>
1. Kratkoročne finansijske obaveze		
<i>42 bez</i>		
<i>427</i>	1,480,717	1,247,030
2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih		
<i>427</i> prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		0
UKUPNO (1+2)	<u>1,480,717</u>	<u>1,247,030</u>

18. OBAVEZE IZ POSLOVANJA**hiljada dinara****31. decembra 2012 31. decembra 2011**

430	1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	10,686	14,214
431	2. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica	102,840	67,082
432	3. Dobavljači – ostala povezana pravna lica	631,904	421,466
433	4. Dobavljači u zemlji	756,311	727,609
434	5. Dobavljači u inostranstvu	208,258	313,350
439	6. Obaveze iz specifičnih poslova	60,387	59,909
44	7. Ostale obaveze iz poslovanja	677,745	720,073
	OBAVEZE IZ POSLOVANJA (1 do 7)	2,448,131	2,323,703

20. OBAVEZE PO OSNOVU PDV, OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PDV

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

47	1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost		0
	2. Obaveze za ostale javne prihode (2.1. do 2.4.)	209,253	187,434
480	2.1. Obaveze za akcize		0
	2.2. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	193,525	176,672
482			
483	2.3. Obaveze za doprinose koji terete troškove		0
489	2.4. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbir	15728	10762
	3. Pasivna vremenska razgraničenja (3.1. do 3.7)	0	0
490	3.1. Unapred plaćeni troškovi		0
491	3.2. Obračunati prihodi budućeg perioda		0
494	3.3. Razgraničeni zavisni troškovi nabavke		0
495	3.4. Odloženi prihodi i primljene donacije		0
496	3.5. Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja		0
497	3.6. Razgraničeni porez na dodatu vrednost		0
499	3.7. Ostala pasivna vremenska razgraničenja		0
	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA (1 do 3)	209,253	187,434

21. OBAVEZE ZA POREZ NA DOBITAK**hiljada dinara**31. decembra 2012 31. decembra 2011481 **Obaveze po osnovu poreza na dobitak**1,6591,756

22. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

	hiljada dinara	
	31. decembra 2012	31. decembra 2011
498 Odložene poreske obaveze po osnovu (a do c)	8,192	9,334
a) gubitka ranijih godina u poreskom bilansu		0
b) neiskorišćenog poreskog kredita		0
c) razlike između amortizacije u poslovnom i poreskom bilansu	8,192	9,334

23. VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

Hiljada dinara

88

Vanbilansna aktiva obuhvata sledeća sredstva:	Vrednost
	421,960
Ukupno:	421,960

Hiljada dinara

89

Vanbilansna pasiva obuhvata sledeće izvore vanbilansnih sredstava:	Vrednost
	421,960
Ukupno:	421,960

24. POSLOVNI PRIHOD

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

	31. decembra 2012	31. decembra 2011
a) Prihodi od prodaje		
600 licima		0
601 2. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima		0
602 3. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	30,756	20,008
602 4. Prihodi od prodaje stalnih sredstva namenjenih prodaji		0
603 5. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	76,862	133,725
I. Prihodi od prodaje robe (1 do 5)	107,618	153,733
610 6. Prihodi od prod. proiz. i usl. mat. i zavisnim prav. licima	219,910	183,602
611 7. Prihodi od prod. proiz. i usl. ostalim povez. prav. licima		
612 8. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	2,236,322	2,335,922
613 9. Prihodi od prod. proizvoda i usluga na inostranom tržištu	3,004,630	2,731,901
II Prih. od prodaje proizvoda i usluga - ukupno (6 do 9)	5,460,862	5,251,425
A. PRIHODI OD PRODAJE (I+II)	5,568,480	5,405,158
b) Prihodi od aktiviranja i potrošnje		
621 10. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje učinaka za sopstvene potrebe	1,177	1,059
620 11. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe za sopstvene potrebe		0
B. PRIHODI OD AKTIVIRANJA ILI POTROŠNJE UČINAKA I ROBE (10+11)	1,177	1,059
c) Promena vrednosti zaliha učinaka		
630 12. Povećanja vrednosti zaliha učinaka		222,453
631 13. Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	75,204	0
d) Ostali prihodi		
64 14. Prihodi od premija, subvencija, dotacija i donacija		89,258
650 15. Prihodi od zakupnine	41,461	41,434
651 16. Prihodi od članarina		0
652 17. Prihodi od tantijema ili licitiranih naknada		
659 18. Ostali poslovni prihodi	4,262	4,473
C. OSTALI PRIHODI (14 do 18)	45,723	135,165
POSLOVNI PRIHODI (A+B+C+12-13)	5,540,176	5,763,835

25. POSLOVNI RASHODI

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

501	1. Nabavna vrednost prodate robe	133,887	151,707
502	2. Nabavna vrednost prodatih nekretnina pribavljenih radi prodaje		0
	I. Nabavna vrednost prodate robe (1+2)	133,887	151,707
511	3. Troškovi materijala za izradu	3,119,080	2,914,342
512	4. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	38,647	36,242
513	5. Troškovi goriva i energije	312,286	321,661
	II. Troškovi materijala (3 do 5)	3,470,013	3,272,245
520	6. Troškovi zarada i naknada (bruto)	1,577,045	1,444,591
521	7. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	280,773	256,814
522	8. Troškovi naknada po ugovoru o delu	31,964	35,517
523	9. Troškovi naknada po autorskim ugovorima		
524	10. Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima		3,619
525	11. Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	556	332
529	12. Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	12,174	12,552
	13. Ostali lični rashodi i naknade	172,841	286,578
	III. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja (6 do 13)	2,075,353	2,040,003
540	14. Troškovi amortizacije	166,309	190,671
541-549	15. Troškovi rezervisanja		0
	IV. Troškovi amortizacije i rezervisanja - ukupno (14+15)	166,309	190,671
530	16. Troškovi usluga na izradi učinaka	2,808	1,089
531	17. Troškovi transportnih usluga	74,472	74,215
532	18. Troškovi usluga na održavanju	146,438	130,603
533	19. Troškovi zakupnina	39,818	45,390
534	20. Troškovi sajмова	1,496	5,355
535	21. Troškovi reklame i propagande	54,274	68,365
536	22. Troškovi istraživanja		
537	23. Troškovi razvoja koji se nekapitalizuju		
539	24. Troškovi ostalih usluga	9,348	8,555
	a) Troškovi proizvodnih usluga (16 do 24)	328,654	333,572
550	25. Troškovi neproizvodnih usluga	26,796	24,389
551	26. Troškovi reprezentacije	3,577	6,708
552	27. Troškovi premije osiguranja	70,837	82,162
553	28. Troškovi platnog prometa	88,294	46,727
554	29. Troškovi članarina	3,001	2,587
555	30. Troškovi poreza	55,409	56,547
556	31. Troškovi doprinosa		
559	32. Ostali nematerijalni troškovi	58,986	115,458
	b) Nematerijalni troškovi (25 do 32)	306,900	334,578
	V Ostali poslovni rashodi (a+b)	635,554	668,150
	POSLOVNI RASHODI (I do V)	6,481,116	6,322,776
	POSLOVNI DOBITAK	0	0
	POSLOVNI GUBITAK	940,940	558,941

26. FINANSIJSKI PRIHODI

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

660	1. Finansijski prihodi od matičnog i zavisnih pravnih		0
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica		
662	3. Prihodi od kamata	20,452	13,443
663	4. Pozitivne kursne razlike	288,448	16,274
664	5. Prihodi od efekata valutne klauzule		0
	6. Prihodi od učešća u dobitku zavisnih pravnih lica i		
665	zajedničkih ulaganja		0
669	7. Ostali finansijski prihodi		0
	FINANSIJSKI PRIHODI (1 do 7)	308,900	29,717

27. FINANSIJSKI RASHODI

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

1. Finansijski rashodi iz odnosa matičnog i zavisnih		
560 pravnih lica		0
2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim		
561 pravnim licima		
562 3. Rashodi kamata	512,905	303,113
563 4. Negativne kursne razlike	452,988	385,845
564 5. Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule zajedničkih ulaganja koji se obračunavaju Metodom		0
565 udela		0
569 7. Ostali finansijski rashodi	1,477	3,223
FINANSIJSKI RASHODI (1 do 7)	967,370	692,181

28. OSTALI PRIHODI

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

1. Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja,		
670 nekretnina, postrojenja i opreme		927
671 2. Dobici od prodaje bioloških sredstava		
3. Dobici od prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih		
672 hartija od vrednosti	222	16
673 4. Dobici od prodaje materijala	32,025	23,877
674 5. Viškovi	7,140	4
675 6. Naplaćena otpisana potraživanja		0
676 7. Prihodi od efekata ugovorene zaštite od rizika	43,616	26,147
677 8. Prihodi od smanjenja obaveza	1,139,234	668,430
678 9. Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja		
679 10. Ostali nepomenuti prihodi	52,254	881,420
680 11. Prihodi od usklađivanja vred. bioloških sredstava		
681 12. Prihodi od usklađivanja vred. nematerijalnih ulaganja		
13. Prihodi od usklađivanja vred. nekretnina,		
682 postrojenja i opreme		
14. Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih		
683 finansijskih plasmana i hartija od vrednosti namenjenih prodaji		
684 15. Prihodi od usklađivanja vrednosti zaliha		0
16. Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i		
685 kratkoročnih finansijskih plasmana		0
689 17. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine	811	1,065
18. Dobitak od prodaje sredstva poslovanja koje se		
690 obustavlja		0
19. Prihod od efekata promene računovodstvene Politike		
691 i ispravke grešaka iz ranijih godina		0
OSTALI PRIHODI (1 do 19)	1,275,302	1,601,886

29. OSTALI RASHODI

hiljada dinara

31. decembra 2012 31. decembra 2011

1. Gubici po osnovu rashodavanja i prodaje nemater. 570 ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme		738
2. Gubici po osnovu rashodavanja i prodaje bioloških 571 sredstava		
3. Gubici po osnovu rashodavanja i prodaje učešća u 572 kapitalu i hartija od vrednosti		
573 4. Gubici od prodaje materijala	8,208	6,201
574 5. Manjkovi	1,054	6
6. Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika koji neispunjavaju uslove da se iskažu u okviru 575 revalorizacionih rezervi		
576 7. Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja 577 robe		
579 9. Ostali nepomenuti rashodi	151,189	126,508
580 10. Obezvredjenje bioloških sredstava		
581 11. Obezvredjenje nematerijalnih ulaganja		
582 12. Obezvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme		
13. Obezvredjenje dugoročnih finansijskih plasmana i 583 dugoročnih hartija od vrednosti namenjenih prodaji	58,100	
584 14. Obezvredjenje zaliha materijala i robe		0
15. Obezvredjenje potraživanja i kratkoročnih 585 finansijskih plasmana	11,034	200,515
589 16. Obezvredjenje ostale imovine		0
17. Gubitak prodaje sredstva poslovanja koje se 590 obustavlja		0
računovodstvene politike i ispravka grešaka iz 591 ranijih godina		
OSTALI RASHODI (1 do 18)	229,585	333,968

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини акционара и Надзорном одбору привредног друштва Симпо а.д. Врање

Обавили смо ревизију приложених финансијских извештаја Симпо а.д. Врање (у даљем тексту „Друштво“), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2012. године и биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомена уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективно приказивање ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за такве интерне контроле за које руководство утврди да су неопходне и које омогућавају састављање финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о овим финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да се придржавамо етичких принципа и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија подразумева примену поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Изабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективно приказивање финансијских извештаја, у циљу креирања адекватних ревизијских поступака у датим околностима, али не за потребе изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена извршених од стране руководства, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбеде основ за изражавање нашег мишљења са резервом.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (НАСТАВАК)

Скупштини акционара и Надзорном одбору привредног друштва Симпо а.д. Врање (наставак)

Основа за мишљење са резервом

Као што је обелодањено у напмени 7 уз финансијске извештаје, залихе Друштва исказане на дан 31. децембра 2012. године у износу од 2.999.772 хиљаде РСД укључују вредност залиха недовршене производње и готових производа у износу од 1.484.658 хиљада РСД, односно 610.894 хиљаде РСД које нису вредноване у складу са одредбама МРС 2 „Залихе“. Услед природе рачуноводствених евиденција залиха Друштва, нисмо били у могућности да квантификујемо потенцијалне ефекте одступања у вредновању ових залиха на финансијске извештаје Друштва за 2012. годину. Поред наведеног, Друштво је исказало материјал у износу од 490.159 хиљада РСД и трошкове материјала за израду у билансу успеха у износу од 3.119.080 хиљада РСД. Због слабости постојећег рачуноводственог софтвера није извршена правилна алокација између трошкова и залиха на крају године за материјал утрошен у току године. Услед тога, нисмо били у могућности да се уверимо у вредновање залиха материјала на дан 31. децембра 2012. године и трошкова материјала за израду за 2012. годину и проценимо њихове ефекте на резултат текуће године.

Као што је обелодањено у напмени 8 уз финансијске извештаје, потраживања Друштва на дан 31. децембра 2012. године износе 2.736.150 хиљада РСД и укључују потраживања старија од годину дана од дана доспећа у износу од 1.823.750 хиљада РСД. Иако је наплата ових потраживања неизвесна, Друштво није извршило њихову исправку вредности. Сагласно томе, потраживања Друштва су више исказана, док је губитак текуће године мање исказан за 1.823.750 хиљада РСД.

Као што је обелодањено у напмени 12 уз финансијске извештаје, дугорочни кредити на дан 31. децембра 2012. године износе 3.293.502 хиљаде РСД и укључују обавезе које доспевају у периоду краћем од годину дана у износу од 1.108.378 хиљада РСД. Услед наведеног, дугорочни кредити су више исказани, а краткорочне финансијске обавезе су мање исказане за 1.108.378 хиљада РСД.

На дан 31. децембра 2012. године постојали су материјално значајни износи неусаглашених датих аванса, потраживања, краткорочних финансијских пласмана и обавеза из пословања. Нисмо били у могућности да се алтернативним ревизорским поступцима уверимо у ваљаност неусаглашених потраживања и обавеза. Ефекти усаглашавања потраживања и обавеза могу имати значајан утицај на финансијско стање и пословни резултат Друштва за 2012. годину.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за могуће ефекте питања наведених у Основи за мишљење са резервом, финансијски извештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Друштва на дан 31. децембра 2012. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (НАСТАВАК)

Скупштини акционара и Надзорном одбору привредног друштва Симпо а.д. Врање (наставак)

Скретање пажње

Као што је обелодањено у напомени 33 уз финансијске извештаје, процењена вредност судских спорова који се на дан 31. децембра 2012. године воде против Друштва износи 497.343 хиљаде РСД. Износи коначних губитака по основу судских спорова могу бити увећани по основу обрачунатих затезних камата до датума окончања спорова, односно до датума коначних исплата по споровима. Руководство сматра да судски спорови који се воде против Друштва неће проузроковати материјално значајне штете по Друштво. По овом питању није изражена резерва у нашем мишљењу.

Београд, 21. март 2013. године

Љиља Орешчанин
Овлашћени ревизор

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 3
Биланс стања	4
Биланс успеха	5
Извештај о променама на капиталу	6
Извештај о токовима готовине	7
Напомене уз финансијске извештаје	8 - 38

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембар 2012. године
(у хиљадама РСД)

	<u>Напомена</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања		33.279	31.803
Некретнине, постројења и опрема	5	4.568.341	4.852.961
Инвестиционе некретнине		104.557	-
Дугорочни финансијски пласмани	6	4.692.715	4.768.978
		<u>9.398.892</u>	<u>9.653.742</u>
Обртна имовина			
Залихе	7	2.999.772	3.087.075
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља		11.291	11.291
Потраживања	8	2.736.150	4.218.336
Краткорочни финансијски пласмани	9	2.138.076	125.783
Готовина и готовински еквиваленти		112.644	125.130
Порез на додатну вредност и АВР	10	2.912.547	2.106.069
		<u>10.910.480</u>	<u>9.673.684</u>
Укупна актива		<u>20.309.372</u>	<u>19.327.426</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Основни капитал	11	6.549.531	6.549.531
Остали капитал		8.827	8.827
Ревалоризационе резерве		26.247	11.234
Нераспоређени добитак		198.581	198.581
Губитак		(546.161)	-
		<u>6.237.025</u>	<u>6.768.173</u>
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочни кредити	12	3.293.502	2.547.713
Остале дугорочне обавезе	13	4.318.197	4.258.292
		<u>7.611.699</u>	<u>6.806.005</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	14	1.480.717	1.247.030
Обавезе из пословања	15	2.448.131	2.323.703
Остале краткорочне обавезе	16	2.312.696	1.983.991
Обавезе по основу јавних прихода и ПВР	17	209.253	187.434
Обавезе по основу пореза на добитак		1.659	1.756
		<u>6.452.456</u>	<u>5.743.914</u>
Одложене пореске обавезе		8.192	9.334
Укупна пасива		<u>20.309.372</u>	<u>19.327.426</u>
Ванбилансна евиденција		<u>421.960</u>	<u>456.221</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Слађан Дисаћ
 Генерални директор

Иван Станковић
 Шеф рачуноводства

БИЛАНС УСПЕХА
За пословну 2012. годину
(у хиљадама РСД)

	<u>Напомена</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	18	5.568.480	5.405.158
Приходи од активирања учинака и робе (Смањење)/Повећање вредности залиха учинака		1.177 (75.204)	1.059 222.453
Остали пословни приходи		45.723	135.165
		<u>5.540.176</u>	<u>5.763.835</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе		133.887	151.707
Трошкови материјала	19	3.470.013	3.272.245
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	20	2.075.353	2.040.003
Трошкови амортизације и резервисања		166.309	190.671
Остали пословни расходи	21	635.554	668.150
		<u>6.481.116</u>	<u>6.322.776</u>
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		<u>(940.940)</u>	<u>(558.941)</u>
Финансијски приходи	22	308.900	29.717
Финансијски расходи	23	(967.370)	(692.181)
Остали приходи	24	1.275.302	1.601.886
Остали расходи	25	(229.585)	(333.968)
(ГУБИТАК)/ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		<u>(553.693)</u>	<u>46.513</u>
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА		<u>6.412</u>	<u>(8.761)</u>
(ГУБИТАК)/ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		<u>(547.281)</u>	<u>37.752</u>
Порез на добитак	26	1.120	2.340
(ГУБИТАК)/НЕТО ДОБИТАК		<u>(546.161)</u>	<u>40.092</u>
(Губитак)/Зарада по акцији (у РСД)	27	<u>(515)</u>	<u>38</u>

Напомене на наредним странама чине
саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За пословну 2012. годину
(у хиљадама РСД)

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ		
Стање на почетку године	<u>6.008.501</u>	<u>6.008.501</u>
Стање на крају године	<u>6.008.501</u>	<u>6.008.501</u>
ДРУШТВЕНИ КАПИТАЛ		
Стање на почетку године	<u>541.030</u>	<u>541.030</u>
Стање на крају године	<u>541.030</u>	<u>541.030</u>
ОСТАЛИ КАПИТАЛ		
Стање на почетку године	<u>8.827</u>	<u>8.827</u>
Стање на крају године	<u>8.827</u>	<u>8.827</u>
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ		
Стање на почетку године	11.234	11.728
Повећање/(смањење) у току године	<u>15.013</u>	<u>(494)</u>
	<u>26.247</u>	<u>11.234</u>
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		
Стање на почетку године	198.581	158.489
Нето добитак текуће године	<u>-</u>	<u>40.092</u>
Стање на крају године	<u>198.581</u>	<u>198.581</u>
ГУБИТАК		
Стање на почетку године	-	-
Губитак текуће године	<u>(546.161)</u>	<u>-</u>
Стање на крају године	<u>(546.161)</u>	<u>-</u>
УКУПНО КАПИТАЛ	<u>6.237.025</u>	<u>6.768.173</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
За пословну 2012. годину
(у хиљадама РСД)

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ		
Приливи од продаје и примљени аванси	7.595.837	7.214.604
Примљене камате из пословних активности	20.452	13.443
Исплате добављачима и дати аванси	(4.287.631)	(5.089.202)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(1.846.600)	(1.126.820)
Плаћене камате	(415.796)	(206.613)
Порез на добитак	(30)	(155)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(39.557)	(32.926)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	<u>1.026.675</u>	<u>772.331</u>
АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Продаја акција и удела, нето	220	46
<i>Нето прилив готовине из активности инвестирања</i>	<u>220</u>	<u>46</u>
АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Дугорочни и краткорочни кредити, приливи	-	175.805
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе, одливи	(1.039.381)	(930.444)
Финансијски лизинг	-	(3.223)
<i>Нето одлив готовине из активности финансирања</i>	<u>(1.039.381)</u>	<u>(757.862)</u>
Нето (одлив)/прилив готовине и готовинских еквивалената	<u>(12.486)</u>	<u>14.515</u>
ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	<u>125.130</u>	<u>110.615</u>
ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ГОДИНЕ	<u>112.644</u>	<u>125.130</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**31. децембар 2012. године**

---

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Симпо а.д. Врање (у даљем тексту „Друштво“) је основано 28. јануара 1960. године.

Друштво је организовано као акционарско друштво и уписано је у Регистар привредних друштава Агенције за привредне регистре. Акцијама Друштва се од дана 1. априла 2005. године тргује на Београдској берзи.

Основна делатност Друштва је производња намештаја.

Седиште Друштва је у Врању, улица Радничка 12.

Матични број Друштва је 07105681, а порески идентификациони број 100549457.

Финансијски извештаји за пословну 2012. годину одобрени су од стране руководства Друштва дана 26. фебруара 2013. године.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА**Основе за састављање финансијских извештаја**

Финансијски извештаји Друштва су састављени у складу са Законом о рачуноводству и ревизији (Службени гласник РС, бр. 46/2006, 111/2009 и 99/2011) и другим рачуноводственим прописима који се примењују у Републици Србији.

На основу Закона о рачуноводству и ревизији, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународне рачуноводствене стандарде („МРС“), односно Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Превод Оквира, МРС, МСФИ и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења међународних стандарда финансијског извештавања, утврђује се решењем Министра финансија и објављује у Службеном гласнику РС. Међутим, до датума састављања финансијских извештаја за 2012. годину нису преведене нити објављене све важеће промене у стандардима и тумачењима.

Сходно томе, приликом састављања финансијских извештаја Друштво није у потпуности применило МРС, МСФИ и тумачења која су на снази за годину која се завршава 31. децембра 2012. године. Имајући у виду материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу да имају на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)**Презентација финансијских извештаја**

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС, бр. 114/2006, 119/2008, 2/2010, 101/2012 и 118/2012).

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије наведено. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Рачуноводствени метод

Финансијски извештаји су састављени по методу првобитне набавне вредности, осим уколико МСФИ не захтевају другачији основ вредновања на начин описан у значајним рачуноводственим политикама.

Начело сталности пословања

Финансијски извештаји Друштва састављени су на основу начела сталности пословања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**Нематеријална улагања**

Нематеријална улагања се иницијално признају по набавној вредности. Накнадно вредновање нематеријалних улагања врши се по набавној вредности умањеној за исправку вредности по основу амортизације и евентуалне губитке по основу умањења вредности.

Амортизација се обрачунава на набавну вредност, применом пропорционалног метода.

Примењене стопе амортизације за нематеријална улагања су следеће:

Лиценце	6,32% – 8,89%
Остала нематеријална улагања	15,19% - 24,00%

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема се иницијално признају по набавној вредности, односно по цени коштања за средства израђена у сопственој режији. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све трошкове који се могу директно приписати довођењу ових средстава у стање функционалне приправности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Некретнине, постројења и опрема (наставак)

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема вреднују се по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се израчунава применом пропорционалне методе у току процењеног корисног века употребе средстава, уз примену следећих стопа:

Грађевински објекти	1,52% – 2,78%
Производна опрема	6,82% – 33,33%
Канцеларијски намештај	8,50% – 20,00%
Телекомуникациона опрема	12,12% - 66,67%

Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу. Амортизационе стопе се ревидирају сваке године ради обрачуна амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања и преостали намеравани век њиховог коришћења.

Средство се искњижава из евиденције у моменту отуђења или уколико се не очекују будуће економске користи од употребе тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа средства (као разлика између нето продајне вредности и књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине обухватају некретнине које Друштво издаје у закуп или држи ради увећања вредности капитала.

Иницијално признавање инвестиционих некретнина врши се по њиховој набавној вредности или цени коштања. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све трошкове које се могу директно приписати довођењу ових средстава у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања инвестиционе некретнине се вреднују по фер вредности, коју годишње утврђују екстерни проценитељи. Фер вредност се заснива на ценама понуде на активном тржишту коригованим, уколико је неопходно, за специфичности средства. Промене у фер вредностима инвестиционих некретнина се евидентирају у билансу успеха као део осталих прихода, односно осталих расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Залихе**

Залихе се вреднују по набавној вредности, односно цени коштања, или нето продајној вредности, у зависности која је нижа.

Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, увозне дажбине, транспортне трошкове и друге зависне трошкове набавке. Цена коштања обухвата трошкове директног материјала, директног рада и индиректне трошкове производње. Трошкови су укључени у цену коштања на бази нормалног степена искоришћености капацитета, не укључујући трошкове камата.

Нето продајна вредност представља вредност по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања, након умањења за трошкове продаје.

Обрачун излаза залиха утврђује се методом просечне пондерисане цене.

Стална средства намењена продаји

Имовина која се држи за продају представља имовину чија се књиговодствена вредност може надокнадити превасходно продајном трансакцијом, а не даљим коришћењем. Ова имовина је доступна за моменталну продају у свом тренутном стању под условима који су уобичајени за продају такве имовине и њена продаја је врло вероватна.

Стална средства намењена продаји вреднују се по књиговодственој или по фер вредности, у зависности од тога која је нижа.

Умањење вредности имовине

На дан сваког биланса стања, Друштво преиспитује књиговодствену вредност своје материјалне и нематеријалне имовине да би утврдило да ли постоје индикације да је дошло до губитка по основу умањења вредности имовине. Уколико такве индикације постоје, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца за ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодствене вредности, онда се књиговодствена вредност тог средства умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство претходно није било предмет ревалоризације. У том случају део губитка, до износа ревалоризације, признаје се у оквиру промена на капиталу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Учешћа у капиталу зависних друштава**

Зависна друштва су правна лица која се налазе под контролом Друштва. Контрола подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама зависног друштва. Сматра се да контрола постоји када Друштво поседује, директно или индиректно, више од половине гласачких права у зависном друштву. Учешћа у капиталу зависних друштава признају се по набавној вредности.

Учешћа у капиталу придружених друштава

Придružена друштва су правна лица у којима Друштво има значајан утицај, а које није ни зависно друштво нити учешће у заједничком подухвату. Значајан утицај подразумева моћ учествовања у доношењу одлука о финансијској и пословној политици придруженог друштва, али не и контролу над тим политикама. Сматра се да значајан утицај постоји када Друштво поседује, директно или индиректно, 20 или више процената гласачких права у друштву у које је инвестирано. Учешћа у капиталу придружених друштава признају се по набавној вредности.

Финансијски инструменти***Класификација финансијских инструмената***

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, потраживања, краткорочне финансијске пласмане и готовину и готовинске еквиваленте. Друштво класификује финансијска средства у неку од следећих категорија: средства по фер вредности кроз биланс успеха, инвестиције које се држе до доспећа, кредити (зајмови) и потраживања и средства расположива за продају. Класификација зависи од сврхе за коју су средства стечена. Руководство Друштва утврђује класификацију финансијских средстава приликом иницијалног признавања.

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе. Друштво класификује финансијске обавезе у две категорије: обавезе по фер вредности кроз биланс успеха и остале финансијске обавезе.

Метод ефективне камате

Метод ефективне камате је метод израчунавања амортизоване вредности финансијског средства или финансијске обавезе и расподеле прихода од камате и расхода од камате током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будуће готовинске исплате или примања током очекиваног рока трајања финансијског инструмента или где је прикладно, током краћег периода на нето књиговодствену вредност финансијског средства или финансијске обавезе.

Приходи се признају на бази ефективне камате за дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вредности кроз биланс успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Финансијски инструменти (наставак)*****Готовина и готовински еквиваленти***

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се новац у благајни, средства на текућим и девизним рачунима као и краткорочни депозити до три месеца које је могуће лако конвертовати у готовину и који су предмет безначајног ризика од промене вредности.

Кредити (зајмови) и потраживања

Потраживања од купаца, кредити (зајмови) и остала потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која се не котирају на активном тржишту класификују се као кредити (зајмови) и потраживања.

Кредити и потраживања вреднују се по амортизованој вредности, применом методе ефективне камате, умањеној за умањење вредности по основу обезвређења. Приход од камате се признаје применом метода ефективне камате, осим у случају краткорочних потраживања, где признавање прихода од камате не би било материјално значајно.

Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као финансијска средства назначена по фер вредности кроз биланс успеха, инвестиције које се држе до доспећа и кредити (зајмови) и потраживања.

Након почетног признавања, финансијска средства расположива за продају признају се по њиховој фер вредности. Добитици или губици настали по основу промене фер вредности признају се у оквиру промена на капиталу, на рачунима нерелизованих добитака и губитака по основу хартија од вредности. Умањења за губитке по основу обезвређења вредности се признају директно у билансу успеха. У случају продаје финансијског средства расположивог за продају или трајног умањења вредности, кумулативни добитак или губитак, претходно признат у оквиру капитала, преноси се на приходе и расходе периода.

Фер вредност финансијских средстава се у начелу утврђује према тржишној вредности оствареној на Београдској берзи на дан биланса стања. За средства за која не постоји активно тржиште, фер вредност се утврђује коришћењем техника процене. Технике процене обухватају коришћење последњих независних тржишних трансакција између обавештених, вољних страна, ако су доступне, поређење са актуелном фер вредношћу другог инструмента који је у значајној мери исти и анализу дисконтованог тока готовине. Средства за која не постоји активно тржиште и за која није могуће реално утврдити фер вредност вреднују се по набавној вредности, умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Финансијски инструменти (наставак)*****Умањења вредности финансијских средстава***

На дан сваког биланса стања Друштво процењује да ли постоје објективни докази да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава (осим средстава исказаних по фер вредности кроз биланс успеха). Обезвређење финансијских средстава се врши када постоје објективни докази да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијског средства, процењени будући новчани токови средстава измењени.

Обезвређење (исправка вредности) потраживања врши се индиректно за износ доспелих потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспећа за плаћање, а директно ако је немогућност наплате извесна и документована. Промене на рачуну исправке вредности потраживања евидентирају се у корист или на терет биланса успеха. Наплата отписаних потраживања књижи се у билансу успеха као остали приход.

Обезвређење акција, класификованих као финансијска средства расположива за продају, које се не котирају на Београдској берзи врши се у случају значајног или дуготрајног пада фер вредности посматране акције испод њене књиговодствене вредности. Претходно признати расходи обезвређења по овом основу се не укидају кроз биланс успеха. Свако накнадно повећање фер вредности се признаје директно у оквиру капитала.

Остале финансијске обавезе

Остале финансијске обавезе, укључујући обавезе по кредитима, иницијално се признају по фер вредности примљених средстава, умањене за трошкове трансакције.

Након почетног признавања, остале финансијске обавезе се вреднују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате. Трошак по основу камата се признаје у билансу успеха обрачунског периода.

Порез на добитак***Текући порез***

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са прописима о опорезивању Републике Србије. Коначни износ обавезе пореза на добитак утврђује се применом пореске стопе од 10% на пореску основицу утврђену у пореском билансу Друштва. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у званичном билансу успеха који се коригује за сталне разлике које су дефинисане прописима о опорезивању Републике Србије.

Републички прописи не предвиђају да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Порез на добитак (наставак)*****Одложени порез***

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле између књиговодствене вредности средства и обавеза у финансијским извештајима и њихове одговарајуће пореске основице коришћене у израчунавању опорезивог добитка. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике, док се одложена пореска средства признају у мери у којој је вероватно да ће опорезиви добици бити расположиви за коришћење одбитних привремених разлика.

Одложени порез се обрачунава по пореским стопама за које се очекује да ће се примењивати у периоду када се средство реализује или обавеза измирује. Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

Примања запослених***Порези и доприноси на зараде и накнаде зарада***

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Друштво није укључено у друге облике пензијских планова и нема никаквих обавеза по овим основама.

Отпремнине

У складу са Законом о раду и Колективним уговором, Друштво има обавезу да запосленом исплати отпремнину приликом одласка у пензију у износу три просечне зараде остварене у Републици Србији у месецу који претходи месецу одласка у пензију. Друштво није извршило актуарску процену садашње вредности ове обавезе и није формирало резервисање по том основу.

Јубиларне награде

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде радницима по основу година непрекидног рада у Друштву. Јубиларна награда се утврђује на основу одлуке Надзорног одбора.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Приходи и расходи**

Приходи од продаје робе, производа и извршених услуга признају се у билансу успеха под условом да су сви ризици и користи прешли на купца. Приходи од продаје се евидентирају у моменту испоруке робе и производа или извршења услуге. Приходи се исказују по фактурној вредности, умањеној за одобрене попусте и порез на додату вредност.

Расходи се обрачунавају по начелу узрочности прихода и расхода.

Прерачунавање стране валуте

Пословне промене настале у страном валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страном валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза за тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике, настале приликом пословних трансакција у страном валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страном валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха.

Ефекти позитивних и негативних курсних разлика по основу уговорене валутне клаузуле и прерачуна дугорочних потраживања и дугорочних обавеза у страном валути су књижени у корист или на терет временских разграничења. Сразмеран износ разграничених курсних разлика преноси се у биланс успеха на дан доспећа дугорочних обавеза, односно дугорочних потраживања по основу којих су курсне разлике обрачунате.

Немонетарне ставке које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у страном валути прерачунате су по историјском курсу важећем на дан иницијалне трансакције.

Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања се односе на камате и друге трошкове који настају у вези са позајмљивањем средстава. Трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства које се оспособљава за употребу, укључују се у набавну вредност или цену коштања тог средства. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ

Састављање финансијских извештаја захтева од руководства Друштва да врши процене и доноси претпоставке које могу да имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, текућим и очекиваним условима пословања и осталим расположивим информацијама на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ (НАСТАВАК)

Најзначајнија подручја која од руководства захтевају вршење процене и доношење претпоставки представљена су у даљем тексту:

Корисни век некретнина, постројења и опреме

Друштво процењује преостали корисни век некретнина, постројења и опреме на крају сваке пословне године. Процена корисног века некретнина, постројења и опреме је заснована на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и променама економских и индустријских фактора.

Уколико се садашња процена разликује од претходних процена, промене у пословним књигама Друштва се евидентирају у складу са МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“. Ове процене могу да имају материјално значајан ефекат на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме као и на износ амортизације текућег обрачунског периода.

Умањење вредности имовине

На дан биланса стања, Друштво врши преглед књиговодствене вредности материјалне и нематеријалне имовине и процењује да ли постоје индикације за умањење вредности неког средства. Приликом процењивања умањења вредности, средства која готовинске токове не генеришу независно додељују се одговарајућој јединици која генерише новац. Накнадне промене у додељивању јединици која генерише новац или у времену новчаних токова могу да утичу на књиговодствену вредност односне имовине.

На пословање Друштва у 2012. години је негативно утицала светска економска криза, пре свега кроз мању тражњу за производима и робом Друштва. Услед тога, Друштво је извршило детаљну анализу умањења вредности имовине.

Исправка вредности потраживања

Исправка вредности сумњивих и спорних потраживања је извршена на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне своје обавезе. Процена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитној способности купаца и променама у постојећим условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и очекиваној будућој наплати. Промене у условима пословања, делатности или околностима везаним за одређене купце могу да имају за последицу корекцију исправке вредности сумњивих и спорних потраживања обелодањене у приложеним финансијским извештајима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ (НАСТАВАК)

Судски спорови

Приликом одмеравања и признавања резервисања и утврђивања нивоа изложености потенцијалним обавезама које се односе на постојеће судске спорове руководство Друштва доноси одређене процене. Ове процене су неопходне за утврђивање вероватноће настанка негативног исхода и одређивања износа неопходног за коначно судско поравнање. Услед инхерентне неизвесности у поступку процењивања, стварни губици могу да се разликују од губитака иницијално утврђених проценом. Због тога се процене коригују када Друштво дође до нових информација, углавном уз подршку интерних стручних служби или спољних саветника. Измене процена могу да у значајној мери утичу на будуће пословне резултате.

5. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	у хиљадама РСД				
	Некретнине	Постројења и опрема	Улагања на туђим средствима	Средства у припреми	Укупно
Набавна вредност					
1. јануар 2011. године	3.718.213	1.069.042	840	272.323	5.060.418
Набавке у току године	-	-	-	149.058	149.058
Преноси	7.303	105.968	-	(113.271)	-
Отуђења и расходовања	-	(1.463)	-	-	(1.463)
31. децембар 2011. године	<u>3.725.516</u>	<u>1.173.547</u>	<u>840</u>	<u>308.110</u>	<u>5.208.013</u>
1. јануар 2012. године	3.725.516	1.173.547	840	308.110	5.208.013
Набавке у току године	-	-	-	211.288	211.288
Пренос на инвест. некретнине	(111.964)	-	-	-	(111.964)
Преноси	237.801	45.531	-	(283.332)	-
Пренос на учешћа у капиталу зависних правних лица	-	-	-	(228.145)	(228.145)
31. децембар 2012. године	<u>3.851.353</u>	<u>1.219.078</u>	<u>840</u>	<u>7.921</u>	<u>5.079.192</u>
Исправка вредности					
1. јануар 2011. године	85.377	94.405	75	-	179.857
Амортизација	85.457	89.988	75	-	175.520
Отуђења и расходовања	-	(325)	-	-	(325)
31. децембар 2011. године	<u>170.834</u>	<u>184.068</u>	<u>150</u>	<u>-</u>	<u>355.052</u>
1. јануар 2012. године	170.834	184.068	150	-	355.052
Амортизација	85.610	77.596	-	-	163.206
Пренос на инвест. некретнине	(7.407)	-	-	-	(7.407)
31. децембар 2012. године	<u>249.037</u>	<u>261.664</u>	<u>150</u>	<u>-</u>	<u>510.851</u>
Садашња вредност					
31. децембар 2012. године	<u>3.602.316</u>	<u>957.414</u>	<u>690</u>	<u>7.921</u>	<u>4.568.341</u>
31. децембар 2011. године	<u>3.554.682</u>	<u>989.479</u>	<u>690</u>	<u>308.110</u>	<u>4.852.961</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

5. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (НАСТАВАК)

Као средство обезбеђења за враћање дугорочних кредита Друштво је дало у хипотеку више некретнина чија садашња вредност на дан 31. децембра 2012. године износи 3.627.408 хиљада РСД (2011. године – 3.679.135 хиљада РСД).

6. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Учешћа у капиталу:		
- зависних правних лица	4.190.620	3.943.531
- остала повезана правна лица	431.328	431.328
- осталих правних лица	79.788	80.206
Дугорочни кредити - зависна правна лица	203.151	472.159
Остали дугорочни пласмани	50.264	49.278
	<u>4.955.151</u>	<u>4.976.502</u>
Минус: исправка вредности		
- повезана правна лица	(182.783)	(127.964)
- остала правна лица	(79.653)	(79.560)
	<u>(262.436)</u>	<u>(207.524)</u>
	<u>4.692.715</u>	<u>4.768.978</u>

Дугорочни кредити дати зависним правним лицима исказани на дан 31. децембра 2012. године у износу од 203.151 хиљаду РСД (2011. године - 472.159 хиљада РСД) у потпуности се односе на дугорочне кредите дате зависним друштвима без камате и одређеног рока доспећа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

6. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (НАСТАВАК)

Учешћа у капиталу зависних правних лица

	Учешће у %	у хиљадама РСД	
		2012.	2011.
Кондива д.о.о. Бујановац	93,30%	873.231	873.231
КЦС д.о.о. Београд	100,00%	586.649	586.649
Симпо-Декор д.о.о. Врање	100,00%	486.325	486.325
Симпо дечији креветићи д.о.о. Трговиште	100,00%	358.455	130.310
Си маркет д.о.о. Врање	100,00%	347.941	347.941
Симап Симпо Интернационал Скопље	99,50%	281.617	281.617
Симпо д.о.о. Подгорица	100,00%	272.063	250.345
Симпо-Власина д.о.о. Врање	100,00%	220.620	220.620
Симпо-Цвеће д.о.о. Врањска бања	100,00%	172.011	172.011
Симгор д.о.о. Подгорица	100,00%	164.544	164.544
Симпо Дрво д.о.о. Врање	100,00%	131.665	131.665
Симби д.о.о. Црна Трава	100,00%	46.839	46.839
Симпо Теписи д.о.о. Доњи Стајевац	100,00%	38.009	38.009
Симпо Лине д.о.о. Врање	100,00%	13.019	13.019
Остало		197.632	200.406
		4.190.620	3.943.531

Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица

	Учешће у %	у хиљадама РСД	
		2012.	2011.
Симпо-Мајданпек д.о.о. Београд - у стечају	21,19%	141.159	141.159
Индустрија хране Дуња д.о.о. Београд	28,99%	105.810	105.810
Симпофран		86.909	86.909
Simchem д.о.о. Београд	22,83%	76.918	76.918
Фабрика кламарица Станковић С.		10.571	10.571
Фабрика тепиха Манић Србислава д.о.о.			
Бујановац	49,00%	9.350	9.350
Технички преглед Рашка д.о.о. Врање	48,92%	228	228
Симпо Сирогојно д.о.о. Чајетина - у стечају	10,00%	383	383
		431.328	431.328
Минус: исправка вредности		(182.783)	(127.964)
		248.545	303.364

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

7. ЗАЛИХЕ

	у хиљадама РСД	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Готови производи	1.484.658	1.502.663
Недовршена производња	610.894	622.629
Материјал	490.159	495.076
Роба	227.225	272.689
Алат и инвентар	109.377	103.887
Дати аванси	77.459	90.131
	<u>2.999.772</u>	<u>3.087.075</u>

8. ПОТРАЖИВАЊА

	у хиљадама РСД	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Потраживања од купаца:		
- повезана правна лица	362.401	2.180.423
- у земљи	1.262.564	862.676
- у иностранству	399.576	504.030
Остала потраживања	<u>18.490.628</u>	<u>17.071.155</u>
	20.515.169	20.618.284
Минус: исправка вредности	<u>(17.779.019)</u>	<u>(16.399.948)</u>
	<u>2.736.150</u>	<u>4.218.336</u>

Остала потраживања исказана у износу од 18.490.628 хиљада РСД (2011. године 17.071.155 хиљада РСД) највећим делом се односе на потраживања за штете од НАТО бомбардовања као и потраживања за робу и имовину у Републици Хрватској и Босни и Херцеговини у износу од 14.104.306 хиљада РСД, 3.116.789 хиљада РСД, односно 1.122.546 хиљада РСД. Целокупан износ наведених потраживања на дан биланса стања је деноминираан у ЕУР.

На доспела потраживања Друштво не врши обрачун затезне камате. Наплата потраживања није обезбеђена теретом на имовину дужника или јемством трећег лица.

Промене на исправци вредности потраживања за 2012. и 2011. годину су биле следеће:

	у хиљадама РСД	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Стање на почетку године	16.399.948	16.329.555
Курсне разлике	1.377.777	(130.122)
Новe исправке у току године	<u>1.294</u>	<u>200.515</u>
Стање на крају године	<u>17.779.019</u>	<u>16.399.948</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

9. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Краткорочни кредити и пласмани:		
- повезана правна лица	1.939.462	-
- у земљи	129.458	126.610
Остали краткорочни финансијски пласмани	79.630	-
	<u>2.148.550</u>	<u>126.610</u>
Минус: исправка вредности	(10.474)	(827)
	<u>2.138.076</u>	<u>125.783</u>

Краткорочни кредити и пласмани дати повезаним правним лицима исказани на дан 31. децембра 2012. године у износу од 1.939.462 хиљаде РСД у потпуности се односе на бескаматна потраживања од зависних правних лица са роком доспећа до 31. децембра 2013. године.

10. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АВР

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Камата по основу отпуста дуга у поступку реструктурирања	1.915.763	1.915.763
Унапред обрачунати приходи отпуста дуга на зараде	657.919	-
Разграничене курсне разлике	143.911	15.689
Порез на промет по основу отпуста дуга у поступку реструктурирања	99.913	99.913
Разграничени ПДВ	26.781	31.999
Потраживања по основу ПДВ-а	11.856	28.984
Остала активна временска разграничења	56.404	13.721
	<u>2.912.547</u>	<u>2.106.069</u>

11. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал Друштва исказан на дан 31. децембра 2012. године у износу од 6.008.501 хиљаду РСД (2011. године – 6.008.501 хиљаду РСД) чини 1.059.700 обичних акција (2011. године – 1.059.700 обичних акција), појединачне номиналне вредности од 5.670 динара.

Стање капитала и број акција су регистровани код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности и код Агенције за привредне регистре.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

11. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (НАСТАВАК)

Структура основног капитала Друштва дата је у наредном прегледу:

	2012.		2011.	
	Број акција	% учешћа	Број акција	% учешћа
Физичка лица	546.210	51,55%	48.000	45,96%
Правна лица	44.346	4,18%	103.556	9,77%
Републички фонд за ПИО	99.563	9,40%	99.563	9,40%
Фонда за развој Републике Србије	11.157	1,05%	11.157	1,05%
Република Србија	52.910	4,99%	52.910	4,99%
Акционарски фонд	305.514	28,83%	305.514	28,83%
	1.059.700	100,00%	1.059.700	100,00%

Државни капитал Друштва исказан на дан 31. децембра 2012. године у износу од 541.030 хиљаде РСД (2011. године – 541.030 хиљаде РСД) чини 95.415 обрачунских акција (2011. године – 95.415 обрачунских акција).

12. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Дугорочни кредити:		
- у земљи	2.707.386	1.920.243
- у иностранству	586.116	627.470
	3.293.502	2.547.713

Обавезе Друштва по основу дугорочних кредита на дан 31. децембра 2012. године у износу од 3.293.502 хиљаде РСД (2011. године - 2.547.713 хиљада РСД) највећим делом се односе на средства одобрена за куповину нове производне опреме и одржавање ликвидности.

Фиксне каматне стопе на одобрена средства на дан биланса стања крећу се у распону од 0,5% до 4,0% годишње, док се варијабилне каматне стопе крећу у распону од 3М ЕУРИБОР+7,5% годишње до 3М ЕУРИБОР+8,5% годишње (2011. године - фиксне каматне стопе од 0,5% до 4,0% годишње, док се варијабилне каматне стопе крећу у распону од 3М ЕУРИБОР+7,5% годишње до 3М ЕУРИБОР+8,5% годишње).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

12. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (НАСТАВАК)

Валутна структура дугорочних кредита на дан биланса стања је била следећа:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
ЕУР	3.282.631	2.353.626
РСД	-	166.409
УСД	10.871	27.678
	3.293.502	2.547.713

Структура доспећа обавеза по дугорочним кредитима на дан 31. децембра 2012. и 2011. године дата је у следећој табели:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
До 1 године	1.108.378	351.115
Од 1 до 2 године	571.058	643.277
Од 2 до 5 година	1.375.946	1.241.039
Преко 5 година	238.120	312.282
	3.293.502	2.547.713

13. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Обавезе које се могу конвертовати у капитал	4.222.566	4.231.451
Обавезе по основу финансијског лизинга	4.383	26.841
Остале дугорочне обавезе	91.248	-
	4.318.197	4.258.292

Обавезе које се могу конвертовати у капитал на дан 31. децембра 2012. године у износу од 4.222.566 хиљада РСД (2011. године - 4.231.451 хиљаду РСД) односе се на обавезе према повериоцима са припадајућом каматом на дан 31. децембра 2004. године настале по основу отпуста дуга који се спроводи према прописима о приватизацији, а које након спроведене приватизације могу бити конвертоване у капитал Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

13. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (НАСТАВАК)

Валутна структура осталих дугорочних обавеза на дан биланса стања је била следећа:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
ЕУР	4.222.566	4.231.451
РСД	91.248	7.082
Остало	4.383	19.759
	4.318.197	4.258.292

14. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Краткорочни кредити у земљи	1.472.096	1.239.166
Остале краткорочне финансијске обавезе	8.621	7.864
	1.480.717	1.247.030

Обавезе Друштва по основу краткорочних кредита на дан 31. децембра 2012. године у износу од 1.472.096 хиљада РСД (2011. године – 1.239.166 хиљада РСД) највећим делом се односе на средства одобрена од стране пословних банака за одржавање ликвидности.

Фиксне каматне стопе на одобрена средства на дан биланса стања крећу се у распону од 2,5% до 20,95% годишње, док варијабилна каматна стопа износи 3М БЕЛИБОР+4,5% годишње (2011. године – фиксне каматне стопе од 2,50% до 19,75% годишње, док се варијабилне каматне стопе крећу у распону од референтне каматне стопе НБС до 6М ЕУРИБОР+9,95% годишње).

Валутна структура краткорочних финансијских обавеза (осим текућих доспећа) на дан биланса стања је била следећа:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
ЕУР	393.100	807.442
УСД	77.145	56.604
РСД	1.010.472	382.984
	1.480.717	1.247.030

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

15. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Примљени аванси	10.686	14.214
Обавезе према добављачима:		
- повезана правна лица	734.743	488.548
- у земљи	756.311	727.609
- у иностранству	208.259	313.350
Обавезе из специфичних послова	677.745	720.073
Остале обавезе из пословања	60.387	59.909
	2.448.131	2.323.703

Обавезе из специфичних послова на дан 31. децембра 2012. године у износу од 677.745 хиљада РСД (2011. године – 720.073 хиљаде РСД) односе се на обавезе настале по основу уговора о приступању дугу којим је друштво преузело обавезу измирења кредита повезаних правних лица према пословним банкама и Фонду за развој Републике Србије. Камата на одобрена средства креће се у рапону од 2,5% годишње до 12% годишње.

16. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Обавезе за порезе и доприносе на зараде	1.988.972	1.795.067
Обавезе по основу камата	172.623	71.251
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	151.101	116.253
Остале краткорочне обавезе	-	1.420
	2.312.696	1.983.991

17. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПВР

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Обавезе за порез на градско грађевинско земљиште	98.185	91.266
Обавезе за порез на имовину	49.836	49.264
Обавезе за комуналну таксу - фирмарина	18.294	18.347
Обавезе за остале порезе и доприносе	42.938	28.557
	209.253	187.434

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

18. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Приходи од продаје робе:		
- повезана правна лица	76.863	133.725
- у земљи	30.756	20.007
Приходи од продаје производа:		
- повезана правна лица	219.910	183.602
- у земљи	1.957.594	2.089.752
- у иностранству	2.976.752	2.706.179
Приходи од услуга:		
- повезана правна лица	24.377	33.744
- у земљи	254.350	212.426
- у иностранству	27.878	25.723
	5.568.480	5.405.158

19. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Трошкови материјала за израду	3.119.080	2.914.342
Трошкови горива и енергије	312.286	321.661
Трошкови режијског материјала	38.647	36.242
	3.470.013	3.272.245

20. ТРОШКОВИ ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Трошкови бруто зарада	1.577.045	1.444.591
Трошкови доприноса на зараде на терет послодавца	280.773	256.815
Трошкови накнада по уговору о делу	31.963	35.516
Трошкови накнада члановима Надзорног одбора	12.174	12.551
Остали лични расходи	173.398	290.530
	2.075.353	2.040.003

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

21. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Трошкови услуга одржавања	146.437	130.603
Трошкови платног промета	88.293	46.727
Трошкови транспортних услуга	74.472	74.215
Трошкови премије осигурања	70.837	82.162
Трошкови пореза и доприноса	55.408	56.547
Трошкови рекламе и пропаганде	54.274	68.365
Трошкови закупнина	39.818	45.390
Трошкови непроизводних услуга	26.796	24.389
Трошкови репрезентације	3.578	6.708
Трошкови чланарина	3.001	2.587
Трошкови услуга на изради учинака	2.808	1.089
Трошкови сајмова	1.496	5.355
Остали пословни расходи	68.336	124.013
	635.554	668.150

22. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Приходи од камата	20.451	13.443
Позитивне курсне разлике	288.449	16.274
	308.900	29.717

23. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Расходи камата	512.905	303.111
Негативне курсне разлике	452.988	385.847
Остали финансијски расходи	1.477	3.223
	967.370	692.181

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

24. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Приходи од смањења обавеза	1.139.234	668.430
Приходи од ефеката уговорене заштите од ризика	43.616	26.147
Добици од продаје материјала	32.025	23.877
Вишкови	7.140	4
Остали приходи	53.287	883.428
	1.275.302	1.601.886

25. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Губици од продаје материјала	8.208	6.201
Расходи по основу обезвређења:		
- дугорочних финансијских пласмана	58.101	-
- потраживања и кратк. финан. пласмана	11.768	200.515
Остали расходи	151.508	127.252
	229.585	333.968

26. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добитак

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Текући порески расход	(22)	-
Одложени порески приход	1.142	2.340
	1.120	2.340

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

26. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (НАСТАВАК)

Усаглашавање (губитка)/добитка пре опорезивања и пореске основице

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
(Губитак)/Добитак пре опорезивања	(547.281)	37.752
Капитални добици	(221)	
Корекције за сталне разлике	41.937	7.611
Корекција за привремене разлике: - рачуноводствена и пореска амортизација	(132.800)	(114.964)
Порески губитак	(638.365)	(69.601)
Пореска основица	221	-
Обрачунати порез (по стопи од 10%)	22	-
Текући порез на добитак	22	-

Пренети порески губици

Преглед пореских губитака пренетих из ранијих пословних година и рокови до када могу да буду искоришћени дати су у следећој табели:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
од једне до пет година	707.966	69.601
	707.966	69.601

Неискоришћени порески кредити

Преглед неискоришћених пореских кредита и рокови до када могу да буду искоришћени приказани су као што следи:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
од пет до десет година	144.225	139.613
	144.225	139.613

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

27. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

Друштво израчунава основну зараду/(губитак) по акцији као однос нето добитка/(губитка) из континуираног пословања који припада акционарима који поседују обичне акције и пондерисаног просечног броја обичних акција у оптицају за период, не узимајући у обзир сопствене акције стечене у току године од стране Друштва.

Прорачун (губитка)/зараде по акцији извршен је на основу следећих података:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
(Губитак)/нето добитак текуће године	(546.161)	40.092
Пондерисани број обичних акција	1.059.700	1.059.700

28. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

У оквиру својих редовних пословних активности Друштво обавља трансакције са повезаним лицима. У току 2012. и 2011. године обављене су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ		
- зависна правна лица	244.287	217.346
- остала повезана правна лица	76.863	133.725
	321.150	351.071
НАБАВКЕ		
- зависна правна лица	1.138.597	1.428.909
- остала повезана правна лица	753.662	672.815
	1.892.259	2.101.724
ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНИ		
Потраживања од купаца:		
- зависна правна лица	360.326	2.170.546
- остала повезана правна лица	2.075	9.877
	362.401	2.180.423
Краткорочни финансијски пласмани:		
- зависна правна лица	1.939.462	-
	1.939.462	-
	2.301.863	2.180.423

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

28. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (НАСТАВАК)

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
ОБАВЕЗЕ		
Обавезе према добављачима:		
- зависна правна лица	102.840	67.082
- остала повезана правна лица	631.903	421.466
	734.743	488.548

29. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Друштво обавља своју пословну активност као јединствен пословни сегмент, и прати продају производа робе и услуга по тржиштима. Сходно томе, следеће информације представљају обелодањивања на нивоу Друштва као целине.

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Србија	1.957.594	2.089.752
Шведска	1.402.791	1.244.184
Француска	453.656	150.799
БиХ	444.969	417.318
Немачка	341.039	138.676
Русија	247.814	247.076
Македонија	231.224	237.716
Црна Гора	210.852	242.190
Косово	153.394	146.389
Остале земље	125.147	491.058
	5.568.480	5.405.158

30. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Циљеви управљања финансијским ризицима

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, кредитном ризику и ризику ликвидности. Програм управљања финансијским ризицима Друштва је усмерен на немогућност предвиђања догађаја на финансијским тржиштима и тежи минимизирању могућих негативних ефеката на финансијске перформансе Друштва.

Друштво не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

30. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Тржишни ризик

Тржишни ризик се односи на ризик да одређене промене тржишних цена, као што су промене курса страних валута и промена каматних стопа, могу да утичу на висину прихода Друштва или вредност његових финансијских инструмената. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Друштва.

Девизни ризик

Изложеност Друштва девизном ризику првенствено се односи на остале дугорочне финансијске пласмане, краткорочне финансијске пласмане, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, дугорочне кредите, остале дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе и обавезе из пословања деноминирани у иностраној валути.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Друштва у страним валутама на дан извештавања је следећа:

	Имовина		у хиљадама РСД Обавезе	
	2012.	2011.	2012.	2011.
ЕУР	1.741.472	1.686.749	3.975.238	3.481.477
УСД	1.089	934	88.016	84.373
СЕК	8.354	83.959	-	42
Остало	-	-	4.483	19.843
	1.750.915	1.771.642	4.067.737	3.585.735

На основу обелодањене структуре монетарне имовине и обавеза у страним валутама евидентно је да је Друштво пре свега осетљиво на промене девизног курса ЕУР.

У следећој табели приказана је осетљивост Друштва на апресијацију и депресијацију РСД за 10% у односу на поменуте стране валуте. Стопа осетљивости од 10% представља процену руководства Друштва у погледу могућих промена курса РСД у односу на ЕУР.

	2012.		у хиљадама РСД 2011.	
	+10%	-10%	+10%	-10%
ЕУР	223.377	(223.377)	179.473	(179.473)
	223.377	(223.377)	179.473	(179.473)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Тржишни ризик

Каматни ризик

Друштво је изложено ризику промене каматних стопа на средствима и обавезама код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Друштво нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај.

Структура монетарних средстава и обавеза на дан 31. децембра 2012. и 2011. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Финансијска средства		
Некаматносна	5.055.151	4.864.749
Каматносна (фиксна каматна стопа)	185.134	125.937
	5.240.285	4.990.686
Финансијске обавезе		
Некаматносне	8.394.731	7.812.722
Каматносне (фиксна каматна стопа)	4.344.171	3.653.853
Каматносне (варијабилна каматна стопа)	1.103.655	879.940
	13.842.557	12.346.515

Наредна табела приказује анализу осетљивости нето добитка за текућу пословну годину на реално могуће промене у каматним стопама за 1% (2011. године - 1%), почев од 1. јануара. Повећање односно смањење од 1% представља реално могућу промену каматних стопа, имајући у виду постојеће тржишне услове. Ова анализа примењена је на финансијске инструменте Друштва који су постојали на дан биланса стања и претпоставља да су све остале варијабле непромењене.

	у хиљадама РСД			
	2012.		2011.	
	+1%	-1%	+1%	-1%
Финансијске обавезе	(11.037)	11.037	(8.799)	8.799
	(11.037)	11.037	(8.799)	8.799

Кредитни ризик

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Друштва. Кредитни ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане, потраживања и дате гаранције и јемства трећим лицима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

30. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Кредитни ризик (наставка)

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Друштво је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Друштва. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, Друштво примењује механизме предвиђене пословном политиком.

Друштво има значајну концентрацију кредитног ризика, јер се његова потраживања и пласмани значајним делом односе на повезана правна лица.

Ризик ликвидности

Руководство Друштва управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Друштво у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Рочност доспећа финансијских обавеза Друштва дата је у следећој табели:

	у хиљадама РСД				
	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	преко 5 година	Укупно
2012. година					
Дугорочни кредити	1.108.378	571.058	1.375.946	238.120	3.293.502
Остале дугорочне обавезе	-	4.383	4.313.814	-	4.318.197
Краткорочни кредити	1.480.717	-	-	-	1.480.717
Обавезе из пословања	2.437.445	-	-	-	2.437.445
Остале краткорочне обавезе	2.312.696	-	-	-	2.312.696
	7.339.236	575.441	5.689.760	238.120	13.842.557

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

30. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Ризик ликвидности (наставак)

	у хиљадама РСД				Укупно
	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	преко 5 година	
2011. година					
Дугорочни кредити	351.115	643.277	1.241.039	312.282	2.547.713
Остале дугорочне обавезе	-	26.841	4.231.451	-	4.258.292
Краткорочни кредити	1.247.030	-	-	-	1.247.030
Обавезе из пословања	2.309.489	-	-	-	2.309.489
Остале краткорочне обавезе	1.983.991	-	-	-	1.983.991
	5.891.625	670.118	5.472.490	312.282	12.346.515

Приказани износи засновани су на недисконтованим новчаним токовима на основу најранијег датума на који ће Друштво бити обавезно да такве обавезе намири.

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ КАПИТАЛА

У поступку управљања капиталним ризиком, руководство Друштва има за циљ очување могућности да послује по принципу сталности пословања, истовремено максимизирајући приносе власницима и другим интересним странама путем оптимизације односа дуга и капитала. Руководство Друштва прегледа структуру капитала на годишњој основи.

Друштво анализира капитал кроз показатељ задужености. Овај показатељ израчунава се као однос нето задужености и укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања и нето задужености.

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2012. и 2011. године су били следећи:

	у хиљадама РСД	
	2012.	2011.
Укупна задуженост	9.092.416	8.053.035
Готовина и готовински еквиваленти	112.644	125.130
Нето задуженост	8.979.772	7.927.905
Капитал	6.237.025	6.768.173
Укупан капитал	15.216.797	14.696.078
Показатељ задужености	59,01%	53,95%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

32. ФЕР ВРЕДНОСТ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА

Финансијска средства која се након почетног признавања вреднују по фер вредности обухватају финансијска средства расположива за продају.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима утврђује се на основу берзанских цена тих средстава и обавеза на дан биланса стања.

Вредновање финансијских инструмената којима се не тргује на активним тржиштима врши се применом неке од техника процењивања. Ове технике процене обухватају коришћење последњих независних тржишних трансакција између обавештених, вољних страна, ако су доступне, поређење са актуелном фер вредношћу другог инструмента који је значајној мери исти и анализу дисконтваног тока готовине.

На дан 31. децембра 2012. године, фер вредност финансијских инструмената Друштва приближно је једнака књиговодственим вредностима обелодањеним у билансу стања.

33. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ**Судски спорови**

Процењена вредност судских спорова који се на дан 31. децембра 2012. године воде против Друштва износи 497.343 хиљаде РСД (2011. године – 373.047 хиљаде РСД). Износи коначних губитака по основу судских спорова могу бити увећани по основу обрачунатих затезних камата до датума окончања спорова, односно до датума коначних исплата по споровима. Руководство сматра да судски спорови који се воде против Друштва неће проузроковати материјално значајне штете по Друштво.

Дата јемства

Потенцијалне обавезе Друштва на дан 31. децембра 2012. године по основу јемстава и гаранција датих повезаним правним лицима износе 2.083.153 хиљаде РСД (2011. године – 2.058.153 хиљаде РСД).

34. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески прописи Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских прописа од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Услед тога, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година, односно пореске власти имају право да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

---

35. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Друштво је извршило усаглашавање својих потраживања и обавеза са стањем на дан 31. октобра 2012. и 2011. године. У поступку усаглашавања са пословним партнерима, утврђена су материјално значајна неусаглашена потраживања и обавезе.

36. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
ЕУР	113,7183	104,6409
УСД	86,1763	80,8662
СЕК	13,0851	11,7015

OCENA POSLOVANJA U 2012. GODINI

U privredi Srbije u protekloj 2012. godini zabeležen je nastavak nepovoljnih tendencija započetih u drugoj polovini 2011. godine sa drugim talasom globalne ekonomske krize kao što su opadanje privredne aktivnosti, usporavanje izvoza i uvoza robe, povećanje platnobilansne i fiskalne neravnoteže, porast inflacije, povećanje nezaposlenosti, nominalni rast zarada, povećanje restriktivnosti monetarne politike, deprecijacija dinara, smanjenje deviznih rezervi, usporavanje kreditne aktivnosti banaka i visok udeo problematičnih kredita u ukupno odobrenim kreditima.

Recesione tendencije u privredi Srbije u velikoj meri su posledica usporavanja privredne i spoljnoekonomske aktivnosti u zoni evra i zemljama regiona kao najznačajnijih partnera Srbije u oblasti trgovine i investicija. Situaciju u privredi dodatno su otežali nepovoljni letnji i zimski vremenski uslovi koji su uslovili veliki međugodišnji pad poljoprivredne i industrijske proizvodnje.

Trogodišnja globalna ekonomska kriza još nije okončana, a ključni problem ekonomskog oporavka jeste finansijski sektor. Globalna finansijska stabilnost još nije osigurana i prisutni su rizici u stabilizaciji svetske privrede. Javni dug pojedinih zemalja je visok, što zahteva da se ekonomska politika usredsredi na fiskalno prilagodjavanje na srednji rok. Kod nekih zemalja javni dug je neodrživ i javlja se problem finansiranja visokog fiskalnog deficita, kumuliranog u protekle tri godine ekonomske krize.

Opstanak i uspeh privrednih subjekata u 2013. godini, obzirom na postojeće i očekivane uslove poslovanja, zavisice od samih preduzeća od njihovih ciljeva i primenjenih mera na realizaciji tih ciljeva, ali i od faktora u okruženju kao što su: obim investicija, brzina i nivo finansijskog oporavka zemalja u okruženju.

U skladu sa napred navedenim negativnim makroekonomskim kretanjima u 2012. godini, odigravalo se i poslovanje Simpa a.d., što je rezultiralo opštim podacima o kretanju svih ekonomskih parametara i izvršavanju planova:

- Ukupna vrednost realizovane robe veća je za 5.9%, dok je u odnosu na godišnji plan to manje za 14.0%.
- Realizacija preko maloprodajnih objekata, iznosi 16.872.022 eur i manja je za 16.7% u odnosu na ostvarenje u 2011. godini, dok je godišnji plan ostvaren sa 75.7%.
- Preko kanala Velikoprodaje SIMPO ad je realizovao robu u vrednosti od 5.782.455 eur što je u odnosu na 2011. godinu više za 2.4%, dok je godišnji plan ostvaren sa 85.3%.

- Ukupna vrednost realizacije u izvozu na nivou SIMPA u 2012.g. iznosi 37.5 miliona eur, što je u odnosu na vrednost izvoza u 2011. godini od 33.533.938 eur više za 11.7%, dok je godišnji plan ostvaren sa 82.8%.
- U 2012. godini na nivou SIMPA (matičnog i zavisnih preduzeća) ostvaren je fizički obim proizvodnje od 1.796.984 efektivnih časova rada, što je u odnosu na ostvareni obim proizvodnje u prethodnoj godini od 1.748.773 časova više za 2.8%, a u odnosu na godišnji plan manje za 13.6%
- Ostvarena vrednost proizvodnje, na nivou Simpa, u 2012. godini, iznosi 70.418.109 eur što je u odnosu na ostvarenje iz prethodne godine manje za 1.9%, dok je u odnosu na godišnji plan to manje za 12.8%.

1. UVOD

1.1 OPŠTI PODACI

Osnovne informacije o preduzeću

Naziv:	SIMPO
Poslovno ime:	SIMPO AD VRANJE
Status:	Aktivno privredno društvo
Sedište:	Vranje, Radnička 12
Osnovna delatnost:	Proizvodnja nameštaja
Šifra delatnosti:	36140
Matični broj:	07105681
PIB:	100549457
Telefon i fax:	+381 17 424 136, +381 17 424 984
Broj tekućeg računa:	160-6911-04 »Banca Intesa« a.d. Beograd 205-59554-03 »Komerrijalna banka« a.d. Beograd
Godina osnivanja:	1963. godina
Internet adresa:	www.simpo.rs
E-mail adresa:	office@simpo.rs

Osnovna delatnost preduzeća je proizvodnja nameštaja (komode, regali, trpezarije i spavaće sobe). Pored svoje osnovne delatnosti, Kompanija SIMPO ad, Vranje se bavi i proizvodnjom tapetarije (trosemi, dvosedi, fotelje, ležajevi), lameliranog nameštaja (stolice), dušeka, kartonaže, zatim vršenjem usluga opremanja, odnosno proizvodnje nameštaja po porudžbini, trgovinom na veliko i malo, proizvodnjom hleba i peciva, kao i pružanjem usluga u turizmu, ugostiteljstvu i transportu.

Istorijat razvoja

SIMPO AD VRANJE osnovana je 25.10.1963. godine kao Fabrika nameštaja «Sima Pogačarević» koja je u to vreme zapošljavala 370 radnika. Bez definisanog programa proizvodnje, bez tržišta i sa nekvalifikovanom radnom snagom, fabrika je odmah počela da stvara gubitak i ubzo se našla pred likvidacijom.

Preokret u razvoju preduzeća započeo je 1967. godine, kada su izvršene odgovarajuće kadrovske promene i posle trogodišnjeg poslovanja sa gubitkom, ostvaruje se pozitivan finansijski rezultat.

Otvaranjem prvog salona nameštaja 1971. godine, od proizvodnog, SIMPO AD postaje i trgovinsko preduzeće. SIMPO AD samostalno obavlja spoljnotrgovinsko poslovanje od 1970. godine, a 1976. osniva prva mala preduzeća.

Strategija rasta i razvoja SIMPO AD menjala se tokom vremena.

Period između 1970. i 1980. godine karakteriše intenzivna investiciona aktivnost koja je obuhvatala izgradnju novih i proširenje postojećih proizvodnih kapaciteta. Izgrađene su fabrike dušeka u Vranju i kartonaže u Bujanovcu, proširena je i modernizovana fabrika nameštaja, izgrađena je nova pilana sa sušarom, a krajem decenije izgrađena je i fabrika dekorativnih štofova. Osim toga, značajna sredstva uložena su u objekte pratećih delatnosti. Izgrađena je poslovna zgrada u Vranju, poslovni centar u Beogradu, radnički restoran u Vranju i rekreacioni centar na Pržaru.

Istovremeno, formirana je i sopstvena maloprodajna mreža. Razvoj je otpočeo 1971. godine, otvaranjem prvog izložbeno - prodajnog salona u Zaječaru, a zatim i salona u Negotinu, Ohridu, Leskovcu i dva u Skoplju. Maloprodajna mreža kompanije SIMPO ad, Vranje danas broji 61 maloprodajni objekat širom zemlje.

Tokom 80-tih godina prošlog veka SIMPO AD VRANJE dalje razvija svoje poslovanje primenom strategije horizontalne diversifikacije poslovanja.

U godinama koje slede posle 1980. godine, pored proizvodnje nameštaja kao osnovne delatnosti, razvijaju se i druge proizvodne delatnosti kojima se dopunjuje proizvodnja nameštaja i kompletira asortimanska ponuda (opremanje enterijera).

SIMPO AD VRANJE u ovom periodu počinje sa izgradnjom novih kapaciteta za proizvodnju: dušeka i kožnih garnitura, ramovskih konstrukcija, stilskog nameštaja, tepiha, dečjih krevetića, jorgana, lameliranog nameštaja, itd.

Od početka 90-tih godina prošlog veka do danas, Kompanija SIMPO AD VRANJE svoj razvoj zasniva na konglomeratskoj diversifikaciji poslovanja.

Počev od 1990. godine, puštene su u rad fabrike puhina, ratana i sinflina u Bujanovcu, fabrika hleba u Vranju, formiran je agroindustrijski kompleks na Vlasini i u Crnoj Travi.

U industrijskoj zoni u Vranjskoj Banji puštene su u rad fabrike granulata, kedera, ukrasnih traka, stakla i ogledala. Kompaniji su se priključila i brojna manja privatna preduzeća.

U toku 2000. godine otvorena je fabrika za opremanje enterijera i modernizovani su kapaciteti za proizvodnju nameštaja, tapetarije i dušeka u Zubinom Potoku.

SIMPU AD VRANJE, početkom 2000. godine, pripojeno je preduzeće za trgovinu prehrambenom robom «Srbijanka», Beograd.

Početak 2002. godine, SIMPO AD VRANJE je pripojila i Društveno preduzeće za promet robe na veliko i malo, «Tamiš – Trgovina» iz Pančeva.

U januaru 2003. godine, osnovano je 14 novih zavisnih društava, odvajanjem profitnih centara iz matičnog društva.

SIMPO AD VRANJE je danas aktivno privredno društvo za proizvodnju, promet i usluge, sa sedištem u Vranju, a osnivač je 39 malih, srednjih i velikih preduzeća, pretežno proizvodne orijentacije. Od navedenog broja SIMPO ima potpuno ili većinsko vlasništvo u 31 preduzeću, u 1 preduzeću poseduje 50% kapitala, dok u preostalom broju (7 preduzeća) poseduje manjinsko vlasništvo.

Poslovno širenje je rezultiralo veoma diversifikovanom poslovnom aktivnošću SIMPA. SIMPO AD VRANJE se, osim svojim «core business»-om (osnovnom poslovnom aktivnošću), bavi i proizvodnjom konditorskih proizvoda, a razvijena je i sopstvena trgovinska mreža. Spoljnotrgovinsko poslovanje odvija se preko sopstvenih firmi i predstavništava. SIMPO AD VRANJE poseduje i transportno preduzeće, a u okviru Agroindustrije proizvodi zdravu hranu, poseduje plantaže dunja i farme ovaca. SIMPO u

vlasništvu ima ugostiteljske i turističke objekte, turističku agenciju, bavi se izdavaštvom i zastupništvom.

ORGANIZACIONA STRUKTURA SIMPO AD VRANJE

Poslovni sistem Simpa čine:

1. Matično preduzeće, i
2. Zavisna preduzeća

Osnovna delatnost SIMPA AD VRANJE je proizvodnja nameštaja. Kao proizvođač nameštaja, SIMPO (matično sa zavisnim društvima) ima potpuno zaokružen proces proizvodnje, od primarne proizvodnje, preko proizvodnje repromaterijala do proizvodnje finalnih proizvoda. U matičnom društvu, organizovane su sledeće proizvodne aktivnosti: proizvodnja nameštaja, laminatnog nameštaja, tapetarije i dušeka. Prateće poslovne aktivnosti matičnog društva su: transport, unutrašnja trgovina, spoljna trgovina i prehrana.

Organizaciona struktura matičnog preduzeća pripada tipu divizionalne orgranzacione strukture sa definisanim organizacionim delovima i zajedničkim funkcionalnim celinama.

Obavljanje osnovne proizvodne i pratećih delatnosti matičnog društva, organizovano je u okviru organizacionih delova.

U okviru matičnog preduzeća funkcionišu:

- Celina razvojnog centra i razvoja proizvodnje
- Proizvodna delatnost,
- Uslužne delatnosti,
- Trgovina i
- Marketing i razvoj trgovine.

U okviru Proizvodne delatnosti se nalaze

- Proizvodnja nameštaja (100- Fabrika nameštaja, 400 – Fabrika lameliranog nameštaja, 250 – Fabrika Stil Surdulica, 370 – Fabrika ramovskih konstrukcija) i
- Tapetarska proizvodnja (140 – Fabrika tapetarskih proizvoda i 270 - Fabrika dušeka).

U okviru Uslužnih delatnosti funkcionišu:

- sektor finansija,
- sektor plana i analize,
- sektor erc,
- sektor pravnih poslova,

- sektor opštih poslova i bezbednosti,
- sektor informisanja,
- sektor unutrašnje kontrole,
- sektor ishrane, sektor ugostiteljstva,
- sektor investicija i investicionog održavanja.

U okviru Trgovine funkcionišu:

- sektor velikoprodaje,
- sektor maloprodaje,
- sektor izvoza,
- komercijalna funkcija Fabrike nameštaja,
- komercijalna funkcija Fabrike tapetarskih proizvoda,
- komercijalna funkcija Fabrike dušeka,
- sektor esrvisa,
- sektor nabavke,
- sektor transporta i špedicije.

U okviru zavisnih preduzeća funkcionišu:

- SIMPO DEKOR
- SIMPO ŠIK
- FABRIKA KONDIVA
- SIMPO LINE
- SIMPO DEČIJI KREVETIĆI
- SIMPO DRVO
- SIMPO TEPIŠI
- SIMPO CVEĆE
- SIMPO OVČARSKA FARMA
- PREDUZEĆE SIMBI
- SIMPO KOMERC
- SIMARKET

NASTUP NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA I OSTVARENA PROIZVODNJA

POSLOVNO OKRUŽENJE

Od ukupno 25 oblasti u Republici Srbiji, Pčinjska oblast, po mnogim parametrima predstavlja jednu od najnerazvijenijih oblasti, a iza nje su samo Toplička i Jablanička oblast.

Pored izražene migracije stanovništva, koji u potrazi za poslom i egzistencijom odlaze u Beograd i druge gradove na severu Srbije, u poslednjoj deceniji, u ovom delu Srbije,

došlo je do pada životnog standarda stanovništva, u većoj meri nego u ostalim delovima zemlje. Pad životnog standarda uslovio je pad broja zaposlenih, koji je u poslednjoj deceniji smanjen za 25.000, i niska prosečna neto zarada zaposlenih.

Pod uticajem tranzicionih procesa nekada velike i uspešne firme osnovane u 1960-tim i 70-tim godinama na ovim prostorima (Jumko, Moda, Koštana, 7. Juli, Zavarivač, Novogradnja, Fabrika duvana, Preduzeće za Puteve, Jedinstvo, Heba, Sloga, Delišes, Fopa, Navip) ili su prestale da postoje ili su usled privatizacije otpustile veliki broj radnika.

Negativne demografske karakteristike stanovništva, osiromašena privreda i nedovoljan obim investicija u Pčinjskoj oblasti negativno utiču na poslovanje Simpa, prvenstveno na povećanje troškova. Troškovi Simpa su veći u odnosu na ostala preduzeća iz iste grane zbog udaljenosti tržišta repromaterijala i kupaca.

PROIZVODNI KAPACITETI

Svi proizvodni kapaciteti Simpa izgradjeni su i posluju u Pčinjskoj oblasti, osim fabrike za proizvodnju rezane gradje u Čičevcu, Fabrike laminata u Zubinom Potoku, i zavisnog preduzeća SIMPO ŠIK Kuršumljaja.

Proizvodni kapaciteti na teritoriji opštine Vranje i Vranjska Banja

Danas na teritoriji matične firme, na teritoriji opštine Vranje, posluju proizvodni kapaciteti:

1. **Fabrika nameštaja**, osnovana 1963. godine, površina pod krovom 21.590 m², godišnji kapacitet cca 34.000 spavaćih soba, trenutno zapošljava 382 radnika
2. **Fabrika tapetarije**, osnovana 1965. godine, površina pod krovom 11.132 m², godišnji kapacitet cca 40.000 uslovnih garnitura, trenutno zapošljava 473 radnika
3. **Fabrika kartonaže**, osnovana 1972. godine, površina pod krovom 900 m², godišnji kapacitet cca 49.000 kartonskih pakovanja, trenutno zapošljava 16 radnika
4. **SIMPO Dekor**, osnovana 1979. godine, površina pod krovom 13.700 m², godišnji kapacitet cca 2 mil. m' štofa, trenutno zapošljava 209 radnika, od 2004. posluje kao zavisno preduzeće u okviru Simpa
5. **Poslovno-logistički i prodajni kapaciteti**: Sektor transporta, Uslužne delatnosti Simpa, Uslužni magacini repromaterijala i gotove robe, Preduzeće za projektovanje, inženjering i opremanje enterijera SIMPO Line, maloprodajni saloni, SIMPO Pržar i ugostiteljski objekti, u kojima je zaposlen 801 radnik.

Svoju proizvodnu delatnost SIMPO obavlja i na teritoriji opštine Vranjska Banja:

1. **VIS - Fabrika za konfekcioniranje stakla i ogledala**, koja je osnovana 1995. godine, površina pod krovom 900 m², godišnji kapacitet cca 38.000 rezanih ogledala, trenutno zapošljava 10 radnika.
2. **SIMPO CVEĆE**, koja je osnovana 1997. godine, površine 58.000 m², trenutno zapošljava 48 radnika, od 2004. posluje kao zavisno preduzeće u okviru Simpa

Proizvodni kapaciteti na teritoriji opštine Bujanovac

1. **Fabrika dušeka**, osnovana 1984. godine, površina pod krovom 19.135 m², godišnji kapacitet cca 18.000 grt., 50.000 ležajeva i cca 250.000 dušeka, trenutno zapošljava 457 radnika
2. **SIMEH - Fabrika za proizvodnju stolica i mehanizama**, osnovana 1990. godine, površina pod krovom 3.268 m², godišnji kapacitet cca 30.000 meh klik-klak, trenutno zapošljava 11 radnika
3. **Kondiva**, osnovana 2002. godine kao zavisno preduzeće Simpa, površina pod krovom 6.858 m², godišnji kapacitet cca 700 t napolitanki, 569 t bombona i 690 t čoko-deserata, trenutno zapošljava 164 radnika.

Proizvodni kapaciteti na teritoriji opštine Surdulica

1. **Stil Surdulica**, osnovana 1981. godine, površina pod krovom 4.500 m², godišnji kapacitet cca 31.000 komada stilskih elemenata za grt., trenutno zapošljava 122 radnika
2. **Vlasina**, osnovana 1993. godine, površine zemljišta 3.500 ha, trenutno zapošljava 41 radnika, od 2004. posluje kao zavisno preduzeće u okviru Simpa
3. **Simbi Crna Trava**, osnovana 1993. godine, površina pod krovom 305 m², trenutno zapošljava 12 radnika, od 2004. posluje kao zavisno preduzeće u okviru Simpa

Proizvodni kapaciteti na teritoriji opštine Preševo

1. **SIMPO Ramovi**, osnovana 1982. godine, površina pod krovom 7.014 m², godišnji kapacitet cca 41.000 komada ramova za grt., trenutno zapošljava 129 radnika

Proizvodni kapaciteti na teritoriji opštine Trgovište

1. **Fabrika dečijih krevetića u Radovnici**, osnovana 1988. godine, površina pod krovom 5.361 m², godišnji kapacitet cca 45.000 komada dečijih krevetića, trenutno zapošljava 134 radnika, od 2004. posluje kao zavisno preduzeće u okviru Simpa
2. **SIMPO tepisi u Stajevcu**, osnovana 1982. godine, površina pod krovom 1.200 m², godišnji kapacitet cca 16.000 m² tepiha, trenutno zapošljava 74 radnika, od 2004. posluje kao zavisno preduzeće u okviru Simpa

Proizvodni kapaciteti na teritoriji opštine Zubin Potok

1. **Fabrika lameliranog nameštaja u Zubinom Potoku**, osnovana 1990. godine, 104 zaposlena / 5.900 m² površine
Godišnji kapacitet proizvodnje 47.000 uslovnih jedinica
(stolice / stolovi / kancelarijski nameštaj / tapacirane garniture)

Proizvodni kapaciteti na teritoriji opštine Čičevac

1. **SIMPO DRVO d.o.o.**, osnovana 2002. godine, 88 zaposlenih / 22.000 m²
Kapacitet pilane: 15.000 m³ rezanih trupaca (12.000 m³ bukve i 3.000 m³ topole)
Kapacitet sušenja: 800 m³ rezane građe u turnusu
Kapacitet parenja: 15.000 m³ građe godišnje

Proizvodni kapaciteti na teritoriji opštine Kuršumlija

1. **SIMPO ŠIK**, Osnovana 1990. godine, 560 zaposlenih / 32.969 m² površine
Godišnji kapaciteti proizvodnje:
Pilana 22.000 m³ trupaca godišnje
Parket 120.000 m²
Šper-ploča 3.000 m³
Lesonit 44.000 t
Oplemenjeni lesonit 12.000.000 m²
Fabrika masiva – asortiman I kapacitet u skladu sa zahtevima kupca

Treba napomenuti i činjenicu da je SIMPO osnovao i uspešno izvršio privatizaciju i brojnih drugih preduzeća na ovoj teritoriji, koja više nisu u njegovom sastavu, ali koja i dalje uspešno posluju i zapošljavaju ne mali broj ljudi. Izdvajamo današnji Lagado, fabriku kožnih garnitura koja je u momentu privatizacije zapošljavala 180 ljudi, Simpen sa 44 zaposlenih i Rosu u Toplom Dolu sa 180 zaposlenih, koji i danas predstavljaju značajne Simpove poslovne partnere na ovom području.

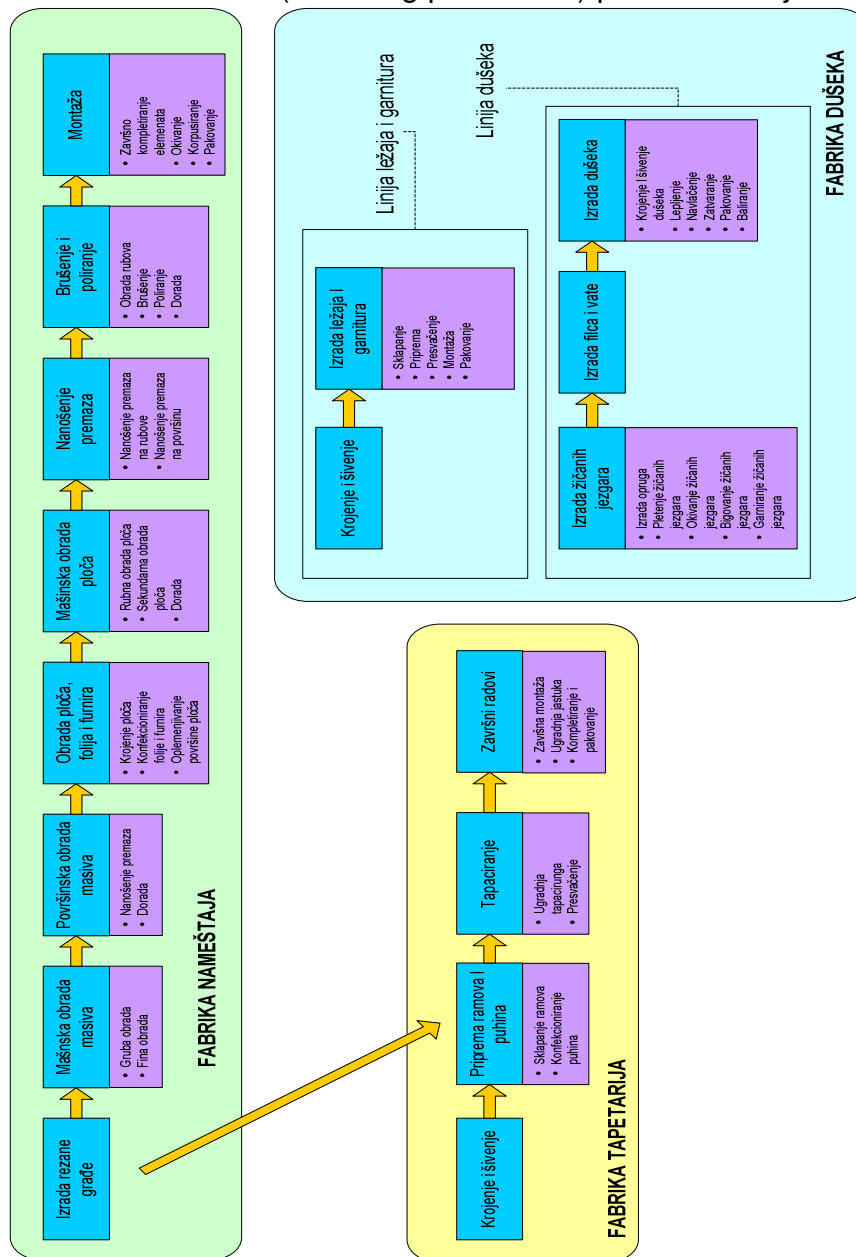
2.1. STRUKTURA PROIZVODNOG I PRODAJNOG PROGRAMA

Proizvodni asortiman Simpa čine sledeće osnovne grupe proizvoda:

- Nameštaj (spavaće sobe, regali, dečje sobe, trpezarije, dečji krevetići, predsoblja, stolice, kancelarijski i školski nameštaj)
- Tapacirani nameštaj (garniture u štofu, platnu, skaju i koži)
- Proizvodnja nameštaja po porudžbini
- Lamelirani nameštaj – stolice
- Dušeci i ležajevi (klik-klak, kaučevi...)

Proizvodnja SIMPA odvija se fazno. Preradom trupaca dobija se rezana građa koja odlazi u Fabriku nameštaja gde se izrađuju pločasti delovi nameštaja. Jedan deo građe koristi se za izradu spavaćih soba, trpezarija, komadnog nameštaja u Fabrici nameštaja, a deo odlazi u Fabriku tapetarskih proizvoda za izradu tapaciranih garnitura različitih sastava. Mnogi inputi u proizvodnji nameštaja i tapetarskih proizvoda proizvode se u okviru zavisnih preduzeća.

Tehnološka blok šema SIMPA (matičnog preduzeća) prezentirana je u nastavku.

Primarna proizvodnja

U sopstvenim pilanama koje se nalaze u Vranju, Surdulici, Zubinom Potoku I Ćićevcu proizvodimo najkvalitetniju rezanu gradju prvenstveno za potrebe Simpove proizvodnje, a viškove plasiramo na tržište, domaće I inostrano. SIMPO AD je najveći proizvođač rezane gradje u zemlji.

Proizvodnja repromaterijala

U krugu od 20 kilometara od matične fabrike izgradjeni su kapaciteti koji proizvode repromaterijale za našu finalnu proizvodnju. To su:

- Fabrika SIMPO Dekor vranje
- Fabrika ramovskih konstrukcija Preševo
- Fabrika mehnizama i stolica, Bujanovac
- Stil, Fabrika elemenata za stilski nameštaj Surdulica
- SIK, Srpska industrika klamarica, selo Neradovac kod Vranja
- SIMGAL, Fabrika za izradu metalne galanterije, Vranje
- SIMPAK, Fabrika za proizvodnu amabalaže, Vranje
- SIBARFLEX, Fabrika brusnih materijala, selo Davidovac kod Bujanovca
- SIMPRES – M, Fabrika presvlaka I prekrivača, Vranje
- Fabrika kartonske ambalaže Vranje

Finalna proizvodnja

Zahvaljujući organizaciji primarne i proizvodnje repromaterijala, naše fabrike finalnih proizvoda organizovane su na principu tehnološkog i ekonomskog zaokruživanja, što povećava produktivnost i konkurentsku poziciju na tržištu.

Sve Simpove fabrike su specijalizovane, ali istovremeno organizovane tako da mogu da jedna drugoj da čine produženi kapacitet.

- Fabrika nameštaja Vranje proizvodi pločasti nameštaj (spavaće sobe, ormare, dečje sobe, trpezarije, predsoblja, kancelarijski nameštaj i sl.)
- Fabrika tapetarskih proizvoda u Vranju proizvodi garniture u štofu i koži, eko-koži
- Fabrika dušeka, Bujanovac, najveća ove vrste u Evropi, proizvodi pored dušeka, garnitura i klik-klak i francuske ležajeve
- Fabrika dečijih krevetića u Radovnici kod Trgovišta u proizvodnom asortimanu ima od 15-20 modela dečijih i kreveta za mlade, kolevke (dečiji program)
- Fabrika lemaliranog nameštaja, Zubin Potok ima specijalni program - lamelirani nameštaj, stolice, stolove za kuhinje, kancelarijski nameštaj, garniture i sl. koji najvećim delo izvozi i to na tržište Skandinavije.

- SIMPO tepisi u Donjem Stajevcu proizvodi ručno čvorovane vunene tepihe i tepihe od visokokvalitetne kože

Celokupni sistem za proizvodnju nameštaja, počev od pilana, preko fabrika repromaterijala do fabrika finalnih proizvoda nalazi se na jugu Srbije, delom u pograničnim područjima prema Bugarskoj i Makedoniji.

Opremanje

Pored osnovne delatnosti, proizvodnje i plasmana nameštaja, SIMPO je specijalizovan i za poslove opremanja po sistemu ključ u ruke, a čitav proces od projektovanja, izrade projektne dokumentacije do finalnih radova i opremanja sprovode stručnjaci iz SIMPO Lajna, Dizajn centra u Beogradu, Fabrike za opremanje enterijera u Vranju i arhitekta i saradnici koji rade u našim predstavstvima u svetu. Opremali smo preko 50 hotela sa 4 i 5 zvezdica u 15 zemalja Zapadne i Istočne Evrope (Finska, Švedska, Kipar, Nemačka, Turska, ex Jugoslavija).

Trgovina

Razvoj maloprodajne mreže Simpa otpočeo je januara 1971. godine kada je otvoren prvi izložbeno-prodajni salon. Cilj je bio da se tržišno ponašamo i da što efikasnije stizemo do kupca. SIMPO ad u ovoj trenutku ima oko 40 salona i robnih kuća u zemlji što je kanal kojim se prodaje 40% nameštaja.

Istovremeno, SIMPO ad kao firma koja je i strateški i u pogledu kapaciteta upućena na izvoz, ima firme i predstavništva u inostranstvu koja nam omogućuju da bez posrednika prodaje proizvode i preko njih nabavlja veliki deo repromaterijala. Najznačajnija ino-tržište sa aspekta plasmana robe su Italija, Francuska, Nemačka, BIH, Makedonija, Rusija.

Transport

Pored razvoja proizvodnih kapaciteta i trgovinske mreže, SIMPO ad je ulagao u razvoj pratećih delatnosti. SIMPO ad danas poseduje sopstveno transportno preduzeće koje sistemu štedi velika sredstva. Sa oko 200 vozila, od toga 40 šlepera marke Volvo i Mercedes, SIMPO ad uspešno godinama vrši usluge prevoza za sopstvene i druge firme.

Ugostiteljstvo i turizam

Pored radničkih restorana, SIMPO na teritoriji Vranja ima nekoliko reprezentativnih ugostiteljskih objekata. To su Hotel Pržar koji se nalazi na brdu iznad Vranja, Poslovni klub Haremluk u Vranju, i drugi ugostiteljski sadržaji.

2.2 STRATEGIJA NASTUPA NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA

Na savremenom tržištu proizvodi postaju sve sličniji, tako da svaki konkurentan prodavac šalje u suštini istu poruku.

Velika i snažna konkurencija dovodi do toga da se veći broj preduzeća nadmeće za istog kupca i time do snižavanja cena, a razvoj nove informacione tehnologije i interneta omogućava ljudima da lakše upoređuju cene i da odaberu ponudu koja zahteva najmanje troškove.

Novi oblik konkurentne borbe se ne vodi između onoga što preduzeća proizvode u svojim fabrikama, već između onoga što pridodaju proizvodu koji izlazi iz fabrike u obliku pakovanja, usluga, oglašavanja, saveta namenjenih kupcu, finansiranja, načina isporuke, skladištenja.

Simpo ima širok koncept delovanja i aktivnosti usmerenih na osvajanju novih i zadržavanju postojećih kupaca, koje uspešna preduzeća vrše organizovano definisanjem prodajne politike.

PRODAJNA POLITIKA

SIMPO ad je veliki, uvozno zavistan a izvozno orijentisan sistem. U proizvodnji SIMPA ad koristi se preko 7.000 materijala od čega se oko 70% nabavlja iz uvoza. Uprkos brojnim problemima i ograničenjima koji vladaju u svetskoj ekonomiji, oštroj konkurenciji i vrhunskom kvalitetu koji zahteva svetsko tržište i svetski standardi, preko 50% svoje proizvodnje plasira u izvozu.

Cilj prodajne politike SIMPA ad je prodaja proizvoda po konkurentnim cenama i uslovima i ostvarivanje profita.

Planski zadaci 2013 – 2022 god. u mil. eur

R.br.	Godina/parametri	proizvodnja	realizacija		
			domaće	izvoz	ukupno
1	2013	66,8	22,5	45,0	67,5
2	2014	70,0	23,5	49,0	72,5
3	2015	72,0	23,5	51,0	74,5
4	2016	75,0	24,5	53,0	77,5
5	2017	78,0	25,5	55,0	80,5
6	2018	82,0	26,5	58,0	84,5
7	2019	84,0	26,5	60,0	86,5
8	2020	87,0	27,5	62,0	89,5
9	2021	90,0	28,5	64,0	92,5
10	2022	93,0	30,0	65,5	95,5

1.1. Osnovni ciljevi politike prodaje

- kontinuirano izvršenje planskih zadataka kroz sve kanale prodaje na bazi komercijalnih naloga za poznate kupce;
- tržišno prilagodjavanje – cene i uslovi prodaje;
- poštovanje zahteva kupaca;
- pozitivno poslovanje profitnih centara;
- zadovoljstvo zaposlenih kroz stimulatívni sistem nagradjivanja.

1.2. Instrumenti za realizaciju ciljeva:

1.2.1. Organizacija prodaje

Prodaju na domaćem i ino tržištima organizovati kroz dva profitna centra, i to:

- Prodaja na domaćem tržištu
- Maloprodaja – maloprodajni objekti i distributívni centri van Vranja i Bujanovca;
- Veleprodaja
- Ugovor o kupoprodaji robe izmedju profitnih centara proizvodnje i prodaje;
- Interno fakturisanje;
- Rokovi kupoprodaje i naplate:
  - za nove narudžbe u skladu sa Zakonom o izmirenju obaveza (60-90 dana);
  - Lager u maloprodajnim objektima na 24 mesečnih rata.
- Funkcionisanje profitnog centra:
  - do 31.12.2013. godine;
  - od 01.01.2014. zavisno preduzeće sa 100% Simpovog kapitala.
- * Prodaja na ino tržišta - izvoz:
- * Izvoz preko ino firmi Simpa
- Obaveza ino firmi:
  - Kupovina robe od Simpa u skladu sa godišnjim planom na osnovu kupoprodajnih ugovora;
  - Plaćanje preuzete robe u ugovorenim rokovima u skladu sa važećim zakonskim propisima (Zakon o izmirivanju obaveza, Zakon o deviznom poslovanju);
  - Sprovodjenje jedinstvenog maloprodajnog koncepta;
  - Obezbedjenje pozitivnog poslovanja firme.

- Obaveze rukovodstva profitnog centra:
  - Zaključivanje kupoprodajnog ugovora;
  - Uvažavanje zahteva ino firmi kao kupce;
  - Stvaranje uslova ino firmama za adekvatan nastup na domicilnim tržištima (asortiman, cene, logistika, poštovanje Zakona o zaštiti potrošača);
  - Naplata potraživanja u skladu sa odredbama ugovora.
- Izvoz – direktni kupci
  - Zadržavanje postojećih kupaca i povećanje obima saradnje;
  - Istraživanje tržišta i iznalaženje novih kupaca;
  - Zaključivanje kupoprodajnih ugovora.

1.2.2. Tržište:

- Srbije, Ex Jugoslavije, Evrope, sveta;
- Zadržavanje postojećih i osvajanje novih;
- Širenje obima saradnje sa postojećim kupcima;
- Vraćanje izgubljenih pozicija na tržištu Srbije i zemalja ex Jugoslavije;
- Intenzivno istraživanje i stvaranje osnova za nastup na novim tržištima (Bliski i Srednji istok, Severna Afrika, Rusija, Ukrajina, Kazahstan, Belorusija);
  - Agenti prodaje;
  - Predstavništva Simpa;
  - Firme Simpa.

1.2.3. Asortiman proizvoda:

- Sinteza kvaliteta, cena, dizajna, funkcionalnosti, usluga i troškova;
- Asortiman proizvoda određuju predstavnici prodaje na domaćem i ino tržištu iz sektora marketinga (Izvršni direktori prodaje, menadžeri prodaje, direktori ino firmi, brend menadžeri);
- Asortiman se određuje na bazi detaljnog istraživanja tržišta na kojima se realizuje godišnji cilj po kanalima prodaje – maloprodaje, veleprodaje, izvoz;
- Dizajn i kvalitet proizvoda uvek ispred konkurencije;
- Uvodjenje novih proizvoda u asortiman – kontinuirano:
  - Poštovanje procedure o uvođenju novih proizvoda;
  - Proizvodnja novih modela – „početna serija“ po 20 komada.
  - Testiranje prihvatljivosti novih modela od strane kupaca – validacija modela, u reprezentativnim objektima SIMPA, 8-10 nedelja od momenta izlaganja.

1.2.4. Prodajne cene

- Odredjivanje prodajnih cena isključivo na osnovu analize tržišta, (cene konkurencije, kvalitet proizvoda, elastičnost tražnje, ekonomija obima);
- Poštovanje procedura i uputstva o formiranju cena i godišnjih ciljeva;
- Utvrđivanje minimalnih prodajnih cena – sektor plana i analize u saradnji sa razvojnim centrom;
- Predlog prodajnih cena – rukovodstva prodaje na domaćem i ino tržištu i Sektora marketinga;
- Važnost minimalnih cena i prodajnih cenovnika – minimum 6 meseci (izuzetak u slučaju drastičnih promena cena sirovina I repromaterijala na tržištu);
- Usvajanje i verifikacija prodajnog cenovnika – Izvršni odbor;
- Cene novih modela – tržišne – prihvatljive za kupce (novi model bez prihvatljive cene nikada nije prihvaćen).

1.2.5. Promocija proizvoda:

- Promociju vršiti isključivo na osnovu plana promocije i budžeta koji sačinjavaja Sektor marketinga;
- Sredstva za budžet se obezbeđuju iz prometa;
- Maloprodaje;
- Veleprodaje;
- Izvoza;
- ino firmi;
- dobavljača repromaterijala i dopunskog asortimana.

1.2.6. Lager gotove robe – distributivni centri:

- Optimalan nivo (između min i max);
- Svakodnevno praćenje vremenskog zadržavanja proizvoda na lageru (starosne strukture proizvoda).
- Akcije prodaje za svu robu koja se zadržava duže od 60 dana u magacinima i distributivnim centrima.

1.2.7. Reklamacije:

- Rešavanje reklamacija u najkraćem mogućem roku – ne dužem od 30 dana;

- Strogo poštovanje Zakona o zaštiti potrošača;
- Vrednosno praćenje prihvaćenih i rešenih reklamacija;
- Mesečno izveštavanje Izvršnog odbora o reklamacijama, troškovima reklamacija i preduzetim merama na podizanju kvaliteta.

1.2.8. Merenje uspešnosti prodaje:

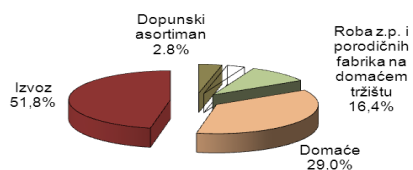
- Praćenje i analiza konkurencije;
- Analiza izvršenja plana;
- Analiza prodajnosti proizvoda iz asortimana - kvartalno;
- U asortiman proizvoda za naredni period ostaju najprodavaniji proizvodi i proizvodi čija prodaja je u porastu;
- Iz asortimana ispadaju proizvodi sa najmanjom prodajnošću;
- Analiza akumulativnosti proizvoda;
- Analiza finansijskog poslovanja po kupcima, tržištima i maloprodajnim objektima;
- Izveštaji o medjusobnim posetama partnerima.

NASTUP NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA U 2012. GODINI

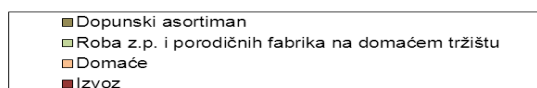
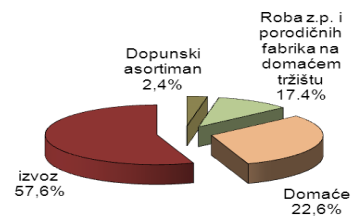
REALIZACIJA

- Ukupna vrednost realizovane robe na nivou SIMPA u 2012.g. iznosi 65,9 miliona eur (proizvodi matičnog i zavisnih preduzeća i dopunski asortiman), što je u odnosu na 2011. godinu, kada je realizacija iznosila 62,2 miliona eur **više za 5,9%**.
- Ukupna vrednost realizovane Simpove robe (maloprodaja, velikoprodaja, izvoz matičnog i zavisnih preduzeća) u 2012. godini iznosi 64,3 miliona eur, što je u odnosu na 2011. godinu, kada je vrednost realizovane Simpove robe iznosila **60,4** miliona eur, **više za 6,5%**.
- Ukupna vrednost realizovanog dopunskog asortimana (trpezarijski setovi, pločasti nameštaj drugih proizvođača, bela tehnika, porcelan i tekstilna roba) u 2012. godini iznosi 1,6 miliona eur što je u odnosu na 2011. godinu **manje za 15,0%**.

REALIZACIJA U 2011. GOD.

REALIZACIJA U 2012.GOD.

REALIZACIJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU

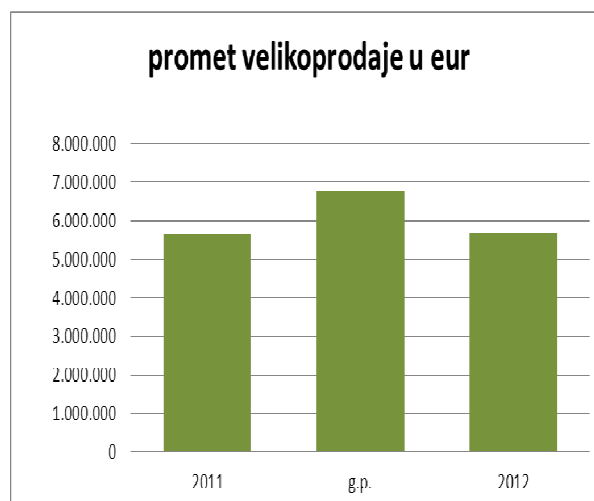
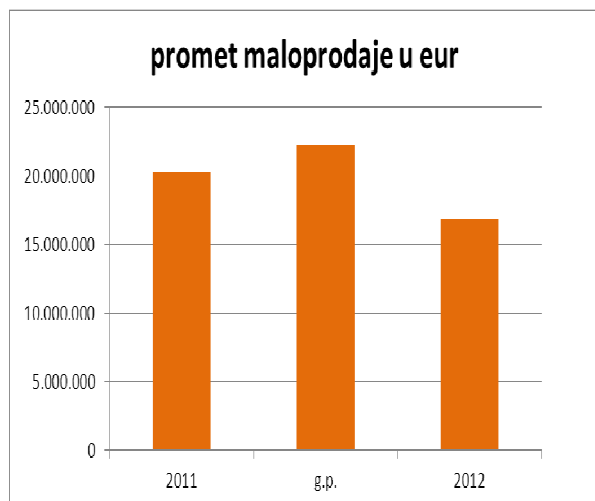
Realizacija u Maloprodaji

- Realizacija preko naših maloprodajnih objekata, iskazana po maloprodajnim cenama sa pdv, iznosi 16.872.022 eur i **manja je za 16,7%** u odnosu na ostvarenje u 2011. godini, dok je godišnji plan **ostvaren sa 75,7%**.

Realizacija u Velikoprodaji

- Preko kanala Velikoprodaje Simpo je realizovao robu u vrednosti od 5.782.455 eur, što je u odnosu na 2011. godinu **više za 2,4%**, dok je godišnji plan ostvaren sa **85.3%**.

IZVOZ

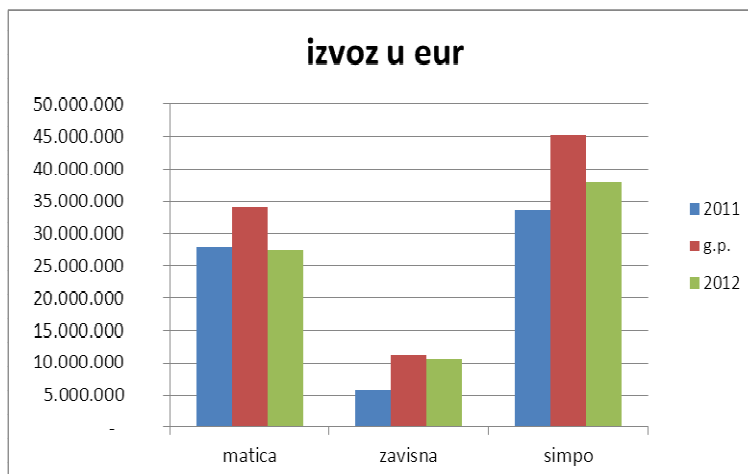
Ukupna vrednost realizacije u izvozu na nivou SIMPA u 2012.g. iznosi 37,5 miliona eur, što je u odnosu na vrednost izvoza u 2011. godini od 33.533.938 eur **više za 11.7%**, dok je godišnji plan **ostvaren sa 82.8%**.

Izvoz matičnog preduzeća

Od ukupne vrednosti ostvarenog izvoza u 2012. godini, izvoz matičnog preduzeća iznosi 27,1 miliona eur ili 72,4% ukupnog izvoza. Ovakvo ostvarenje manje je u odnosu na realizaciju izvoza u 2011. godini za 2.9%, dok je godišnji plan izvršen sa 79.6%.

Izvoz zavisnih preduzeća

Od ukupne vrednosti ostvarenog izvoza u 2012. godini, izvoz zavisnih preduzeća iznosi cca 10,3 miliona eur ili 27,6% ukupnog izvoza. Ovakvo ostvarenje veće je u odnosu na realizaciju izvoza u 2011. godini za 84.8%, dok je godišnji plan izvršen sa 92.4%.

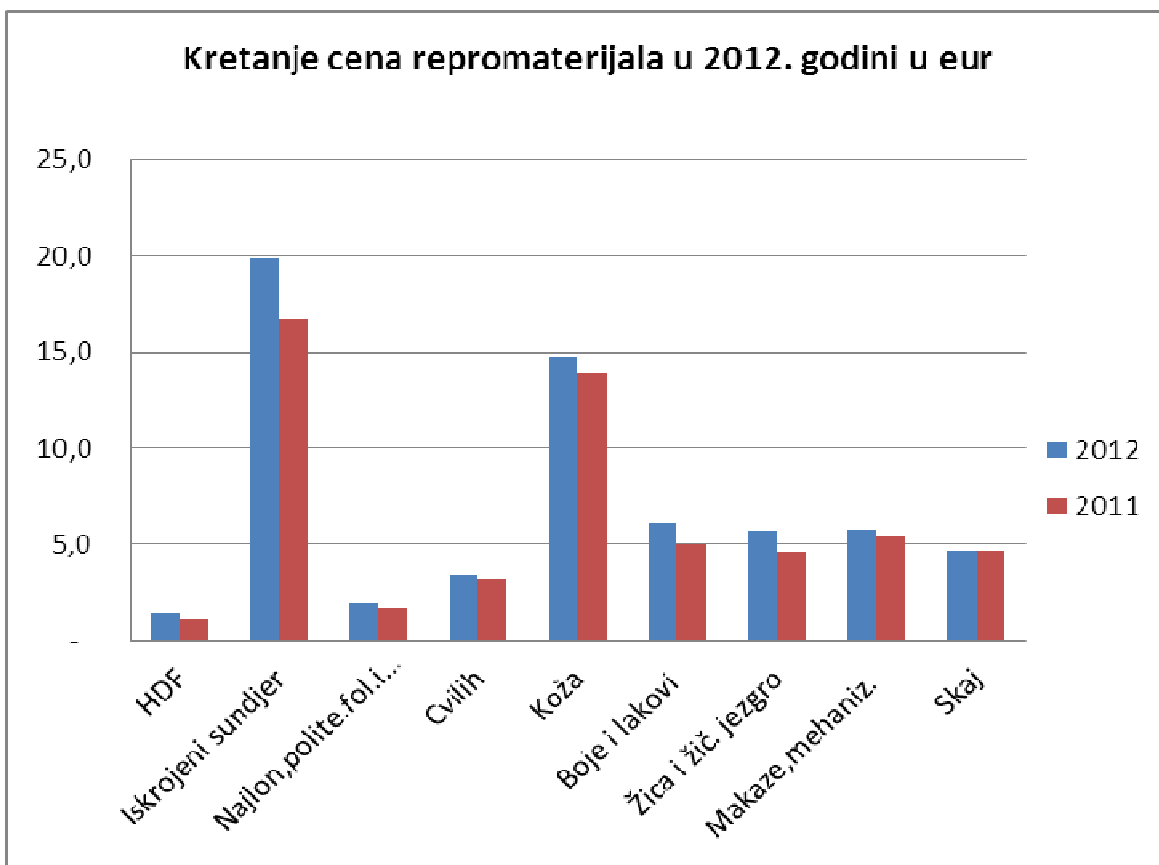

KRETANJE CENA KLJUČNIH REPROMATERIJALA

Na poslovanje Simpa ad u 2012. godini u znatnoj meri su uticale cene repromaterijala koje su direktno izazvale porast troškova materijala. Porast cena osnovnih inputa na svetskoj bezi doveo je do poskupljenja proizvodnje i rasta cena ostalih repromaterijala. Simpo ad je uglavnom uvozno zavistan sistem što se tiče repromaterijala, tako da se svaki porast cena direktno odrazio na varijabilne troškove u poslovanju.

U toku 2012. godine najveći porast zabeležen je kod:

- HDF-a u proseku za 25,4%
- cena rezane gradje u proseku za 21,8%,
- abs lajsni u proseku za 22,4% ,
- sundjera gde su cene u proseku porasle za 18,9%,
- najlon, polietilenska folija i crevo za 16,4%,
- brusna sredstva u proseku za 12.4%,
- lepak u proseku za 8,8%,
- cvilih prosečno za 7,5%,
- cena mehanizama je porasla za 7,2%,
- cena kože je porasla u proseku za 6,1%,
- žica prosečna za 3,5%,
- skaj beleži rast cene od 1,1%,

OSTVARENA PROIZVODNJA

Ostvareni fizički obim proizvodnje Simpa u 2012. godini

U 2012. godini na **nivou SIMPA (matičnog i zavisnih preduzeća)** ostvaren je fizički obim proizvodnje od 1.796.984 efektivnih časova rada, što je u odnosu na ostvareni obim proizvodnje u prethodnoj godini od 1.831.707 časova **manje za 1,9%**, a u odnosu na godišnji plan **manje za 13,6%**.

Ostvareni fizički obim proizvodnje matičnog preduzeća u 2012. godini

Na nivou **Matičnog preduzeća** ostvareni fizički obim proizvodnje u 2012. godini iznosi 1.233.158 efektivnih časova rada, što je u odnosu na ostvareni obim proizvodnje u prethodnoj godini **manje za 8.6%**, a u odnosu na godišnji plan **za 17,4% manje**.

Ostvareni fizički obim proizvodnje zavisnih preduzeća u 2012. godini

Na nivou **zavisnih preduzeća** ostvareni fizički obim proizvodnje u 2012. godini iznosi 563.826 efektivnih časova rada, što je u odnosu na ostvareni obim proizvodnje u prethodnoj godini **više za 16,9%**, dok je u odnosu na godišnji plan to **manje za 3,8%**.

Ostvarena vrednost proizvodnje na nivou Simpa u 2012. godini

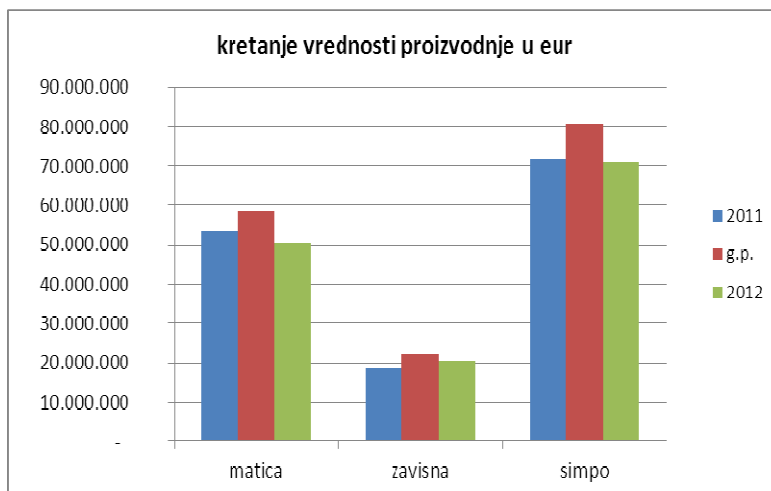
Ostvarena vrednost proizvodnje, na nivou Simpa, u 2012. godini, iznosi 70.418.109 eur što je u odnosu na ostvarenje iz prethodne godine od 71.801.437 eur **manje za 1,9%**, dok je u odnosu na godišnji plan to **manje za 12,8%**.

Ostvarena vrednost proizvodnje na nivou matičnog preduzeća u 2012. godini

Na nivou **Matičnog preduzeća** ostvarena vrednost proizvodnje u 2012. godini iznosi 49.822.036 eur, što je u odnosu na ostvarenu vrednost proizvodnje u prethodnoj godini **manje za 4,9%**, dok je u odnosu na godišnji plan **manje za 13,7%**. Vrednost eksterne proizvodnje iznosi 41.246.598 eur ili 82,8%, dok je vrednost interne proizvodnje 8.575.438 eur ili 17,2% u odnosu na ukupno ostvarenu vrednost proizvodnje matice.

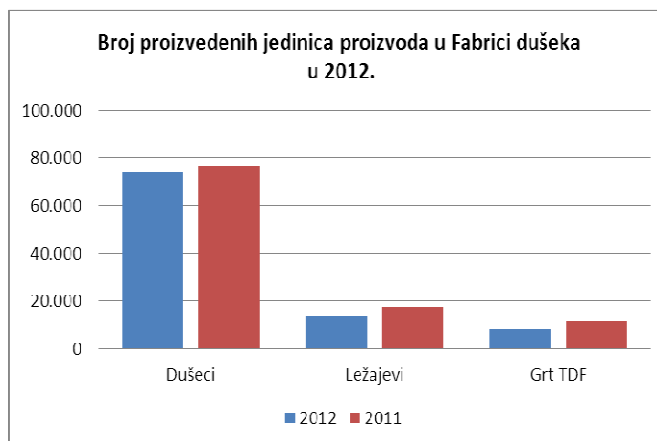
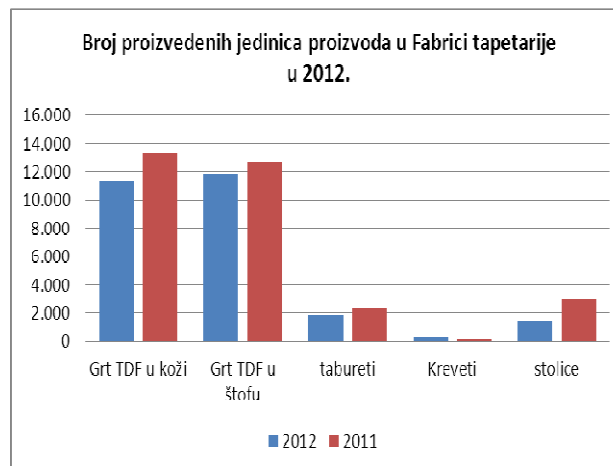
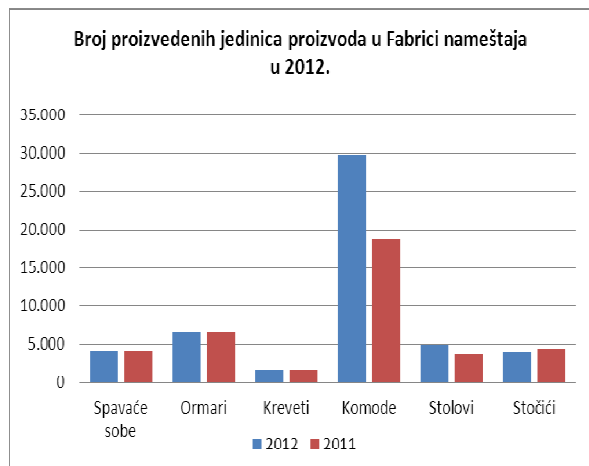
Ostvarena vrednost proizvodnje na nivou zavisnih preduzeća u 2012. godini

Na nivou **zavisnih preduzeća** ostvarena vrednost proizvodnje u 2012. godini iznosi 20.596.073 eur, što je u odnosu na ostvarenu vrednost proizvodnje u prethodnoj godini **više za 10,8%**, a u odnosu na godišnji plan **manje za 7,2%**. Vrednost eksterne proizvodnje iznosi 19.997.040 eur ili 97,1%, dok je vrednost interne proizvodnje 599.033 eur ili 2,9% u odnosu na ukupno ostvarenu vrednost proizvodnje zavisnih preduzeća.

**Fizički obim proizvodnje Fabrike Nameštaja, Tapetarije i Dušeka u 2012/2011.
kom.**

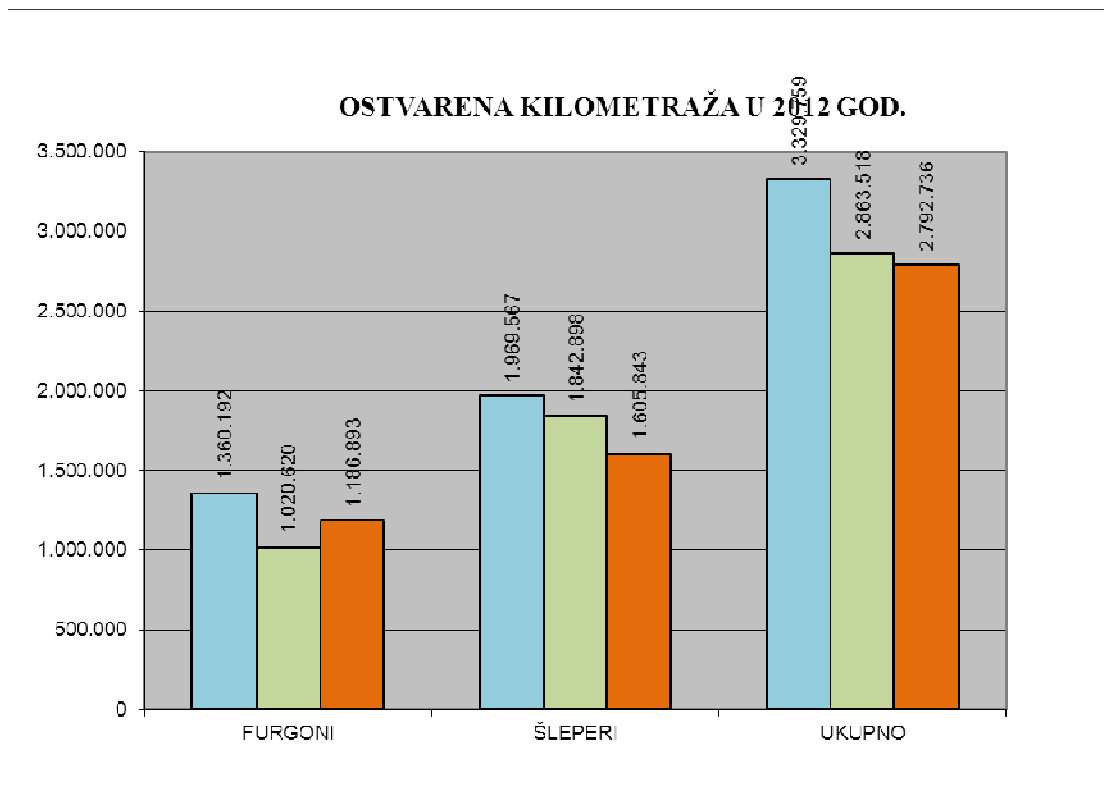
R.b.	Proizvod	2012	2011	Indeks
	FABRIKA NAMEŠTAJA			
1	Spavaće sobe	4.124	4.195	98,3
2	Ormari	6.501	6.534	99,5
3	Kreveti	1.582	1.607	98,4
4	Komode	29.796	18.704	159,3
5	Stolovi	4.943	3.726	132,7
6	Stočići	4.014	4.374	91,8
	FABRIKA TAPETARIJE			
1	Grt TDF u koži	11.384	13.397	85,0
2	Grt TDF u štofu	11.845	12.625	93,8
3	tabureti	1.821	2.383	76,4
4	Kreveti	294	162	181,5
5	stolice	1.459	2.974	49,1
	FABRIKA DUŠEKA			
1	Dušeci	74.742	76.494	97,7
2	Ležajevi	14.043	17.225	81,5
3	Grt TDF	8.449	11.851	71,3
4	t	164	332	49,4

OSTVARENI REZULTATI U TRANSPORTU

Vozila Sektora transporta su u 2012 god. ostvarila 2.792.736 km, što je u odnosu na isti period 2011. godine manje za 16.1%, dok je plan ostvaren sa 97.5%.

OSTVARENE ZARADE

Kratak pregled ostvarenih prosečnih neto zarada u 2012. godini u odnosu na ostvarenu prosečnu neto zaradu u 2011. godini na nivou SIMPA ad, prosečne neto zarade u grani proizvodnja nameštaja u Srbiji, kao i prosečne neto zarade u privredi RS dajemo u nastavku ovog materijala.

u din

r.b	Opis	Prosečna neto		Indeks
		2011	2012	2012/2011
1	SIMPO AD	27.733	31.227	112,6
2	Pros. neto zarada u proizvodnji nameštaja	21.529	25.471	118,6
3	Pros. neto zarada u RS	37.976	41.377	109,0

Izvor podataka: Republički zavod za statistiku

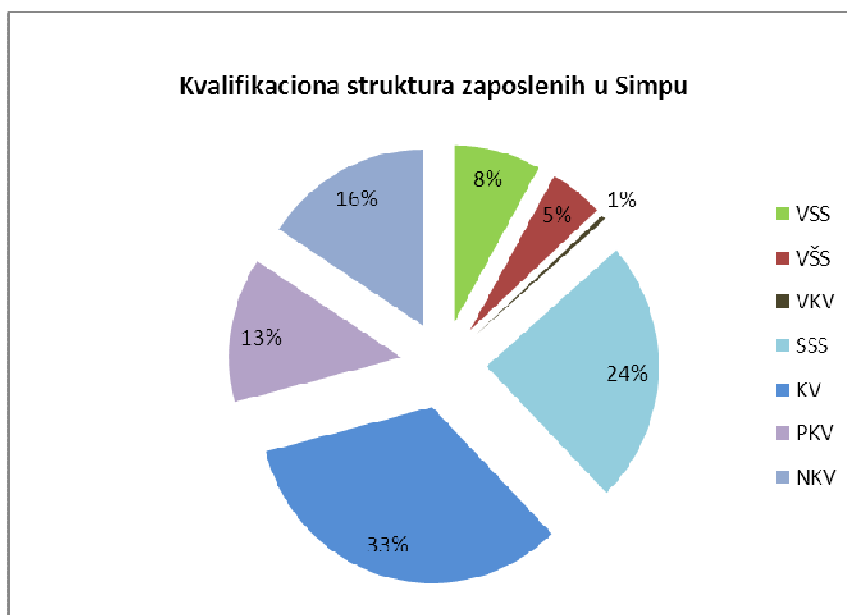
U 2012. godini, prosečna neto zarada zaposlenih u Simpu, manja je za 24.5% u odnosu na prosečnu neto zaradu u Republici Srbiji koja je iznosila 41.377 dinara.

U odnosu na prosečnu neto zaradu isplaćenu u industriji nameštaja u Republici Srbiji, koja je prema podacima Republičkog Zavoda za statistiku, u 2012. iznosila 25.471 dinara, prosečna neto zarada zaposlenih u Simpu, u 2012. god. veća je za 22.5%.

ZAPOSLENI

FABRIKA/SEKTOR	STRUČNA SPREMA / BROJ ZAPOSLENIH							UK.	POL	
	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	PKV	NKV		M	Ž
Fabrika Nameštaja SIMPO ad	17	30	1	70	154	74	41	387	312	75
Fab.Tapet. proizvoda SIMPO ad	5	15	1	100	220	92	28	461	243	218
Fabrika Kartonaza SIMPO ad	0	2	0	4	5	2	1	14	10	4
Razvojni centar	3	0	0	0	0	0	0	3	3	0
Razvojni centar-pločasti nameštaj	13	3	0	3	1	1	1	22	8	14
Razvojni centar-tapetarija	5	9	0	9	13	8	2	46	26	20
Razvojni centar-dušeci,ležajevi	5	2	0	2	2	0	0	11	6	5
Fab.stil.nameštaja SIMPO ad Surdul	3	2	0	26	66	20	5	122	97	25
Fab. za izr.stolica i meh. Bujan	0	2	0	2	4	4	1	13	13	0
Fabrika duseka SIMPOad Bujanovac	8	7	1	90	133	124	64	427	192	235
Usluzne delatnosti Celine Bujanovac	3	1	0	9	2	5	0	20	12	8
Fab. ramovskih konstruk. Presevo	2	0	0	30	49	26	13	120	120	0
Fabrika lameliranog namešt. Z.Potok	2	2	0	27	37	0	18	86	62	24
Sektor ishrane	2	0	0	13	30	17	8	70	39	31
Planiranje proizvodnje	2	2	0	2	0	0	0	6	2	4
Fab. za konfekc.stakla Vis Vr.Banja	0	1	0	2	2	4	0	9	8	1
Transport SIMPO ad Vranje	4	3	4	24	65	10	20	130	128	2
Uprava Društva	6	1	0	5	0	0	0	12	6	6
Sektor pravnih poslova	10	1	0	2	0	0	2	15	9	6
Sektor opstih poslova i bezbednosti	6	1	2	8	20	6	11	54	41	13
Sektor za informisanje Vranje	3	0	0	1	0	0	0	4	2	2
Sektor finansijskih poslova	7	6	0	29	1	0	0	43	15	28
Sektor ERC-a	9	2	0	2	1	0	0	14	12	2
Sektor plana i analize	11	1	0	2	0	0	0	14	7	7
Sektor nabavke Vranje	7	1	0	4	0	0	0	12	10	2
Sektor izvoza	12	1	0	2	0	0	0	15	9	6
Sektor za upravljanje kvalitetom	9	7	0	11	15	6	2	50	40	10
Sektor tehničke pripreme	2	1	0	0	0	0	0	3	2	1
Sektor servisa Vranje	1	0	0	4	7	2	2	16	13	3
Sektor za razvoj porodičnih fabrika	4	0	0	0	1	0	0	5	4	1
Sektor unutrašnje kontrole	1	2	0	2	0	0	0	5	5	0
Poslovni Centar Beograd	3	2	0	2	1	0	0	8	5	3
Sektor zajedničkih službi Beograd	38	9	1	20	6	1	5	80	41	39
PC Maloprodaja	11	24	5	119	91	4	20	274	151	123

Magacin gotove robe SIMPOadVrčin	0	2	0	19	41	1	22	85	82	3
Magacin gotove robe SIMPO ad Nis	0	1	0	2	8	0	2	13	12	1
Fabrika za opremanje enterijera	0	6	0	14	18	9	4	51	40	11
Sektor održavanja	4	0	1	2	10	1	0	18	17	1
Sindikat AD SIMPO ad	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Sektor Velikoprodaje SIMPO ad	19	3	0	9	3	0	2	36	26	10
Sluzba prodaje SIMPO ad	0	5	0	17	21	14	55	112	105	7
Sektor ugostiteljstva	1	3	8	0	25	3	9	49	26	23
Sektor industrijske robe	0	0	0	0	2	0	3	5	5	0
Indust.kond.pr. KONDIVAdooŽbevac	25	8	0	66	36	0	4	139	69	70
Preduzece SIMPO CVEČE V.Banja	6	3	0	10	4	2	20	45	30	15
Pred. SIMPO DEKOR doo Vranje	14	7	0	40	80	55	11	207	148	59
Preduzece SIMPO TEPISI Stajevac	2	0	0	5	4	47	15	73	12	61
Pred. SIMPO KREVETIĆI Radov.	5	5	0	19	50	23	35	137	127	10
Preduzece SIMPO VLASINA	2	2	0	7	8	0	16	35	33	2
Preduzece SIMBI Crna Trava	1	1	0	4	3	0	4	13	3	10
Preduzece SIMPO DRVO Čicevac	2	0	1	28	17	3	36	87	71	16
SIMPO SIK Kuršumlija	40	28	2	166	170	7	197	610	490	120
SIMPO LINE Vranje	14	2	0	5	0	0	0	21	11	10
UKUPNO SIMPO AD AD VRANJE	349	216	18	1.040	1.426	571	679	4.308	2.960	1.348
% učešća	8,1	5,0	0,4	24,1	33,1	13,3	15,8	100,0	68,7	31,3

POLITIKA KVALITETA

Politika kvaliteta SIMPO a.d. je deo ukupne poslovne politike i zasnovana je na uspostavljanju, primeni i održavanju tržišno orijentisanog poslovnog sistema, kao i na principima menadžmenta kvalitetom. Cilje je potpuno zadovoljenje zahteva, potreba i očekivanja potrošača, poslovnih partnera i drugih korisnika naših proizvoda i usluga, ali i najšire zajednice u kojoj poslujemo.

Sistem upravljanja kvalitetom u svim poslovnim aktivnostima i proizvodnim procesima uspostavljen je u skladu sa standardima SRPS ISO 9001:2008, ISO 14001:2004, OHSAS 18001-2007. U fokusu svih zaposlenih je stalna odgovornost u pogledu postizanja traženog kvaliteta proizvoda i usluga, zaštite životne sredine, zdravlja i bezbednosti na radu.

Pored zvaničnih međunarodnih atesta važećih u EU, naši proizvodni procesi i proizvodi sertifikovani su i internim standardima kvaliteta naših partnera. U cilju saradnje sa IKEOM implementiran je njihov interni IWAY standard koji se odnosi na bezbednost i zdravlje na radu i zaštitu životne sredine. Takođe, svi materijali koje ugrađujemo u proizvode prošli najstrože međunarodne testove zdravstvene bezbednosti i sigurnosti upotrebe. To sve SIMPO čini prvim izborom za opremanje porodičnih i javnih prostora.

Pored SRPS ISO 9001:2008, u svim restoranima SIMPA, kao i u našim preduzećima SIMPEK i KONDIVA, implementiran je i HACCP sistem kvaliteta.

SISTEM KVALITETA

Sistem upravljanja kvalitetom ISO 9001 u SIMPU (Fabrika nameštaja, Fabrika tapetarskih proizvoda, Fabrika dušeka, Uslužne delatnosti matičnog preduzeća i Zavisno preduzeće SIMPO Dekor), prvi put je sertifikovan 1998. godine, od strane tadašnjeg Saveznog zavoda za standardizaciju. Saradnja sa Zavodom za standardizaciju trajala je do 2003.god.

2004.godine pored navedenih organizacionih delova SIMPA koji su bili sertifikovani do 2003.god. sistem upravljanja kvalitetom je implementiran i u Fabrici stilskog nameštaja STIL Surdulica i Fabrici ramovskih konstrukcija u Preševu.

2004.god. Sistem upravljanja kvalitetom je uspostavljen i sertifikovan prema zahtevima standarda SRPS ISO 9001:2008 u matičnom preduzeću SIMPA (Fabrike nameštaja, Fabrika tapetarije, Fabrika dušeka, Fabrika stilskog nameštaja, Fabrika ramovskih konstrukcija, uslužnim delatnostima u Vranju i zavisnom preduzeću SIMPO Dekor.

Sertifikaciju je sproveo EVROCERT iz Beograda, jedno od vodećih domaćih sertifikacionih tela, član IQNet-a, međunarodne asocijacije sertifikacionih tela, koje pored domaće akreditacije poseduje i akreditaciju od strane Austrijskog akreditacionog tela Q-qualityaustria.

Danas SIMPO ima sledeće sertifikate sistema upravljanja kvalitetom prema zahtevima standarda SRPS ISO 9001:2008 (EVROSERT, Q-qualityaustria, IQNet), sistem menadžmenta zaštitom životne sredine prema standardu ISO 14001:2004, sistem bezbednosti i zdravlja na radu OHSAS 18001:2007.

Zavisno preduzeće za proizvodnju konditirskih proizvoda "KONDIVA" u Žbevcu, opština Bujanovac je 2008.god. svoj sistem upravljanja kvalitetom sertifikovala prema zahtevima standarda SRPS ISO 9001:2008 i CAC/RCP 1-1969 rev. 4-2003. Sertifikaciju je sproveo sertifikaciono telo EVROCERT iz Beograda.

Zavisno preduzeće SIMPO ŠIK iz Kuršumlije je 2011.god. uspostavilo i sertifikovalo sistem upravljanja kvalitetom prema zahtevima standarda SRPS ISO 9001:2008. Sertifikaciju je sproveo sertifikaciono telo EVROCERT iz Beograda. Planira se da u narednoj godini SIMPO ŠIK uspostavi integrisan sistem menadžmenta prema zahtevima standarda ISO 9001 i ISO 14001

Sektor ugostiteljstva, koji se bavi hotelijerstvom i ugostiteljstvom i Sektor ishrane koji se bavi proizvodnjom hleba, bureka i peciva, proizvodnjom i posluživanjem hrane (radnički restoran) sa sedištem u Vranju od 2009.god. imaju sertifikovan **HACCP** - sistem upravljanja bezbednošću hrane prema zahtevima Codex Alimentarius CAC/RCP 1-1969, Rev.4-2003. Srtifikaciju je sproveo Američko sertifikaciono telo World register group.

U SIMPU se sprovode redovne provere sistema upravljanja kvalitetom preko prve, druge i treće strane.

Politika kvaliteta SIMPA je sastavni deo ukupne poslovne politike akcionarskog društva. Zasnovana je na uspostavljanju, primeni i održavanju tržišno orijentisanog poslovnog sistema i na principima menadžmenta kvalitetom. Njen cilj je potpuno zadovoljenje zahteva, potreba i očekivanja kupaca i drugih interesnih grupa, uz stalno poboljšavanje sistema menandžmenta kvalitetom i povećanje efektivnosti i efikasnosti poslovanja.

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE, BEZBEDNOST I ZDRAVLJE ZAPOSLENIH

Proizvodna postrojenja SIMPA nalaze se u industrijskoj zoni grada, na kraju Vranjske kotline. Stanje prirodnog okruženja i nepromenjen ekosistem potvrđuju dobru ekološku praksu SIMPA.

Opređenje ka održivom razvoju i briga o zaposlenima dugogodišnja je politika SIMPA.

U skladu sa tim, na nivou SIMPA, generalni direktor je odgovoran i za segment zaštite životne sredine i zaštite zdravlja i bezbednosti na radu. Pored odgovornosti generalnog direktora postoji i odgovorno lice za bezbednost i zdravlje na radu sa položenim stručnim ispitom koje je imenovano odlukom od strane generalnog direktora..

Koordinacija poslova relevantnih za ovaj segment zaštite životne sredine i zaštite zdravlja i bezbednosti na radu, organizaciono pripada Sektoru opštih poslova.

SIMPO je u 2012.god. sertifikovao sistem upravljanja zaštitom životne sredine u skladu sa zahtevima standarda ISO 14001 i sistem zaštite zdravlja i bezbednosti na radu u skladu sa zahtevima standarda OHSAS 18001.

Specifični uticaji na životnu sredinu koji su posledica aktivnosti u proizvodnji nameštaja, dušeka i dekorativnih tkanina primarno, potiču od:

- Generisanja čvrstog otpada
- Potrošnje prirodnih resursa
- Emisije u atmosferu
- Otpadnih voda.

S druge strane, rizik po zdravlje i bezbednost zaposlenih povećana je na radnim mestima (u Fabrici nameštaja i Fabrici stilskog nameštaja u lakirnicama, u Fabrici tapetarije na lepljenju i u Fabrici dekora na pripremi boja)

Zajednički rizik po zdravlje zaposlenih, ali i životnu sredinu vezuje se za upotrebu sirovina koje imaju svojstvo "opasnih materija". Zbog toga su njihova nabavka, skladištenje i upotreba regulisani posebnim internim procedurama u cilju prevencije bilo kakvog akcidenta. Sirovine su vidno obeležene, istaknute su oznake opasnosti i svaku sirovinu prati MSDS lista koja nedvosmisleno ukazuje na karakter supstance, moguće uticaje na zdravlje i životnu sredinu, postupke u slučaju akcidenta, postupak sa ambalažom, otpadom koji je sadrži itd.

U skladu sa sadržajem MSDS liste redovno se planiraju i sprovode obuke i reobuke svih zaposlenih koji mogu doći u kontakt sa predmetnom supstancom. Interna akta i dokumenta usklađena su i sa zahtevima novog Zakona o hemikalijama (Sl.gl.RS br. 36/2009) i relevantnim podzakonskim aktima.

U skladu sa novom zakonskom regulativom, kod Agencije za hemikalije (Ministarstvo za životnu sredinu, rudarstvo i prostorno planiranje) marta 2011. izvršena je registracija 128 hemikalija uvezenih od strane SIMPA.

Za sva radna mesta u SIMPU sprovedena je procena rizika na radnom mestu i u radnoj okolini, a kroz opsežnu analizu, sprovedenu od strane multidisciplinarnog tima u koji je bio uključen i medicina rada, kao eksterni savetnik, definisana su radna mesta sa povećanim rizikom, kao i mere koje se moraju primenjivati u cilju prevencije. Kod procene rizika ispoštovan je Zakon o bezbednosti i zdravlja na radu (Sl.gl.RS br. 101/2005).

Za lokacije sa sirovinama, pored preduzetih preventivnih mera, definisani su planovi reagovanja u slučaju akcidenta-prosipanja sirovina, kako bi se sprečio eventualan štetan uticaj po zdravlje zaposlenih i elemente životne sredine.

SIMPO koristi objekte u kojima se skladište i koriste opasne materije u količinama koje mogu izazvati hemijski udes i njima se upravlja.

Količine uskladištenih opasnih materija su značajno ispod kritičnih količina sa aspekta opasnosti od hemijskog udesa.

Sav otpad koji se generiše tokom proizvodnih i uslužnih aktivnosti u SIMPU, razvrstan je u skladu sa Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada (Sl.gl.RS, br. 56/10).

Reciklabilni otpad se kratko zadržava na lokaciji SIMPA u Skladištu sekundarnih sirovina i prodaje ili se vraća na dalju preradu (SIMPEN..Fabrika Tepiha), odnosno ustupa ovlašćenim operaterima-reciklerima.

Otpadne materije koje nemaju upotrebnu vrednost i ne mogu se ni u jednom procesu koristiti kao sekundarna sirovina, odnosno ne mogu se reciklirati, odvozi operater na gradskoj deponiji.

Agenciji za zaštitu životne sredine (Ministarstvo za životnu sredinu, rudarstvo i prostornog planiranje) su tokom marta 2011. dostavljeni Godišnji izveštaji o otpadu, kako je predviđeno Pravilnikom o obrascu dnevne evidencije i godišnjim izveštajem o otpadu sa uputstvom za njegovo popunjavanje (*"Službeni glasnik RS", br. 96/2010*).

Upravljanje ambalažnim otpadom koji nastaje nakon upotrebe proizvoda preneto je na operatera ovlašćenog od strane Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje, što je jedan od izbora ponuđenih Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu (Sl.gl.RS, br. 135/09) za koji se SIMPO opredelilo.

Energetski kompleks SIMPA čini kotlovsko postrojenje projektovano za upotrebu mazuta i čvrstog materijala. Kvalitet emitovanih gasova na samom emiteru kontroliše se jednom godišnje od strane ovlašćene institucije. Ispravnost kvaliteta vazduha u okolini

potvrđuje kontinualno praćenje imisija od strane Gradskog zavoda za javno zdravlje u Vranju.

SIMPO koriste vodu iz javnog vodovoda, sanitarnu, dok se za proizvodne procese SIMPO Dekora koristi se voda iz bušotine koja se kasnije omekšava. Voda se koristi za sanitarne potrebe, kao energetski fluid-za proizvodnju vodene pare i kao rashladni fluid. Otpadne vode koje su po sastavu praktično komunalne, ispuštaju se u gradski kanalizacioni sistem, u skladu sa uslovima navedenim u Vodoprivrednoj dozvoli. Kvalitet otpadnih voda se kvartalno prati od strane akreditovanih laboratorija u skladu sa zakonom, i potvrđuje njihova ispravnost. Prate se brojni parametri na osnovu kojih se može utvrditi potencijalni uticaj na kvalitet krajnjeg recipijenta, reke Južne Morave. Nisu identifikovana prekoračenja maksimalno dozvoljenih koncentracija (MDK) štetnih polutanata i, s obzirom na upotrebu, ne predstavljaju opasnost po životnu sredinu.

Prema svojoj prirodi, proizvodna preduzeća izložena su riziku od požara. SIMPO poseduje neophodne upotrebne dozvole za imovinu koja je izložena riziku. Doneti su Planovi zaštite od požara i primenjene sve predviđene preventivne mere.

Obezbeđenje, raspolaže stručnim i iskusnim kadrovima koji obavljaju poslove u oblasti zaštite od požara i fizičkog obezbeđenja. SIMPO poseduje savremeno vozilo, cisternu za gašenje požara.

Poslovanje SIMPA, sa aspekta zaštite životne sredine, zaštite zdravlja i bezbednosti na radu, regulisano je sledećim zakonima i relevantnim podzakonskim aktima:

- *Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu,*
- *Zakon o zaštiti životne sredine,*
- *Zakon o zaštiti vazduha,*
- *Zakon o upravljanju otpadom,*
- *Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu,*
- *Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini,*
- *Zakon o hemikalijama,*
- *Zakon o vodama,*
- *Zakon o zaštiti od požara i*
- *Zakon o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima.*

U SIMPU se redovno obavlja ocena usaglašenosti sa zakonskom regulativom. Za nove zahteve definiše se period usaglašavanja i akcioni plan koji obuhvata potrebne aktivnosti, rokove za njihovu realizaciju, potrebne resurse i odgovornosti.

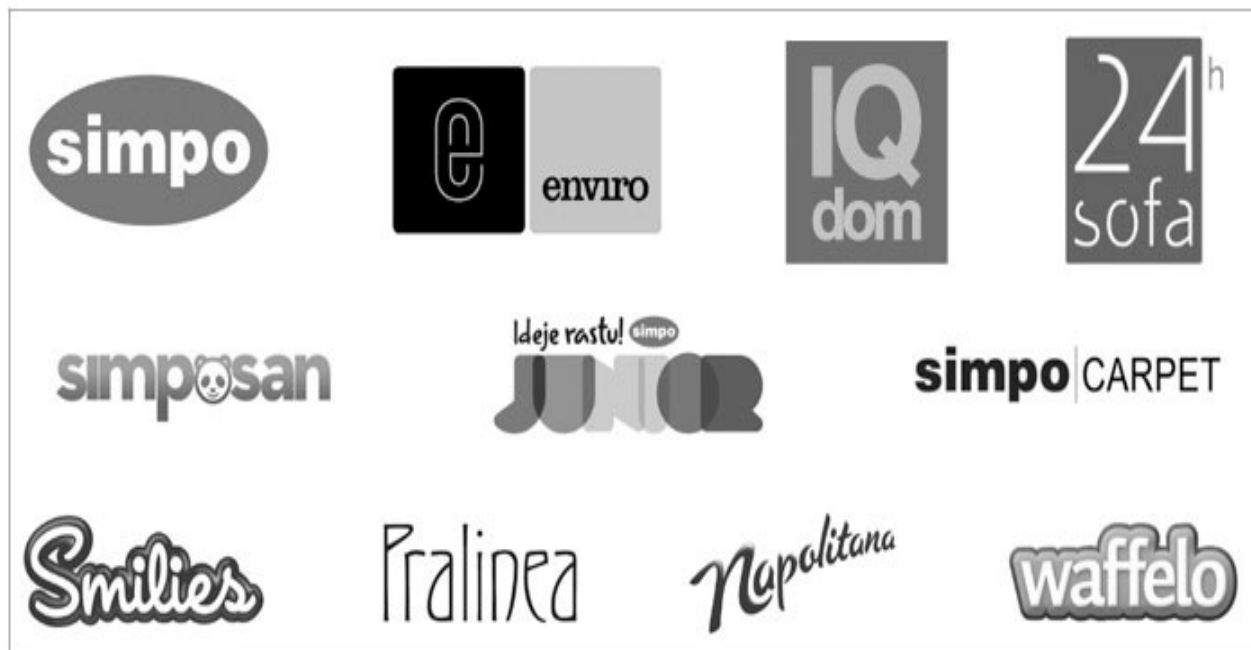
Izveštaji sa eksternih provera od strane republičkih inspektora nadležnih ministarstava, kako za zaštitu životne sredine, tako i za zaštitu zdravlja i bezbednosti zaposlenih, potvrđuju potpunu usaglašenost sa zakonskom regulativom.

INTELEKTUALNA SVOJINA

BRENDOVI SIMPO AD GRUPE

SIMPO ad je već skoro pola veka jedan od najcenjenijih brendova u Srbiji i vodeći regionalni brend u oblasti industrije i maloprodaje nameštaja. Jedini je u zemlji koji je čak četiri puta proglašen za najbolji nacionalni brend u svojoj kategoriji u okviru tradicionalne akcije „Najbolje iz Srbije“. SIMPO ad je nosilac ovog priznanja, koje se dodeljuje na osnovu istraživanja stavova potrošača i predstavnika stručne javnosti, kao i analize stručnog žirija, za 2005., 2008., 2009., i 2011. godinu.

Na domaćem i međunarodnom tržištu, pored matičnog brenda SIMPO, prisutno je više od dvadeset brendova naše grupacije, među kojima su i Simpo san, 24 sata sofa, IQ dom, SIMPO Junior i SIMPO Carpet u kategoriji industrije nameštaja. Smilies, Pralinea, Napolitana i Waffelo spadaju u red najprodavanijih konditorskih brendova u svojim kategorijama na tržištu Srbije.

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

ŽIVOTNA SREDINA

Zahvalnost za izobilje inspiracije, ali i kvalitetnih sirovina, pažljivom obradom pretočenih u materijale koje svakodnevno koristimo, SIMPO ad duguje prirodi. Ono što od nje uzimamo, trudimo se da uzimamo pažljivo, jer znamo da se radi o nečemu što je dragoceno. Imamo sertifikovane filtere za prečišćavanja otpadnih tehnoloških voda i razvijen sistem reciklaže koji najracionalnije raspoređuje sve materijale koje koristimo. Vodeće evropske laboratorije i instituti dokumentovali su da u našim materijalima i proizvodima nema kancerogenih i drugih štetnih supstanci.

Drvo nabavljamo iz šuma koje su sertifikovane prema zahtevima FSC standarda (Forest Stewardship Council), što znači da su one uzgajane i eksploatisane na ekološki prihvatljiv, socijalno pravedan i ekonomski isplativ način. Ostatke drveta koristimo za industrijske peći, čime, uz racionalno korišćenje ostalih energenata, maksimalno doprinosimo energetskej efikasnosti. Ostatke kože, tekstila i sunđera, koji se koriste u proizvodnji tapaciranog nameštaja, takođe, dalje prerađujemo. Od parčića kože, na primer, rade se dizajnirani, ručno taftovani tepisi, dok se ostaci mebl štofa, ukrasnih tkanina i sunđera koriste za izradu dekorativnih jastuka, dečjih foteljica ili igraćaka. Ovo su samo neki od načina reciklaže, kojima se trudimo da dodatno umanjimo uticaj na prirodu, i da je zaštitimo na što efikasniji način.

Politiku održivog razvoja dosledno primenjujemo i u oblasti agrobiznisa, pa tako za zagrevanje staklenika za proizvodnju cveća koristimo isključivo toplu vodu sa izvora u Vranjskoj Banji, dok smo na našoj Farmi ovaca na Vlasini razvili kontrolisanu proizvodnju stočne hrane za potrebe stada, kao i određenih povrtatskih kultura. Na taj način istovremeno štitimo prirodne potencijale tog ekološki potpuno čistog područja i svojim potrošačima obezbeđujemo zdravu hranu.

LOKALNA ZAJEDNICA

Naša poslovna koncepcija u potpunosti je posvećena razvoju juga Srbije i poboljšanju standarda ljudi koji na tom području žive. Od osnivanja SIMPO ad na različite načine neprestano ulaže u lokalnu zajednicu i svojim poslovanjem omogućava stabilan rad više desetina malih i srednjih preduzeća, čiji su proizvodni programi oslonjeni na naše potreba za reprodukcijom i drugim materijalima.

Proteklih decenija realizovali smo značajna ulaganja u infrastrukturu, izgradnju stanova, zdravstvenih, školskih i sportskih objekata u Vranju i okolini. Širenjem svojih poslovnih aktivnosti doprinosimo ne samo zapošljavanju i usavršavanju mladih ljudi na jugu Srbije,

već podstičemo i obnavljamo razvoj delatnosti koje su godinama bile zapostavljane, a predstavljaju veliki potencijal regiona. Tako smo oživeli razvoj voćarstva, posebno autohtone sorte dunje, po kojoj je vranjski kraj poznat. U tom cilju sa malim gazdinstvima sklapamo kooperantske ugovore i potpuno besplatno im delimo sadnice ovog i drugog voća.

Do sada je SIMPO na ovaj način pomogao uzgoj više od sto hiljada novih sadnica i formiranje brojnih zasada u vlasništvu lokalnih malih proizvođača, kojima uz kvalitetan sadni materijal garantujemo pomoć naših stručnjaka i otkup celokupnog roda.

Pored ekonomskih potencijala, štitimo i razvijamo kulturno i istorijsko nasleđe juga Srbije. Decenijama učestvujemo u značajnim kulturnim projektima i manifestacijama i pomažemo njihovo održavanje. Jedan od naših najznačajnijih projekata je rekonstrukcija zgrade nekadašnjeg turskog Haremluka, bisera tradicionalne vranjske arhitekture. Ovo zdanje podignuto je 1765. godine, a SIMPO ad ga je pod nadzorom Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Nišu temeljno restaurirao i obnovio u periodu od 1993. do 1994. godine. Ministarstvo kulture Republike Srbije 1995. godine dodelilo je našoj kompaniji godišnju nagradu za realizaciju ovog zahtevnog projekta, zahvaljujući kojem su njegov očuvani autentičan izgled i vredni umetnički enterijerski sadržaji.

LABORATORIJA IDEJA

Verujemo da su najveći resurs svake kompanije njeni ljudi. Zato želimo da oni koji su najbolji ostanu u zemlji, da postanu deo našeg tima od 5.000 zaposlenih. Godinama smo stipendirali najuspešnije studente ekonomskog i inženjerskih usmerenja i obezbeđivali im radno mesto i uslove za stručni razvoj u SIMPU. U saradnji sa Internacionalnim fakultetom za menadžment (IFAM) otišli smo i korak dalje – u Vranju smo organizovali studije ove visokoškolske ustanove i omogućili najuspešnijim đacima na jugu Srbije besplatno četvorogodišnje univerzitetsko obrazovanje. Prve dve godine studija pohađali su u Vranju, treću u Parizu, a četvrtu u Sjedinjenim Američkim Državama. Danas u SIMPU neke od ključnih menadžerskih pozicija zauzimaju upravo mladi stručnjaci koji su studije završili na ovom međunarodno priznatom fakultetu u svom rodnom gradu.

Iz dugogodišnje Simpove prakse ulaganja u znanje razvio se i projekat Laboratorije ideja. Clj je da mladim i neafirmisanim dizajnerima, kao i talentovanim studentima Fakulteta primenjenih umetnosti i srodnih smerova na drugim fakultetima i visokim školama omogućimo da svoje ideje materijalizuju i pretoče u proizvode koji mogu imati komercijalnu primenu. U tom procesu, uz pomoć stručnjaka našeg Razvojnog centra i tehnoloških resursa, oni stižu dragoceno iskustvo, znanja i veštine koji su im neophodni za buduću afirmaciju u industriji nameštaja. Modeli koji su rezultat saradnje SIMPA i

mladih dizajnera dostupni su potrošačima u našim najvećim salonima u Beogradu, Novom Sadu i Nišu, kao i u okviru našeg izvoznog programa.

ZNAČAJ SIMPA ZA JUG SRBIJE

SIMPO ad kao proizvodna firma učestvuje u stvaranju društvenog bruto proizvoda i sa godišnjom proizvodnjom od preko 70 miliona evra važan je proizvodni činilac u zemlji, sa ogromnim brojem poslovnih partnera – kupaca i dobavljača, kako u zemlji, tako i inostranstvu.

Takodje SIMPO ad predstavlja i vrlo važan činilac u spoljnotrgovinskom prometu zemlje jer aktivno učestvuje u formiranju spoljnotrgovinskog bilansa i kao uvoznik, i kao izvoznik. Naime, SIMPO ad je samo u 2011. godini na ime uvoza sirovina, repromaterijala i robe široke potrošnje ostvario uvoz u vrednosti od 17 miliona evra, dok je izvezao robu u vrednosti od 32 miliona evra.

- **Značaj Simpa za nerazvijene opštine Pčinjske oblasti**

Oblast Južne Srbije dodatno je suočena sa problem neravnomernog i neujednačenog regionalnog razvoja koji je prisutan na teritoriji cele Republike Srbije. Najviše je zaposlenih na teritoriji opštine Vranje oko 20.000 zaposlenih, dok opština Bosilegrad ima 1.118 zaposlenih, a opština Trgovište svega 1.057 zaposlenih. Ovde je bitna činjenica da SIMPO ad a.d. zapošljava skoro 4.300 radnika, od tog broja najveći broj radnika zapošljen je na teritoriji Pčinjske oblasti - 3.082 radnika ili 72%, dok na teritoriji Trgovišta, kao jedne od najnerazvijenijih opština u Srbiji prema svim parametrima, SIMPO ad zapošljava 20% zaposlenog stanovništva, odnosno polovinu zaposlenih u preradivačkoj industriji, i isplaćuje im prosečnu neto zaradu od 22.000 dinara.

- **Značaj sindikalne pomoći za radnike Simpa**

Veliki je i doprinos Sindikata Simpa ad koji pored redovnih aktivnosti koje se tiču rešavanja brojnih pitanja zaposlenih počev od problema u vezi sa pravima i obavezama koje ostvaruju na poslu, sindikat aktivno učestvuje u rešavanju problema lične i porodične prirode, a u poslednje vreme naročiti značaj sindikat ima u aktivnostima usmerenim na rešavanju zdravstvenih problema radnika, kao i organizovanju različitih vidova pomoći socijalno ugroženim radnicima.

- **Geo-politički značaj Simpa u pograničnoj oblasti**

Značaj Simpa ad za ovo podneblje ne ogleda se samo u proizvodno-ekonomskom smislu, već ima i šire društveno značenje zbog specifičnog geo-političkog položaja cele

ove oblasti. Pčinjska oblast koji se prostire se na krajnjem jugu Republike Srbije na površini od 3.520 km² (3,98% teritorije Republike Srbije), na istoku se graniči sa Bugarskom, na jugu sa Makedonijom i Albanijom, na zapadu sa Kosovom i Metohijom i na severu sa Jablaničkom oblašću u okviru Regiona istočne i južne Srbije.

Od sedam opština, 5 imaju pogranični karakter:

1. Bosilegrad (dužina granice sa Bugarskom 54 km i sa Makedonijom 9 km)
2. Surdulica (dužina granice prema Bugarskoj 42 km)
3. Trgovište (dužina granice prema Makedoniji 47km)
4. Preševo (dužina granice 60km)
5. Bujanovac (dužina granice 14 km)

Ovome treba dodati da se značaj Simpa ad upravo ogleda u očuvanju Srbije i srpskog stanovništva u pograničnom području, naročito u opštinama Preševo i Bujanovac zbog blizine sa Kosovom. Od presudnog je značaja za razvoj privrede ove oblasti zadržati proizvodne kapacitete, a samim tim zadržati radno aktivno stanovništvo na radnim pozicijama kako bi sprečili dalje migracije stanovništva.

- **Nagrade i priznanja u 2012. god.**

- Ministarstvo trgovine, poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Privredna komora Srbije i dnevni list „Privredni pregled“, po četvrti put dodeljuju SIMPU nagradu „Najbolje iz Srbije“. SIMPO je po ocenama potrošača i stručne javnosti 29. februara 2012. god. proglašen za najbolji korporativni brend u kategoriji trajnih potrošnih dobara za 2011. godinu.
- Klub privrednih novinara Srbije, u svom tradicionalnom godišnjem izboru, proglasio je Ljubomira Ilkića, direktora SIMPO ŠIK iz Kuršumljije i glavnog direktora Celine za pravne i opšte poslove SIMPO a.d. za menadžera godine za 2011. godinu.
- "Simpova" ugaona garnitura od kože "Opus" na 38. Međunarodnom sajmu nameštaja "Mebel 2012" u Skoplju nagrađena je najvišim sajamskim priznanjem "Zlatna era" u kategoriji dnevnih soba.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Dragan Tomić, predsednik

Dragan Tomić (1937) na čelu je SIMPA punih 46 godina i pod njegovim rukovodstvom SIMPO je od fabrike pred stečjem prerastao u jednu od najvećih nacionalnih poslovnih grupacija. Gospodin Tomić počinje da radi u privredi već po završetku srednje škole, kao referent u Upravi za investicije i razvoj Opštine Vranje. Na razvojnim projektima Opštine nastavlja aktivno da radi i tokom studija ekonomije, koju je diplomirao na Univerzitetu u Skoplju za samo dve godine i osam meseci. Od 1. avgusta 1963. godine počinje da radi u Sektoru plana i analize u Fabrici nameštaja "Sima Pogačarević", koja će pod njegovim vodjstvom postati današnji SIMPO. Na mesto vršioca dužnosti generalnog direktora Fabrike nameštaja imenovan je 1967. godine.

Generalni direktor kompanije SIMPO postaje 1970. godine, a na mesto njenog predsednika biran je 1993. i 1998. godine. Nakon što je SIMPO postao akcionarsko društvo, Skupština akcionara birala je Dragana Tomića za predsednika Društva u tri mandata do sada – 15. maja 2003. godine, 25. novembra 2006. godine i 25. novembra 2011. godine. Obavljao je i veoma značajne društvene i političke funkcije. U više mandata bio je delegat i poslanik u skupštinama Srbije i bivše Jugoslavije. U periodu od 1994. do 1997. godine bio je ministar koordinator u Vladi Republika Srbije, a nakon toga do 2000. godine poptpredsednik Vlade

.Dragan Tomić je jedan od najpoznatijih privrednika Balkana koji je primenjujući svoj model organizacije preduzeća sa saradnicima spasio mnoge fabrike nameštaja u zemlji i inostranstvu. Prvi je u socijalističkoj Jugoslaviji prepoznao značaj malih i srednjih preduzeća za ukupan ekonomski razvoj, što je pretočio u knjigu "Mala preduzeća - velika šansa" i primenio taj model u SIMPU.

Za postignute rezultate tokom svoje karijere dobio je mnogobrojna priznanja i nagrade. U više navrata od stručnih žirija, kao i najšire javnosti biran je za najuspešnijeg menadžera i najuglednijeg direktora bivše Jugoslavije. Dodeljeno mu je Priznanje za doprinos razvoju privrede Srbije. Klub privrednih novinara Srbije dodelio mu je Zlatnu plaketu za ukupan doprinos razvoju privrede Srbije, Privredna komora Srbije nagradu za posebne rezultate u privređivanju, a Privredna komora Beograda i Privredna komora Leskovca Specijalne

nagrade za životno delo.

Članovi Nadzornog Odbora

Borislav Milačić , Predsednik Nadzornog Odbora Simpa

Borislav Milačić (1953), diplomirani ekonomista, sa radnim iskustvom u:

- SIMPO a.d. Savetnik predsednika kompanije
- Vlada Srbije Republički ministar za finansije
- Koling a.d. Beograd Generalni direktor
- Potpredsednik gradske Vlade za oblast privrede i finansija
- Član gradske Vlade i sekretar za finansije grada Beograda
- Grad Beograd Direktor gradske uprave za cene (2 godine)
- Republička zajednica za poslove cena Pomoćnik predsednika zajednice (3godine)
- Ministarstvo trgovine Savetnik na poslovima snadbevanja tržišta (1godina)
- Beobanka Beograd radio na poslovima finansiranja privrede, sanacijama i investicionim projektima i tekućem poslovanju

Slobodan Stojanović, Član Nadzornog Odbora Simpa

Slobodan Stojanović (1948), diplomirani ekonomista. Magistrirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu (1982).Radno iskustvo:

- sekretar komisije SIV-a za sardnju sa OECD i EZ,
- savetnik za društveno-ekonomska pitanja Predsedništva CKSKS,
- poslovni sekretar generalnog direktora i direktora centra za mala i srednja preduzeća u Simpu,
- direktor predstavništva PKJ u Briselu,
- zamenik direktora i direktor sektora za programe, preduzetništvo i viškove radne snage u NSZ.

Ratko Stančić, Član Nadzornog Odbora Simpa

Ratko Stančić (1941), Vojna Akademija, Komandno štabna akademija i Ratna škola.

Radno iskustvo:

- Načelnik službe u brigade divizije JNA
- Direktor vojne ustanove Beograd
- Direktor vojne ustanove Kupari

- 1991-1995 Savetnik predsednika Kompanije Simpo
- 1995-2005 Direktor SIMPO, Makedonija

Srdjan Simić, Član Nadzornog Odbora Simpa

Srdjan Simić (1956), diplomirani pravnik. Bio zaposlen u:

- Simpo u Vranju od decembra 1981., zatim u Sektoru spoljne trgovine u Beogradu od juna 1983.
- U PKJ radi od 1985.
- 1990. pocinje sa radom u predstavnistvu "Simpa" u Moskvi, zatim prelazi u predstavnistvo u Pragu.
- Krajem 1996. stupa na duznost ekonomskog savetnika u Ambasadi SRJ u NR Kini.
- Od jula 2008. do danas, zaposlen je u firmi "Balkan Steel s.r.o." u Pragu, na mestu direktora firme.

Antonije Mitrović, Član Nadzornog Odbora Simpa

Antonije Mitrović (1946), diplomirani ekonomista. U SIMPU je obavljao sledeće poslove:

- direktor u tadašnjem OOUR Transport
- direktor Sektora za realizaciju izvoznih poslova
- direktor Sektora nabavke,
- pomoćnik generalnog direktora za nabavku,
- direktor spoljne trgovine u Vranju,
- v.d. glavnog direktora unutrašnje trgovine.
- potpredsednika kompanije za ekonomiju i cene,
- glavni direktor za ekonomiju i cene,
- direktor Simpovih fabrika u Bujanovcu,
- direktor unutrašnje kontrole.
- izvršni direktor za plan i analizu, investiciono i tekuće održavanje, unutrašnju kontrolu i informisanje,
- direktor za koordinaciju rada i poslovanja zavisnih preduzeća.

Članovi Izvršnog Odbora Simpa

Slađan Disić, generalni direktor

Slađan Disić (1960), diplomirani ekonomista, u SIMPU je od 1989. godine, gde je počeo u Sektoru plana i analize. Na mesto generalnog direktora Simpa dolazi 2006. godine.

Dragoslav Nastić, izvršni direktor za finansije, plan i analizu i ERC

Dragoslav Nastić (1954), kao diplomirani ekonomista karijeru je započeo u preduzeću "Zavarivač" iz Vranja, gde je bio šef računovodstva. Za izvršnog direktora za finansije imenovan je 2006. godine.

Srboljub Ristić, izvršni direktor za proizvodnju

Srboljub Ristić (1948), diplomirani inženjer šumarstva, 1974. godine svoju karijeru počinje u SIMPU.

Edit Tomić, izvršni direktor za marketing, razvoj trgovine i unutrašnju trgovinu

Edit Tomić (1967.), diplomirani ekonomista Od 2004. je preuzela vođenje marketinga u SIMPU, a 2011. je imenovana za Izvršnog direktora.

Ljubomir Ilkić, izvršni direktor za pravne i opšte poslove

Ljubomir Ilkić (1965.) u Simpu je više od deset godina i na čelu je Celine za pravne i opšte poslove, investiciono održavanje, ishranu, informisanje i unutrašnju kontrolu. Od 2010. godine je i na mestu generalnog direktora SIMPO ŠIK d.o.o. Kuršumljija.

Miroljub Milenković, izvršni direktor za prodaju na ino tržištu

Miroljub Milenković (1969), diplomirani ekonomista. U SIMPO dolazi 1995. godine na radno mesto referenta maloprodaje za područje Beograda. U Simpu je prvo imenovan za direktora unutrašnje trgovine, a potom i za izvršnog direktora za trgovinu.

Miroljub Petrović, izvršni direktor za nabavku, realizaciju prodaje i logistiku

Miroljub Petrović (1953), po završenom Pravnom fakultetu u Beogradu, 1978. godine počinje da radi kao referent u Pravnom sektoru Simpa. Do imenovanja za Izvršnog

direktora za nabavku, realizaciju i logistiku u avgustu 2012. godine, bio je zamenik izvršnog direktora trgovine.

7. UPRAVLJANJE

Upravljanje Društvom je dvodomno.
Organi Društva su:

- Skupština akcionara
- Nadzorni odbor
- Izvršni odbor direktora.

Skupština odlučuje o:

- izmenama Statuta;
- povećanju ili smanjenju osnovnog kapitala, kao i svakoj emisiji hartija od vrednosti;
- broju odobrenih akcija;
- promenama prava ili povlastica bilo koje klase akcija;
- statusnim promenama i promenama pravne forme;
- sticanju i raspolaganju imovinom velike vrednosti;
- raspodeli dobiti i pokriću gubitaka;
- usvajanju finansijskih izveštaja, kao i izveštaja revizora ako su finansijski izveštaji bili predmet revizije;
- usvajanju izveštaja Nadzornog odbora;
- naknadama članovima Nadzornog odbora, odnosno pravilima za njihovo određivanje, uključujući i naknadu koja se isplaćuje u akcijama i drugim hartijama od vrednosti Društva;
- imenovanje i razrešenje predsednika Društva;
- imenovanje i razrešenje članova Nadzornog odbora;
- pokretanju postupka likvidacije, odnosno podnošenju predloga za stečaj Društva;
- izboru revizora i naknadi za njegov rad;
- drugim pitanjima koja su u skladu sa ovim Statutom i zakonima stavljeni u nadležnost.

Društvo ima Predsednika koga bira Skupština Društva na period od četiri godine, odnosno do izbora novog predsednika.

Predsednik Društva zastupa i predstavlja Društvo i obavlja poslove od strateškog značaja za poslovanje i razvoj Društva, kao što su:

- koordiniranje rada organa Društva;

- stara se o zakonitosti rada društva;
- predlaže strateške pravce razvoja i osnove poslovne politike Društva;
- inicira i predlaže saradnju sa drugim društvima;
- predlaže unutrašnju makro organizaciju Društva, na osnovu koje generalni direktor donosi akt o sistematizaciji radnih mesta;
- predlaže osnivanje novih društava u zemlji i inostranstvu i predlaže Nadzornom odboru imenovanje direktora tih društava;
- kontroliše, usmerava i donosi mere za sprovođenje poslovne politike između matičnog Društva i zavisnih društava;
- predlaže Skupštini i Nadzornom odboru Odluke od značaja za razvoj i poslovanje Društva;
- predlaže Skupštini kandidate za članove Nadzornog odbora;
- predlaže Nadzornom odboru kandidata za Generalnog direktora i kandidate za članove Izvršnog odbora direktora;
- predlaže Nadzornom odboru razrešenje Generalnog direktora i članova Izvršnog odbora;
- predlaže Nadzornom odboru imenovanje i razrešenje direktora zavisnih preduzeća.

Nadzorni odbor:

- utvrđuje poslovnu strategiju i poslovne ciljeve Društva i nadzire njihovo ostvarivanje;
- odgovara za zakonitost rada Društva;
- nadzire rad Izvršnih direktora;
- vrši unutrašnji nadzor nad poslovanjem Društva;
- ustanovljava računovodstvene politike Društva i politike upravljanja rizicima;
- utvrđuje finansijske izveštaje Društva i podnosi ih Skupštini na usvajanje;
- daje i opoziva prokuru;
- saziva sednice Skupštine i utvrđuje predlog dnevnog reda;
- izdaje odobrene akcije na osnovu odluke Skupštine;
- utvrđuje emisionu cenu akcija i drugih hartija od vrednosti u skladu sa Zakonom;
- utvrđuje tržišnu vrednost akcija;
- donosi odluku o sticanju sopstvenih akcija i odluku o raspodeli međudevidendi akcionarima;
- predlaže Skupštini politiku naknada izvršnih direktora, ugovora o radu, odnosno o angažovanju izvršnih direktora;
- daje saglasnost izvršnim direktorima za preduzimanje poslova ili radnji u skladu sa Zakonom, ovim Statutom, odlukom Skupštine i odlukom Nadzornog odbora;
- Imenuje generalnog direktora i izvršne direktore Društva na predlog predsednika Društva;
- vrši funkciju skupštine u zavisnim preduzećima u smislu člana 198.

- Zakona;
- vrši i druge poslove i donosi odluke u skladu sa zakonom, ovim Statutom i odlukama Skupštine.
- Pitanja iz nadležnosti Nadzornog odbora ne mogu se preneti na izvršne direktore Društva, a mogu se preneti u nadležnost Skupštine samo odlukom Nadzornog odbora.

Izvršni odbor:

- vodi poslove Društva i određuje unutrašnju organizaciju Društva;
- odgovara za tačnost poslovnih knjiga Društva;
- odgovara za tačnost finansijskih izveštaja Društva;
- priprema sednice Skupštine Društva i predlaže dnevni red Nadzornom odboru;
- izračunava iznos dividendi i sva ostala pitanja u vezi istih;
- izvršava odluke Skupštine i Nadzornog odbora;
- vrši i druge poslove i donosi odluke u skladu sa zakonom, ovim statutom, odlukama Skupštine i odlukama Nadzornog odbora.

NAJZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA U 2012. GODINI

OPREMANJE

U najznačajnije poslove sa povezanim pravim licima u 2012. godini ubrajaju se poslovi opremanja koje obavlja preduzeće Simpo Line doo.

U poslovima opremanja na svetskom tržištu SIMPO je prisutan više od tri decenije. U našem portfoliju su brojni poslovni objekti i hoteli širom Evrope i na Bliskom Istoku, među kojima su i Svetski trgovinski centar u Moskvi, hotel KlausK u Helsinkiju, koji pripada grupaciji Design hotels, 12 Month Luxury Resort u mestu Pilion u Grčkoj, Four Seasons na Kipru, Intercontinental u Dohi (Katar), članovi grupe Small Luxury Hotels of the World, kao i drugi hoteli visoke kategorije u Nemačkoj, Švedskoj, Norveškoj, Grčkoj, Mađarskoj, Hrvatskoj, Crnoj Gori i Srbiji. Za Univerzijadu u Beogradu 2009. godine, kompletno smo opremili univerzitetsko naselje za smeštaj učesnika ove manifestacije. U okviru našeg specijalizovanog preduzeća „Simpog Line“ objedinili smo sve delatnosti vezane za opremanje od projektovanja do kompletnog izvođenja enterijera po sistemu „ključ u ruke“. Koristeći resurse grupacije, u oblasti opremanja u mogućnosti smo da odgovorimo i na najsloženije zahteve klijenata i isporučimo kako tipske, tako i unikatne elemente enterijera – od nameštaja, podnih i zidnih obloga, do unutrašnje stolarije.

Najvažniji poslovi u 2012:

- **Simpog Line ugovorio opremanje dva hotela u Hrvatskoj**

Simpo Line je ugovorio opremanje hotela "Ivan" u Šibeniku sa 400 soba. Pored toga 19.12.2012. je ugovoreno i opremanje objekta "Splitska kuća zdravlja". Predviđeno je opremanje 60 soba i javnog deo ovog objekta.

- **Otvoren prvi "Falkensteiner" hotel u Beogradu u čijem opremanju je učestvovao Simpo Line**

Simpo line je 24.09.2012 ugovorio opremanje javnog dela hotela „Falkensteiner“ u Beogradu, koje je završeno u predviđenom roku, tako da je 7 decembra svečano i otvoren. U pitanju je prvi "Falkensteiner" hotel u Beogradu iz renomiranog austrijskog lanca, kategorije četiri zvezdice - superior klase, koji raspolaže sa 170 soba i apartmana različitih kategorija, najmodernijeg dizajna. Pored toga poseduje šest kompletno opremljenih konferencijskih sala površine 400m², kao i luksuznu salu za venčanja površine 300m². Gostima će biti dostupan i biznis lounge za poslovne ljude sa terasom na 9. Spratu kao i podzemna garaža sa 54 parking mesta.

- **Simpo Line ugovorio opremanje smeštajnog dela hotela "MONA" na Zlatiboru**

Ugovor podrazumeva proizvodnju, isporuku i montažu na objektu. U pitanju je 30 soba, koje se sastoje od ormara, kreveta, noćnih stočića, komoda, ulaznih i vrata za kupatilo, obloga zidova i plafona - koji su izrađeni od bukovog furnira u kombinaciji sa oplemenjenom ivericom. Simpo Line je rok od 30 dana za realizaciju ovog ugovora ispoštovao i uspešno završio pomenuto opremanje na Zlatiboru.

- **Simpo Line ugovorio opremanje hotela „Lindholmen“ u Geteborgu, Švedska**

Lindholmen“ je hotel od 265 soba modernog dizajna. Nameštaj je rađen od medijapana u ultraplasi u dve boje. Simpo Line je za ovo opremanje proizveo i isporučio nameštaj u predviđenom roku - čime je uspešno završeno još jedno opremanje hotela u inostranstvu.

- **Simpo line ugovorio opremanje Ministarstva Unutrašnjih Poslova**

U pitanju su policijske uprave i stanice policije u zemlji, koje treba da se opreme kancelarijskim nameštajem više i niže kategorije, koji je rađen u iverici presvučenoj CPL i HPL folijom. Pored pločastog, za potrebe ovog opremanja isporučen je i sledeći nameštaj: kancelarijske fotelje, radne stolice, klub fotelje, klupe, metalni čiviluci. Ugovor obuhvata proizvodnju, isporuku i montažu opreme. Rok za izvođenje radova od 40 dana je uspešno ispoštovan i opremanje je završeno u predviđenom roku.

- **Simpo Line ugovorio opremanje hotela „Park“ u Doboju**

Simpo Line je ugovorio opremanje smeštajnog i javnog dela hotela „Park“ u Doboju. U pitanju je moderan, poslovni hotel sa 4 zvezdice koji raspolaže sa 106 moderno opremljenih jednokrevetnih i dvokrevetnih soba, 3 junior, 2 superior i jednim

predsedničkim apartmanom. U svom sastavu ima i najsavremeniji konferencijski prostor od 655 m², koji se sastoji od pet multifunkcionalnih sala koje pružaju odlične mogućnosti za organizaciju različitih vrsta događaja, konferencija, seminara i sastanaka. Dodatne sadržaje hotela čine a la carte restoran, bar, kao i jedinstveni wellness centar. Hotel je svečano otvoren 26.04.2012.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

INOVACIJE I DIZAJN

Važno uporište našeg uspeha je konstantno ulaganje u dizajn koji smo odavno prepoznali kao jedan od odlučujućih faktora stabilnog i dinamičnog poslovnog razvoja. Inovacije i funkcionalan dizajn su ključne komponente na kojima se zasniva naša konkurentnost na svetskom tržištu. Aktivnosti na tom polju objedinili smo u okviru tri segmenta. Prvi je in house tim dizajnera i marketing menadžera, posvećen razvoju proizvoda koji su odraz Simpove filozofije. Drugi segment je saradnja sa renomiranim dizajnerima i dizajn studijama iz Francuske i Italije, kao što su Creafour, Serge Azoulay, Domenico Abrucesze i Roberto Bendini. Sa njima smo razvili mnoge od naših bestellera, poput, na primer, garniture Pariska noć. Treći segment je saradnja sa mladim srpskim kreativcima u okviru projekta Laboratorije ideja u kojem talentovanim umetnicima pomažemo da njihova dizajnerska zamisao pređe kompletan put do materijalizacije u obliku konkretnog predmeta za kupca.

Upotreba inovativnih materijala, savremenih tehnologija i stalno uvođenje novih funkcionalnosti karakterišu sve članice naše grupacije. U industriji nameštaja, među prvima u Evropi razvili smo napredni koncept “bed sofa” – višenamenskih sofa sa inovativnim mehanizmima koji ih jednim potezom pretvaraju u udoban ležaj za svakodnevno spavanje. Svojim brendom čokoladnih pralina “Smilies” uveli smo potpuno novi koncept proizvoda ove kategorije, koji je promenio percepciju doživljaja i pomerio granice očekivanja potrošača na regionalnom tržištu.

SIMPO U SVETU

SIMPO je na međunarodnom tržištu prisutan više od 40 godina i danas je sa svojim proizvodima i uslugama opremanja aktivan u više od 30 zemalja sveta uz godišnji rast izvoza po prosečnoj stopi od 20 procenata. Međunarodna konkurentnost SIMPA rezultat je potpuno zaokruženog poslovnog procesa u kojem smo objedinili sve faze proizvodnje - od repromaterijala do gotovih proizvoda, po čemu smo jedinstveni u Evropi. Na ovaj način svojim kupcima i klijentima garantujemo najbolji odnos dizajna, kvaliteta i cene, uz maksimalnu pouzdanost u pogledu poštovanja rokova. Važan deo našeg međunarodnog prisustva je i učešće na najznačajnijim svetskim sajmovima nameštaja.

Više od tri decenije unazad SIMPO redovno izlaže na jednom od najvećih svetskih sajmova u Kelnu, a prisutni smo i u Milanu, Parizu, Moskvi, Atini, Sant Peterburgu i mnogim drugim. Sa svojim kupcima, među kojima su neka od najprestižnijih i najpoznatijih imena svetske industrije nameštaja, gradimo i negujemo partnerske odnose koji u kontinuitetu traju i po više decenija.

Neki od nasih partnera

PREDNOSTI I RIZICI - SWOT ANALIZA

Strengths

- Bogat proizvodni asortiman
- Duga poslovna tradicija
- Zaokružen sistem proizvodnje
- Domaća sirovinska baza
- Decenijski pozitivan spoljnotrgovinski bilans – veži izvoz od uvoza
- Imidž domaćeg i svetskog brenda
- Dobar marketing
- Mala i srednja preduzeća – niski zajednički troškovi
- Dobro razvijena trgovinska mreža u zemlji kao podrška plasmanu, i postojanje proizvodnih firmi sa dobro razvijenom sopstvenom maloprodajom
- Kvalifikovana radna snaga
- Sopstvena logistika i transport

Weaknesses

- Nedovoljno korišćenje pojedinih kapaciteta
- Uska grla proizvodnje
- Spor proces privatizacije
- Nedostatak likvidnih sredstava (gotovine)
- Skroman interes inostranog kapitala za ulazak u niskoprofitabilnu drvoprerađivačku industriju
- Mala pokrivenost inostranog tržišta

- Nedovoljan broj ino partnera i izvoznih komercijalnih naloga
- Nezadovoljavajuća produktivnost praćena tehnološkim zaostatkom, pre svega, u fabrikama poreklom iz društvenog sektora – zastarela oprema u pojedinim fabrikama
- Višak zaposlenih, kako u administraciji, tako i u radno intenzivnim organizacionim delovima Društva

Opportunities

- Razvoj novih proizvoda
- Prodor na nova tržišta
- Razvijena ekološka komponenta drvenog nameštaja deluje podsticajno na interes kupaca u zapadnoj Evropi
- Standardi o zaštiti zdravlja zaposlenih
- Domaća sirovinska osnova
- Okončanje neophodnih procesa rekonstrukcije i modernizacije postojećih većih kapaciteta što bi obezbedilo funkcionisanje efikasnijih manjih pogona
- Uvodjenje sertifikata i atesta (po ugledu na druge zemlje) koji se primenjuju na uvozne proizvode, čime bi se bolje zaštitili interesi domaćih kupaca i, istovremeno, podržali ravnopravni uslovi domaćih u odnosu na inostrane proizvođače

Threats

- Nedovoljna podrška državnog aparata privredi
- Nepovoljna politika kreditiranja privrednih preduzeća
- Odsustvo stambene izgradnje i povoljnih stambenih kredita zbog prezaduženosti stanovništva
- Nestabilnost političkog i privrednog ambijenta kao demotivišući faktor daljih većih investicija
- Brži razvoj nameštaja od novih materijala – jačanje konkurentskih proizvoda
- Spor razvoj domaćih potencijala u oblasti dizajna i funkcionalnosti nameštaja
- Sve intenzivnije i organizovanije prisustvo inostranih firmi na domaćem tržištu
- Visoke carinske barijere za uvoz mašina i opreme neophodnih za modernizaciju proizvodnje
- Dalja liberalizacija svih aspekata uvoznog režima čime se jačaju pozicije uvozne ponude
- Pad kupovne moći stanovništva
- Nedovoljna institucionalna podrška
- Slab priliv domaćih i inostranih investicija

Vranje, 10.04.2013.

NAPOMENA

Godišnji izveštaj za 2012. godinu nije usvojen od strane nadležnog organa. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće nakon usvajanja objavljena u celosti.

Generalni direktor
Sladjan Disić

Vranje, 10.04.2013.

PREDMET. Izjava rukovodstva o finansijskim izveštajima za I – XII 2012. Godine

*U vezi sa izradom finansijskih izveštaja po završnom računu privrednog društva **Simpo a.d.** za 2012. godinu, ovom izjavom dajemo sledeća uveravanja.*

Potvrđujemo, prema našem najboljem saznanju i uverenju, sledeće činjenice:

1. Finansijski izveštaji Društva su prikazani u skladu sa računovodstvenim politikama Simpa i uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daju istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu društva uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.
2. Nije nam poznato da je iko od rukovodioca ili zaposlenih u Društvu, sa ovlašćenjima da kontroliše i odobrava poslovne promene, umešan u bilo kakve nezakonite ili neregularne aktivnosti koje bi mogle uticati na istinitost finansijskih izveštaja. Nisu nam poznati drugi slučajevi pronevera, ili sumnji u pronevere, koje se odnose na poslovanje Društva.
3. Nisu nam poznati materijalno značajni propusti i greške koje bi mogle da utiču na istinitost finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Zakonski zastupnik

Vranje, 10.04.2013.

I Z J A V A

U poslovnoj 2012. godini Simpo a.d. je po finansijskim izveštajima ostvario gubitak u iznosu od 546.161.043,28 dinara.

Shodno članu 31. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji (Službeni glasnik RS br. 46/2006 i 111/2006) izjavljujem da za poslovnu 2012. godinu nije doneta odluka o pokriću gubitka.

Generalni direktor
Disic Sladjan

SIMPO ad Vranje
Nadzorni odbor
Broj: 37/2013
Vranje, 10.04.2013. godine

Na osnovu člana 441. Zakona o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011) i člana 44. Statuta SIMPO ad Vranje, Nadzorni odbor SIMPO ad Vranje, na zahtev Finansijskog sektora, po predlogu Izvršnog odbora, dana 10.04.2013. godine, van saziva sednice, donosi:

ODLUKU

1. Utvrđuje se Finansijski izveštaj SIMPO ad Vranje, za 2012 godinu i upućuje se Skupštini SIMPO ad Vranje na usvajanje.
2. Tekst Finansijskog izveštaja za 2012 godinu je sastavni deo ove odluke.
3. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Arslan
Predsednik
Borislav Milačić, dipl. oecg

